

NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN 16 JUNI 2009.

Voorzitter: de heer R.J.G. Bandell, burgemeester.
Griffier: mevrouw M. van Hall.
Wethouders: de heren drs. A.T. Kamsteeg, J.H. Lagendijk, F.J. van den Oever, J.W. Spigt en D.A. van Steensel.

In deze vergadering zijn aanwezig geweest 33 leden en wel: de dames Y.A.J. van den Berg-Pupovic en J. van den Bergh-Wapperom, de heren J.C.C. Bruggeman, D.G.E. Cobelens en J.J.W. van Dongen, mevrouw J. Heijmans, de heren A.G. Hoogerduijn, A. Karapinar, W. van der Kruijff, de dames L.J. Kuhlemeier-Booij en C.M.L. Lambrechts, de heren M.P.P.M. Merx, H. Mostert, W.J.M. Nederpelt, D. Pols en J.C. Rakhorst, de dames M.C. Ruisch en K.M. Rusinovic, de heer D.F.M. Schalken-den Hartog, de heer P.H. Sleeking, mevrouw N. de Smoker-van Andel, de heren O. Soy, W. van der Spoel, B. Staat, S. Tasgin, P.J.T. Tiebosch, C.A. van Verk, D.E. Vermeulen en H.P.A. Wagemakers, de dames S.M. Wemmers-Wanrooij, E.C. van Wenum-Kroon en G. Yanik alsmede de heer A.G. van Zanten.

Afwezig zijn: de dames J.L.M. van Benthem, D. Koppens-van Leeuwen, C. Safranti en V.I. Versluis en de heren H.J. Tazelaar en H.S. Weidema.

1. OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER: Dames en heren. De vergadering is geopend. Ik heet u allen hartelijk welkom.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Versluis, mevrouw Koppens, mevrouw Safranti en mevrouw Van Benthem en de heer Tazelaar. Mevrouw Heijmans en de heer Merx komen later en de heer Wagemakers moet de vergadering hoogstwaarschijnlijk om half vijf verlaten.

Mevrouw Lambrechts heeft een probleem met haar fiets, zij zal iets later komen. Een gezonde wandeling zal haar helpen.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: De heer Weidema is ook verhinderd, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Dat was mij nog niet geworden. Gelukkig is het quorum ruimschoots aanwezig en kunnen rechtsgeldige besluiten worden genomen.

Kan de agenda ongewijzigd worden vastgesteld?

Aldus wordt besloten.

2. INGEKOMEN STUKKEN EN LIJST TER INZAGE

De VOORZITTER: Vandaag zijn vrijwilligers van het SSKW, het Samenwerkingsverband Sociaal-Kultureel Werk, gast van de raad. Zij hebben een rondleiding door het stadhuis gekregen, met echte raadsleden gesproken en volgen een deel van deze vergadering. Ik heet u allen hartelijk welkom. Fijn dat u er bent.

Voorts een mededeling over de Raadscup 2009. Aanstaande zaterdag reizen ongeveer twintig raads- en commissieleden en wethouder Spigt af naar Utrecht, waar tien gemeenteraden om de Raadscup 2009 zullen strijden. De sporters bereiden zich aanstaande donderdag nog een keer voor onder begeleiding van een zaalvoetballer van de Dordtse Zaalvoetbalstichting. Wij wensen de sporters en supporters veel succes en veel plezier toe. Laat duidelijk zijn: voor minder dan de eerste prijs gaan wij natuurlijk niet.

Voor onze medewerkers hebben wij deze week ook een actie, gebaseerd op het thema 'fit', die is geopend door Erica Terpstra, voorzitter van NOC*NSF. Zij is het levende bewijs dat je, als je maar doorzet, fors kunt afvallen en dat is aan haar te zien. Zij weet overigens ook spirit in gezelschappen te brengen. Als je haar bezig hoort, weet je dat je er echt tegenaan moet. Anders is het niet goed.

Ik heb begrepen dat GroenLinks een initiatiefvoorstel heeft voorbereid en meen dat het de bedoeling is in de agendacommissie een afspraak te maken over de behandeling van dat stuk.

BETREKKING HEBBEND OP DE BEVOEGDHEDEN VAN DE RAAD

- a. Brief van B2 07 Projectontwikkeling VOF inzake de behandeling van de parkeergarages Steegoversloot en Kromhout in de raad.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten de onder a genoemde brief – indien de raad dat nodig acht – te betrekken bij de behandeling van dit onderwerp in de adviescommissie. (volgens planning op 23 juni 2009)

- b. Brief van het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden met informatie over de huisvesting van Drechtwerk.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten de onder b genoemde brief – indien de raad dat nodig acht – te betrekken bij de behandeling van dit onderwerp in de adviescommissie. (volgens planning op 30 juni 2009)

- c. Brief van de Commissie Sportgebruik Zwemaccommodaties inzake de kadernota m.b.t. het betaald parkeren Sportboulevard.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten de onder c genoemde brief – indien de raad dat nodig acht – te betrekken bij de behandeling van de kadernota in de adviescommissie en raadsvergadering. (volgens planning op 30 juni resp. 7 juli 2009)

BETREKKING HEBBEND OP DE BEVOEGDHEDEN VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

- d. Brief van mevrouw J. van Broekhoven inzake de wenselijkheid van bushaltes bij bejaardencentra.

De heer SLEEKING: Mijnheer de voorzitter. Wij willen graag een afschrift ontvangen van het antwoord op deze brief. Wij hebben daarover al eerder gesproken. Het lijkt mij goed nog eens te bekijken of wij iets kunnen ondernemen.

De heer NEDERPELT: Ik sluit mij bij de vorige spreker aan.

De VOORZITTER: Ik zeg toe dat de gehele raad een kopie van de brief zal ontvangen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten de onder d genoemde brief ter afhandeling in handen van het college van burgemeester en wethouders te stellen.

- e. Brief van een mevrouw met vragen over de (voormalige) supermarkt in Sterrenburg en (voormalige) tennishal op het Gezondheidspark.

De heer SCHALKEN-DEN HARTOG: Mijnheer de voorzitter. Zojuist hebben wij met de gasten van de raad over dit onderwerp gesproken. Wij verzoeken u de raad een afschrift van uw antwoord te doen toekomen.

De VOORZITTER: Ik zal ervoor zorgen dat de gehele raad daarvan een afschrift ontvangt.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten de onder e genoemde brief ter beantwoording in handen van het college van burgemeester en wethouders te stellen.

OVERIGE

- f. Brief van Drechtsteden: Ontwerp-woonvisie Drechtsteden 2010-2020.
- g. Lijst van ter inzage liggende stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten de brief onder f en de lijst onder g voor kennisgeving aan te nemen.

3. VASTSTELLEN VAN DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAADSVERGADERING VAN 12 MEI 2009 EN VAN DE ADVIESCOMMISSIE VAN 21 APRIL 2009 EN 2 JUNI 2009

De notulen van de gemeenteraadsvergadering van 12 mei 2009 en de adviescommissies van 21 april en 2 juni 2009 worden zonder beraadslaging ongewijzigd vastgesteld.

Stukken ter bespreking

4. VASTSTELLEN VERORDENING OP DE AUDITCOMMISSIE GEMEENTE DORDRECHT (188531)

Kort bespreekpunt op verzoek van de fractie van Beter voor Dordt met speciale aandacht voor de ontstaansgeschiedenis en uitgangspunten van de verordening.

De VOORZITTER: Op verzoek van de fractie van BVD is dit een kort bespreekpunt met speciale aandacht voor de ontstaansgeschiedenis en de uitgangspunten van de verordening.

De heer SLEEKING: Mijnheer de voorzitter. Omdat al veel voorwerk is verricht, kan ik kort zijn.

Ik wil refereren aan de aanleiding om tot de ontwikkeling van de auditcommissie te komen. In mijn herinnering komt de auditcommissie voort uit de discussie die wij over Stadswerven gevoerd hebben. De leden van de raad worden zo nu en dan met de neus op de feiten gedrukt en moeten tot de conclusie komen, dat zij op onderdelen onvoldoende grip hebben bij het uitvoeren van hun kaderstellende en controlerende taken en het belangrijk is op dat punt tot een versterking van de instrumenten voor de raad te komen. Dat heeft geleid tot de door de PvdA en onze fractie opgestelde motie 'Raad aan zet', die door de raad is aanvaard.

Wij zien de opstart van de auditcommissie als een belangrijke stap voorwaarts, omdat daardoor sprake zal zijn van meer structuur en continuïteit bij de monitoring van de financiële cyclus en de grote projecten en voor alle andere activiteiten waarvoor wij in de toekomst ongetwijfeld een beroep op de auditcommissie zullen doen.

Wij willen onze waardering uitspreken voor het extra werk dat is verricht door de raadsleden die zich beschikbaar hebben gesteld voor de auditcommissie in oprichting en voor de ambtelijke ondersteuning die daarbij is verleend.

Wij zijn erg tevreden met het opnemen van de openbaarheid van de vergaderingen van de auditcommissie tenzij strategische of andere belangen aan de orde zijn, waardoor de openbaarheid zal moeten worden opgeheven en een stukje beslotenheid zal moeten worden ingebracht. Maar goed, dat doen wij vaker.

Ik ben van mening dat wij ervoor zullen moeten zorgen dat de auditcommissie niet op een eilandje komt te werken en ook de overige raadsleden een inspanning zullen moeten leveren om actief bij de werkzaamheden van de commissie betrokken te blijven en die werkzaamheden van commentaar en input te voorzien op momenten waarop dat nodig is.

Wij stemmen in met de verordening en gaan ervan uit dat ons in de volgende raadsvergadering een voordracht voor de bemensing van de auditcommissie zal worden voorgelegd.

Mevrouw VAN DEN BERG-PUPOVIC: Mijnheer de voorzitter. Natuurlijk onderschrijven wij het betoog van de heer Sleeking. Ik veronderstel dat dit voor alle fracties zal gelden.

Namens mijn fractie wil ik nog even ingaan op het laatste onderwerp waarover hij heeft gesproken. Wij zijn van mening dat wij de functie en de adviezen van de auditcommissie kritisch moeten blijven volgen. De relatie met de overige raadsleden, waarvoor door de heer Sleeking aandacht is gevraagd, is inderdaad belangrijk. De instrumenten zijn van de gehele raad en niet alleen van de auditcommissie. Wij hebben het allemaal druk en het gevaar is groot dat de overige raadsleden minder goed bij de auditcommissie betrokken worden. Met deze kanttekening stemmen wij in met dit voorstel.

De heer KARAPINAR: Ik sluit mij aan bij de woorden van de voorgaande sprekers.

De VOORZITTER: Dank voor de complimenten. De auditcommissie is een belangrijk instrument, waaraan de raad zelf gestalte kan geven. De auditcommissie is niet bedoeld als een achterkamertje, maar als een voorkamer, maar het kan een enkele keer voorkomen dat niet iedereen in de voorkamer kan worden toegelaten. Zo werkt dat.

De uitgesproken woorden van dank zal ik overbrengen aan de ambtenaren die zich hebben ingespannen om de auditcommissie een succes te laten worden. Het succes hangt in hoge mate van de bemensing af. Zodra de fracties met een voordracht zijn gekomen, zullen wij de raad een voorstel voor de formele bemensing van de commissie voorleggen.

Mijn dank aan degenen die in de afgelopen periode veel tijd en inzet in de auditcommissie hebben gestoken.

Zonder hoofdelijke stemming wordt met algemene stemmen conform het voorstel van het college van burgemeester en wethouders besloten.

Mevrouw Lambrechts komt ter vergadering (14.16 uur).

5. VASTSTELLEN JAARSTUKKEN 2008 (INCLUSIEF ADDENDUM SBC/2009/254 D.D. 20 MEI 2009) (182661)

Bespreking van het jaarverslag/jaarrekening 2008, waarbij vooral zal worden ingegaan op beleidsinhoudelijke aspecten uit dit document.

De VOORZITTER: De jaarstukken zijn al in de Dordtse Kamer behandeld en ook de projecten zijn apart besproken. In deze vergadering zal voornamelijk op de beleidsinhoudelijke aspecten van dit document worden ingegaan.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Mijnheer de voorzitter. De jaarrekening 2008: de voorbode voor slecht weer. De jaarstukken 2008, de laatste jaarstukken in deze raadsperiode, markeren een overgang, niet alleen een overgang naar een nieuwe raadsperiode maar ook een overgang naar andere financiële tijden. Donkere wolken pakken zich samen en de gevolgen van de economische crisis, die inmiddels haar dieptepunt zou hebben bereikt, zullen steeds meer voelbaar worden voor bewoners en ondernemers. In de komende twee jaar is veel onzeker en het is verstandig rekening te houden met slecht weer.

De belangrijkste onzekerheden en risico's zijn de vermindering van de rijksbijdragen, de onbekendheid van de bedragen die wij van onze IJslandse spaargelden terug zullen krijgen, de toename van de kosten van de Wmo, de financiële beheersing van de kosten van de samenwerking gemeente en Servicecentrum Drechtsteden, de toename van de kosten van de bijstandsuitkeringen, de verminderde inkomsten grondbedrijf, de extra kosten vanwege vertragingen bij de uitvoering van projecten en onzekerheid over de positie van onze private partners bij de grote projecten. Met het oog op deze onzekerheden willen wij bezien of ons weerstandsvermogen in relatie tot de te verwachten risico's nog wel voldoende is. Bij de behandeling van de Kadernota komen wij hierop terug.

De PvdA is van mening dat in 2008 veel is gepresteerd. Er is nog een voordelig saldo, maar dat is voor technische resultaatbestemming. Diverse zaken zijn niet gerealiseerd en naar 2009 doorgeschoven.

Na de verrekening van de technische resultaatbestemming is er een tekort van € 700.000,--

De inkomsten uit Eneco en Evides zijn gunstig voor Dordrecht, de PvdA is niet van plan de aandelen Eneco te verkopen. Wij willen invloed houden op deze basisvoorziening.

Ik zal nu enkele beleidsterreinen doorlopen, die voor de PvdA van belang zijn. Achtereenvolgens zijn dat 1. leefbaarheid, 2. werk, scholing en schuldhulpverlening, 3. ondernemerschap en binnenstad, 4. grote projecten en 5. dienstverlening.

Leefbaarheid.

De bewoners zijn over het algemeen tevreden over hun woonomgeving. Zij geven daarvoor een 7. De sociale kwaliteit in de buurt krijgt echter een matig cijfer: een 6. De PvdA vindt dat te mager.

In 2008 is veel in gang gezet. In Krispijn en Stadspolders wordt op dit moment met wijkbudgetten geëxperimenteerd. Wij zijn benieuwd naar de effecten hiervan op de leefbaarheid in deze wijken.

De overlast door daklozen moet met een brede aanpak van hulpverlening tot stevige repressie worden teruggebracht. In het komende raadsdebat zullen wij hierop terugkomen. Het programma 'Gewoon doen' zal in 2009 vruchten afwerpen en handhaving wordt ingezet om kamerverhuuroverlast tegen te gaan en particuliere huiseigenaren te dwingen sociaal en verantwoord met hun bezit om te gaan. Onze vraag is wel of ons huidige handhavingsbeleid voldoende effectief is om de leefbaarheid en de sociale kwaliteit in de wijken te bevorderen dan wel verder moet worden aangescherpt.

De heer SLEEKING: Ik stel vast dat mevrouw Van den Bergh het college een aantal vragen heeft gesteld. Is de PvdA van mening dat de handhaving op dit moment voldoende is? Leidt hetgeen om ons heen gebeurt bij de PvdA niet tot een voorlopige conclusie?

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Wij hebben deze vraag niet voor niets gesteld. Naar onze mening kan het een tandje beter, maar het is de vraag of wellicht niet voldoende wordt gedaan met het beleid dat wij nu hebben of dat het beleid moet worden aangescherpt.

Mevrouw RUISCH: Ik heb mevrouw Van den Bergh horen zeggen dat zij handhaving wil inzetten om sociaal gedrag te bevorderen. Die relatie zie ik niet. Kan mevrouw Van den Bergh uitleggen wat zij bedoelt?

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Wij zijn van mening dat een goed handhavingsbeleid ertoe kan bijdragen dat huiseigenaren sociaal en verantwoord handelen. Omdat niet iedere huiseigenaar gevoelig is voor een goed gesprek, moeten wij ook andere maatregelen kunnen nemen om de buurt leefbaar te houden. Wat de PvdA betreft moet de sociale kwaliteit van de buurten worden verbeterd, zodat daarvoor een 7 zal kunnen worden gegeven.

Werk, scholing en schuldhulpverlening. Op dit terrein gebeurt veel, vooral voor mensen met een uitkering. In 2008 is het aantal bijstandsuitkeringen flink gedaald, maar aan de andere kant zien wij een toename van het aantal problematische schulden. Wij zijn geschrokken van de constatering dat ook sprake is van een toename van de problematische schulden bij ouderen.

Vooraf op het gebied van de bijstandsuitkeringen zien wij dat zich donkere wolken samenvakken. De werkloosheid loopt hard op en meer mensen doen een beroep op een bijstandsuitkering. Is de Sociale Dienst wel op deze nieuwe situatie voorbereid?

Werk en scholing hebben voor de PvdA absoluut prioriteit. Vooral nu moeten mensen in zichzelf investeren om aantrekkelijk te zijn en te blijven voor de arbeidsmarkt en de overheid moet op dat gebied actief optreden. Natuurlijk moet stevig op jongeren worden

ingezet - hun leven moet nog vorm krijgen en met een goede baan kan veel narigheid worden voorkomen -, maar de oudere werkzoekenden mogen niet uit het oog worden verloren.

De extra inzet om schooluitval tegen te gaan begint effect te krijgen. De PvdA wil dat dit beleid stevig wordt doorgezet. Van onze achterban krijgen wij geluiden te horen over het tegengaan van schooluitval bij allochtone jongeren. Wij willen dat allochtone organisaties een steeds belangrijker rol krijgen bij de activiteiten die erop zijn gericht jongeren op school te houden en een diploma te laten behalen.

Ondernemerschap en binnenstad. De ondernemers zijn redelijk tevreden. Vooral bereikbaarheid vinden zij belangrijk. Het beleid van Dordrecht, dat erop is gericht zo concurrerend mogelijk te zijn met de omliggende regio's, is van belang. Dat is een hele opgave, want wij moeten met stevige regio's concurreren. De PvdA vindt dat wel degelijk belangrijk. Zijn wij wel voldoende concurrerend en zal de samenwerking met Rotterdam ons wel voordeel opleveren? Rotterdam wil bijvoorbeeld de containerterminal niet in de Zeehaven gerealiseerd zien.

Zorgen hebben wij over de terugloop van het aantal bezoekers aan onze binnenstad. Onze binnenstad wordt verbouwd, dat is bekend. Het museum is in restauratie. Wij zouden kunnen zeggen dat het om een tijdelijke dip gaat, maar wij horen uit de regio geluiden die erop duiden dat mensen die gezellig willen gaan winkelen of uitgaan niet automatisch aan Dordrecht denken. Als men toch moet reizen, kiest men net zo gemakkelijk voor Rotterdam of Utrecht. Men moet dan wel verder reizen, maar daar zijn meer voorzieningen en winkels. De PvdA vindt het daarom noodzakelijk de regio meer te betrekken bij de verdere ontwikkeling van onze binnenstad, onze economische motor en het hart van de regio. Laat de binnenstad van Dordrecht een echt hart zijn voor de Dordtenaren en de Drechtstedelingen.

Vervoer over water vinden wij noodzakelijk. De financiële knelpunten moeten op orde worden gebracht en met de provincie moeten goede financiële afspraken worden gemaakt. De provincie heeft hiervoor budgetten en ook op andere terreinen heeft de provincie budgetten, die ons kunnen helpen belangrijke voorzieningen te handhaven.

Wij zijn zeer benieuwd of het gratis busvervoer voor 65-plussers, dat met ingang van 1 juli zal worden ingevoerd, stimulerend zal werken voor het bezoek aan onze binnenstad.

De motie 'Ondernemers aan zet' is aangenomen. Ondernemers die zich gezamenlijk willen inzetten om hun gebied aantrekkelijker te maken kunnen ondersteuning krijgen. Het zou goed zijn als samen met de ondernemers alles wat mogelijk is zal worden gedaan om meer ondernemers naar Dordrecht te trekken.

De onduidelijkheid over de positie van de Oostpoort moet van tafel. Wordt het nu nat of wordt het nu droog? Wij hebben ons voor een leisure-ontwikkeling uitgesproken en die staat ook in de Structuurvisie. In de regiostukken hebben wij echter gelezen dat de provincie daar een nat bedrijventerrein wil. Wij houden vast aan de Structuurvisie.

Bij de Zeehaven wordt gemeld dat de havengelden achterblijven. Dat is al jaren het geval, maar nu wordt gesteld dat de crisis hiervan de oorzaak is. Wij zetten daar vraagtekens bij.

De heer SLEEKING: Ik stel vast dat mevrouw Van den Bergh twijfel heeft over het argument dat de havengelden als gevolg van de crisis achterblijven. Welke zijn naar haar mening de achterliggende oorzaken van het feit dat de havengelden ondanks alle gepleegde investeringen achterblijven? Wat zou in de ogen van de PvdA moeten gebeuren om in dat opzicht een verbetering te realiseren?

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Ik heb geconstateerd dat al jarenlang in de jaarrekening wordt vermeld, dat de havengelden achterblijven bij de geraamde inkomsten. De crisis is er misschien de oorzaak van dat extra gelden niet binnenkomen, maar dat willen wij dan wel weten. Omdat wij deze ontwikkeling al jaren zien, zijn wij van mening dat goed moet worden nagedacht over de mogelijkheden die wij hebben voor het keren van die ontwikkeling.

De heer SLEEKING: Wij zouden de begroting kunnen bijstellen en met minder inkomsten rekening kunnen houden. Op die manier hebben wij een realistischer plaatje en worden wij niet steeds met tegenvallers geconfronteerd.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Dat zou een mogelijkheid zijn, maar wij kunnen ons ook harder gaan inzetten om ervoor te zorgen dat wel meer havengelden binnenkomen.

De grote projecten. De grote projecten geven verder vorm aan onze stad. Zij zijn noodzakelijk, maar ook risicovol. Via de projectbladen volgen wij de voortgang. Het historisch perspectief willen wij daarin duidelijker vermeld zien.

Ook bij de grote projecten zien wij de donkere wolken toenemen. Wij zien steeds meer vertraging ontstaan, omdat de private partijen de woningen of de kantoren niet kunnen verkopen. Dit zijn ook financiële risico's voor de grondexploitaties en voor de gemeente. Zorgen zijn er over de samenwerking met en de investeringen van het bedrijfsleven in de projecten zoals de Zeehaven en het Leerpark. Investeringen komen maar niet van de grond en bij het Leerpark haken partijen af. Bij de Zeehaven speelt dit aspect al langer een rol.

De dienstverlening. Dat de bewoners over het algemeen tevreden zijn over onze dienstverlening doet ons goed. De communicatie tussen de burger en overheid is wel een voortdurend aandachtspunt. Duidelijkheid hierbij en het hebben van draagvlak voor voorzieningen is noodzakelijk. Mensen moeten niet in de krant behoeven te lezen wat in hun directe omgeving gaat gebeuren.

Veel interne dienstverlening gebeurt nu via het Servicecentrum Drechtsteden. De groeistruipen bij deze organisatie en de beheersing van de kosten geven ons zorgen. Deze ontwikkeling is tevoren niet goed ingeschat. De ICT is veel kostbaarder gebleken dan verwacht en de financiële voordelen laten zich voorlopig nog niet zien. Wij verlangen van het college dat het zijn invloed aanwendt om de ontwikkelingen overzichtelijk te maken en de kosten te beheersen. Dordrecht is toch zeker wel gewend een grote organisatie aan te sturen! De overheid moet niet alleen dienstbaar zijn, maar ook betaalbaar blijven.

Tot slot. In 2008 is veel gebeurd en veel gepresteerd. Wij hebben waardering voor dit jaarverslag, dat een beeld geeft van een goede periode, maar tegelijkertijd de voorbode van slecht weer is. Wij moeten ons daarop voorbereiden om de invloeden van het slechte weer zo veel mogelijk te beperken en de noodzakelijke voorzieningen en ontwikkelingen gaande te houden. Bij de behandeling van de Kadernota zullen wij hierop terugkomen.

De heer VAN DER KRUIJFF: Mijnheer de voorzitter. Mevrouw Van den Bergh heeft haar betoog afgesloten met de constatering dat 2008 een goede periode was, maar haar relaas beluisterend ben ik tot de conclusie gekomen dat zij zich zorgen maakt en donkere wolken ziet. Zij heeft bijvoorbeeld gezegd dat het bezoek aan de binnenstad niet goed is, het niet goed gaat met de Zeehaven, de havengelden achterblijven, het aantal uitkeringsgerechtigden toeneemt, boven de grote projecten donkere wolken hangen et cetera. Kan mevrouw Van den Bergh vertellen waarmee de PvdA blij is? Dat heb ik niet gehoord.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Wij zijn blij met het algemene beleid. In de binnenstad wordt veel geïnvesteerd en door de Sociale Dienst wordt veel aan het minimabeleid gedaan. Wij hebben vastgesteld dat het financiële perspectief ongunstiger wordt, wat invloed zal hebben op de verdere ontwikkelingen en zijn van mening, dat wij daarmee rekening moeten houden. Hoewel veel gepresteerd wordt, zijn er uiteraard ook veel zaken die beter moeten. Die zaken heb ik opgesomd.

De heer RAKHORST: Mijnheer de voorzitter. Voor ons ligt het jaarverslag 2008, waarin de door de accountant afgegeven verklaring van getrouwheid en rechtmatigheid is opgenomen. De VVD spreekt haar waardering uit voor de samenstellers van dit omvangrijke boekwerk en is van mening, dat de nieuwe bijlage over de verbonden partijen een aanwinst is. De wethouder wil ik dankzeggen voor de beantwoording van de in de Kamers gestelde vragen. Ik vind het goed dat ook tijd is ingeruimd om de actuele stand van zaken van de grote projecten nog eens door te nemen.

Kijkend naar de jaarrekening – de grote ratio's – zien wij dat de reservepositie is toegenomen, de weerstandscapaciteit op niveau blijft en het resultaat positief en technisch

nihil is. Resumerend kunnen wij stellen dat Dordrecht er vooralsnog financieel goed voorstaat.

Minder tevreden zijn wij over de uitzettingen bij de IJslandse bank. Wij vragen ons af hoe het daarmee staat. Wij hebben al 20% genomen. Hoe is de stand van zaken?

Voor wat betreft het Drechtstedenverband zijn wij niet tevreden over de transitiekosten van de SCD. Van de hoogte daarvan zijn wij geschrokken. Wij zijn er verbaasd over dat taken van de gemeente naar de Drechtsteden zijn overgebracht, de kosten uit dezelfde portemonnee worden betaald en zo'n tekort is ontstaan. Wij vragen de wethouder aan te geven wat daar is misgegaan.

Verder wil ik er de aandacht op vestigen dat een oplossing voor de financiële knelpunten moet worden gevonden. Dat geldt zeker voor de interne verrekeningen. Bovendien vraag ik aandacht voor het geld dat bij de Drechtsteden uitstaat en niet wederzijds erkend wordt.

Over het project Admiraalsplein, dat een open einde heeft, hebben wij ook zorgen. Wij vragen de wethouder aan te geven of er in Dordrecht meer projecten met een open einde zonder plafond zijn.

In het verleden hebben wij met regelmaat over de te hoge bouwleges gesproken. Wij hebben vastgesteld dat de opbrengst dit jaar 25% hoger is dan begroot en vragen ons af of de bouwleges niet te hoog zijn. Bij de behandeling van de Kadernota zullen wij hierop terugkomen.

Over de grondexploitaties maken wij ons ook zorgen, als voorbeelden noem ik Stadswerven en het Gezondheidspark. Over Stadswerven hebben wij specifiek zorgen, omdat daarbij sprake is van een hoge boekwaarde en dat geld terugverdiend moet worden. Mede in het licht van de kredietcrisis, waarvoor mevrouw Van den Bergh aandacht heeft gevraagd, vragen wij ons af of daarvoor een verliesvoorziening moet worden opgenomen. In andere gemeenten zien wij dat dergelijke voorzieningen getroffen worden.

Voor de prestaties, waarom het in feite gaat, hebben wij de zogenaamde outcome-tabellen. Daarna kijkend moeten wij vaststellen dat sprake is van een zorgelijke situatie. Wij kunnen een aantal effecten uit deze tabellen halen, zoals de afname van het aantal toeristen. De verklaring daarvoor is dat het museum tijdelijk gesloten is. Dat het aantal diefstallen op bedrijfsterreinen sterk is afgenomen is een positief punt en dat geldt ook voor het gegeven dat de tevredenheid van de bewoners over de dienstverlening is toegenomen. Ook dat is een sterk punt.

Kijkend naar de relatie tussen de middelen en de prestaties zien wij een aantal vreemde ontwikkelingen. Wij zien dat voor de verkeersveiligheid slechts 30% van de beschikbare middelen is uitgegeven, wat betekent dat 70% van het daarvoor bestemde budget niet uitgegeven is. Desondanks daalde het aantal verkeersslachtoffers met 10%, dat is een mooi resultaat. Bij de bedrijfsterreinen zien wij dat ook: slecht 30% van het budget is uitgegeven en het aantal diefstallen op industrieterreinen is gedaald. Misschien kunnen deze budgetten met tweederde naar beneden worden bijgesteld.

Evenals in voorgaande jaren hebben wij moeten vaststellen dat de prestatietabellen slecht zijn ingevuld. Per programma verschilt dat, maar over het algemeen zijn de prestatietabellen slecht ingevuld. Wij zijn van mening dat in de nieuwe periode moet worden gezien of daaraan meer tijd kan worden besteed. Als wij daaraan geen aandacht besteden, blijven wij dit in de gehele volgende periode met ons meedragen.

Ik heb nog een vraag over de al gedurende een aantal jaren sterk achterblijvende posten betreffende bodemsanering. De VVD vraagt zich af wat hiermee aan de hand is. Wordt niet te hoog begroot? Bij meerdere programma's zien wij grote verschillen tussen de begroting en de lasten, de accountant heeft hiervoor ook aandacht gevraagd. Dit kan betekenen dat het niveau niet is gehaald, dat te weinig is uitgevoerd, of dat de begroting te hoog is.

Bij het IHP kampen wij met vertragingen. Wij hebben vernomen dat bij School Vest en de scholen die naar de Reeweg gaan grote problemen zijn ontstaan, die niet zo maar zijn op te lossen. Wij vragen de wethouder ons de stand van zaken mede te delen.

De bedrijfsvoering. De GR Drechtsteden heeft in 2008 vorm gekregen. Dordrecht heeft te maken met een grote uitstroom – 334 medewerkers – en het verschuiven van taken en bevoegdheden en tegelijk zijn interne bedrijven opgezet. Dat betekent nogal wat voor een organisatie. De VVD geeft het college een compliment voor het feit dat het dit voor elkaar heeft gekregen. Zorgelijk is wel, dat mensen vertrekken en de leidinggevenden niet altijd op de hoogte zijn van de reden van vertrek en niet proberen het vertrek tegen te gaan. Door 83% van de respondenten is aangegeven dat de leidinggevende geen poging heeft ondernomen om hem of haar te behouden. De VVD vindt dit een hoog percentage en vraagt wat het college wil gaan doen om dat percentage terug te brengen.

De strategische investeringen zijn in de commissie uitvoerig aan de orde geweest, het realiseren van de grote projecten blijft een uitdaging en de invloed van de kredietcrisis is nog onduidelijk. Dat wel iets wordt gerealiseerd vindt de VVD een grote prestatie.

De heer SLEEKING: Mijnheer de voorzitter. Ook wij willen graag beginnen met het uitspreken van onze complimenten en waardering voor de kwaliteit van de aangeleverde stukken. De presentatie van de grote projecten en de verbonden partijen leiden naar onze mening tot een duidelijke verbetering, maar er blijven natuurlijk altijd wensen over. Op die wensen komen wij nog terug.

Ik heb in de jaarrekening wel hier en daar foutjes aangetroffen. Waar op bladzijde 50 over de bestemmingsplannen wordt gesproken, is bijvoorbeeld aangegeven dat de bestemmingsplannen voor het Belthurepark en de Copernicusweg al definitief zijn vastgesteld, terwijl daar nog enkele bezwaarprocedures lopen. Mijns inziens moet dit worden gecorrigeerd.

Bij de verbonden partijen missen wij enkele onderdelen die wij graag zouden zien toegevoegd. Verder in mijn betoog zal ik daarop terugkomen. De GR Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid zouden wij in het vervolg graag zien opgenomen in de financiële cyclus, in het totaaloverzicht van alle kosten en baten. De gegevens daarover zijn naar ons oordeel te veel versnipperd, waardoor wij het overzicht zijn kwijtgeraakt.

In de huidige jaarrekening missen wij een nadere uitwerking van de kosten van het algemeen bestuur. Voorheen werd een overzicht van de kosten van het algemeen bestuur en B & W opgenomen, inclusief de wachtgeldregelingen voor voormalig wethouders. Daaraan wil ik de vraag koppelen of er ooit een eind komt aan de langdurige wachtgeldregelingen – maximaal vijftien jaar – voor ex-bestuurders. De kosten daarvan drukken nu veel te lang op de gemeentelijke begrotingen. Als je op je vijftigste tien jaar wethouder bent geweest kun je met pensioen.

Wij missen ook een overzicht van de gemeentelijke bezittingen. Voorheen werd dat overzicht wel in de gemeentelijke jaarrekeningen opgenomen.

Financieel. In grote lijnen kan ik mij aansluiten bij hetgeen de vorige sprekers over de financiën hebben opgemerkt. De gemeente Dordrecht staat er dankzij de omvangrijke reserves, in het verleden gedane verkopen en een behoedzaam begrotingsbeleid nog steeds goed voor. Toch maakt onze fractie zich zorgen over de oplopende kosten bij de grote projecten en het feit dat alle bij de regio ondergebrachte onderdelen forse extra kosten en overschrijdingen laten zien. Op welk moment gaan wij van de efficiencywinst profiteren? Dat was een van de beoogde doelen en onzes inziens komt dat nog lang niet in zicht. Zuid-Holland Zuid wordt in de stukken wel zijdelings genoemd, maar de kosten worden niet zichtbaar in de jaarrekening. Ik heb even zitten bladeren en vastgesteld dat sprake is van fors oplopende kosten, met name bij de Milieudienst – bij deze dienst is sprake van een negatief resultaat van ruim € 0,5 miljoen – en bij het programma Volksgezondheid, waarbij het eveneens om een bedrag van om en nabij € 0,5 miljoen gaat. Wij krijgen hierop graag een nadere toelichting, wellicht is het goed dit punt apart te agenderen.

Hoe loopt het raadsledenplatform? Helaas hebben wij een advies gemist bij de conceptjaarrekening en de begroting van Zuid-Holland Zuid, maar misschien heb ik dat advies over het hoofd gezien.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Ik wil de heer Sleeking erop wijzen dat wij in de laatste Regiokamer over het raadsledenplatform hebben gesproken. De heer Wagemakers van zijn partij is daarbij aanwezig geweest en wij hebben daarover duidelijke afspraken gemaakt.

De heer SLEEKING: Ik heb nog geen advies gezien over conceptbegroting en jaarrekening. Klopt dat?

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Bedoelt u in de jaarstukken? Daaraan kan ik niets doen.

De heer SLEEKING: De conceptjaarrekening Zuid-Holland Zuid is aangeboden en de afspraak was, dat daarbij een advies van het raadsledenplatform zou worden gevoegd. Dit is geen verwijt, als dit besproken is zullen wij hierop later wel terugkomen. Het kan zijn dat ik iets heb gemist. Ik herinner mij de afspraak dat het advies naar de raad zou komen.

Een van de nieuwe risico's is de vordering op Landsbanki, waarvan nog € 8 miljoen openstaat plus enkele miljoenen euro's via de Drechtsteden. Wij vragen ons af of de overgang van de gemeentelijke treasury naar het Service Centrum Drechtsteden van invloed is geweest op de beslissingen die zijn genomen. Het college heeft ons diverse malen over de stand van zaken geïnformeerd – de heer Rakhorst heeft naar de meest actuele stand gevraagd, die zullen wij nog wel te horen krijgen – en mijn fractie heeft ook van het door Provinciale Staten van Noord-Holland uitgevoerde onderzoek kennisgenomen. Daar is sprake van vergelijkbare problemen, met dien verstande dat Noord-Holland een veelvoud kwijt is van de miljoenen die wij voorlopig kwijt zijn. Dat rapport heeft tot duidelijke conclusies geleid. Ook daar was men eerst van mening dat er niets aan de hand was en alles volgens de regels zou zijn verlopen, zoals wij tot nu toe in Dordrecht gehoord hebben. Bij de algemene beschouwingen hebben wij de raad een motie voorgelegd met als doel dat de raad een eigen onderzoek naar de gang van zaken zal laten uitvoeren. Wij willen dat de raad voor 100% aan zijn kaderstellende en controlerende taak kan voldoen en willen daarbij het liefst ook de Drechtsteden betrekken. De motie van november willen wij nu intrekken en wij dienen vandaag een nieuwe motie in, waarin wij de raad voorstellen een onafhankelijke commissie uit de raad in te stellen die, bijgestaan door deskundigen, alsnog het door ons gewenste volledige en onafhankelijke onderzoek naar de kwestie-Landsbanki en het toepassen van het treasurybeleid zal verrichten.

Voorts enkele algemene opmerkingen over de programma's, ten eerste over het programma Veiligheid. Het aantal jeugdige verdachten ligt nog steeds te hoog, zeker in relatie tot het ambitieniveau. Wij zullen daarop hoger moeten inzetten.

Het programma Sociaal en Cultureel. Wij zijn benaderd over een punt dat niet zo vaak de aandacht krijgt. Dordrecht heeft vijf campings, een daarvan is een naturistencamping en deze camping is op dit moment niet zeker van haar voortbestaan op de huidige plek. Bij de open dag heb ik verstek laten gaan, want ik ben er niet op gebouwd daar als naturist rond te lopen, maar anderen zijn dat wel. Ik meen dat wethouder Lagendijk daar uitgebreid heeft geparadeerd, hij kan dat beter doen dan ik! Even serieus: heeft deze camping de aandacht van de wethouder en kunnen wij iets voor deze camping regelen, zodat zij op dezelfde plaats gevestigd kan blijven?

Mevrouw Heijmans komt ter vergadering (14.45 uur)

Hulp bij de huishouding. Dordrecht scoort erg hoog voor wat betreft ontevredenheid over het onderdeel vervanging bij ziekte en verlof. Wij hebben daarvoor eerder aandacht gevraagd. Wat is het resultaat van het daarover gevoerde overleg met de zorgaanbieders en welke verbeteringen zijn mogelijk?

Opvallend vinden wij de aanduiding dat het jaar 2008 het laatste jaar was van de overgangsregeling van de Dordtpas met diverse kortingsregelingen voor culturele en sportieve voorzieningen. U weet dat wij ervoor hebben gepleit de Dordtpas niet af te schaffen en eventueel een Drechtpas in te voeren, maar dat zit er op dit moment niet in. Wij willen wel graag gemonitord en gerapporteerd zien welke effecten het afschaffen van de Dordtpas na het laatste overgangsjaar zal opleveren, omdat wij ons zorgen maken over de bereikbaarheid van voorzieningen voor de lage inkomens. Indien het mogelijk is, zouden wij die effecten graag willen zien meegenomen in de negenmaandsrapportage, dit mede in verband met de planning voor de komende jaren en mogelijk de verkiezingsprogramma's.

Wij vinden het een slechte zaak dat er bij de schuldhulpverlening geen inzicht meer is in het aantal Dordtenaren dat van deze regeling gebruikmaakt. In dat opzicht is de regionale ontwikkeling duidelijk geen verbetering. Ik ben geen computerfreak, maar ik weet wel dat je in Excellbestanden selecties kunt uitvoeren. Het moet mogelijk zijn de gegevens per gemeente uit te draaien. Het antwoord op de daarover gestelde vraag vinden wij armoedig.

Bij het Armoedefonds en het SMS Kinderfonds zien wij het percentage deelnemers stijgen, maar volgens ons zegt dat weinig over het aantal. Hoeveel van de mensen die recht hebben op hulp uit het Armoedefonds en het SMS Kinderfonds maken daarvan nog geen gebruik?

Wij zijn niet tevreden over het handhavingsbeleid, waarover mevrouw Van den Bergh zojuist ook een aantal opmerkingen heeft gemaakt. Geconstateerd is, dat de onderverhuur aan arbeidsmigranten volledig uit de hand is gelopen en wij pleiten ervoor de vergunningverlening in de vakantieperiode, indien mogelijk, op te schorten om te voorkomen dat vakantiegangers in september met een dozijn nieuwe burens worden geconfronteerd. Als vergunningen ten onrechte zijn verleend, dient de gemeente dat zelf op eigen initiatief te herstellen zonder dat wij onze burgers daarmee via bezwaarprocedures belasten. Wij kunnen ons niet voorstellen – ik wijs op bladzijde 50 – dat er in de huidige omstandigheden in onze stad nog maar vijf overlast gevende panden zijn.

Wij zijn blij met de aanpassing van de APV en vragen ons af op welk moment een alcoholverbod zal worden uitgevaardigd in het openbare gebied tussen de St. Jorisweg en de Spuiweg. Onzes inziens is dat dringend nodig.

Wij zijn benieuwd naar de resultaten van de Sportmonitor, die voor 2009 is aangekondigd.

Een enkele vraag over het programma Werk en Scholing. Wij vragen aandacht voor de onderhoudskosten van oudere gebouwen, wellicht in het kader van het IHP. Overigens willen wij voorstellen te bezien of het IHP in het vervolg niet als een van de grote projecten zou moeten worden opgenomen. Ik heb begrepen dat wethouder Van Steensel in overleg is met de commissie van toezicht.

Ook wij hebben zorgen over de ontwikkeling van de leerbedrijven op het Leerpark, die toch echt één van de kernkwaliteiten van het nieuwe onderwijsconcept zouden worden. Wat is daar nog wel mogelijk en welke belemmeringen zijn er in het kader van de bestemming?

De SDD heeft het re-integratiebeleid in 2008 herzien. Wat is daarvan de uitkomst en welke gevolgen zal dat hebben voor het in 2009 te voeren beleid? Hoe staan de nuggers, de niet uitkeringsgerechtigden, in dit perspectief? Graag aandacht daarvoor.

De verkeersveiligheid. Geconstateerd is, dat er geen black spots meer zijn. Dat is mooi, de gemeente heeft in de afgelopen jaren aardig geïnvesteerd om de black spots aan te pakken. Wij hebben daarvoor waardering en spreken de hoop uit dat er geen nieuwe black spots bij zullen komen. Als voorbeeld noem ik de Spuiweg, de Burgemeester De Raadtsingel en de Toulonselaan, waar wij een dubbele rotonde krijgen en waar de fietser ondergeschikt wordt gemaakt.

Het onveiligheidsgevoel scoort laag. Verwezen wordt naar gedragsbeïnvloeding op het gebied van verkeer. In november hebben wij bij de algemene beschouwingen een motie ingediend, gericht op het instellen van een meldpunt roekeloos gedrag. Gelet op de toezegging van de wethouder dat daarop zou worden teruggekomen is die motie niet in stemming gebracht. Gezien de op- en aanmerkingen in het jaarverslag en de verwijzing naar gedragsbeïnvloeding willen wij daarover nu wel een motie in stemming zien gebracht. De in november door ons ingediende motie trekken wij in, omdat zij niet langer actueel is. Wij dienen een nieuwe motie in, waarin wordt voorgesteld een meldpunt roekeloos gedrag in te stellen.

Met betrekking tot de aanpak van de trillingshinder vragen wij ons af of er geen aanvullend beleid moet komen. De aanpak van de bestrating en snelheidsbeperkingen zullen slechts een deel van de oplossing zijn, er is nu al sprake van schade aan panden. In de loop van dit jaar zouden wij graag een initiatief willen zien, vanuit het college dan wel vanuit de raad, gericht op het streven aanvullende oplossingen te vinden. Wij denken bijvoorbeeld aan het creëren van een aantal transferia aan de randen van de stad, zoals dat in Utrecht ook is gedaan. Wij zouden in samenwerking met de andere partijen in de raad en de Dordtse ondernemers graag een nadere oriëntatie naar de mogelijkheden daarvoor willen uitwerken, waarbij wij goed gebruik kunnen maken van de situatie in Utrecht.

Het groenonderhoud. Wij zijn benieuwd naar de resultaten van de pilot die in Sterrenburg wordt uitgevoerd. Ik moet zeggen dat wij op voorhand niet enthousiast zijn over de verdere uitbesteding, omdat wij daardoor straks zelf geen deskundigheid meer in huis zullen hebben.

Personeel maakt steeds minder deel uit van de beschouwingen in de raad, maar gezien de jaarrekening is er wel reden tot zorg. De vertrokken personeelsleden geven aan erg ontevreden te zijn, wat niet strookt met de ambities van een excellente werkgever. Welke oorzaken heeft dit? Is een verbeterplan ingericht voor een degelijk HRM-beleid en op welke wijze wordt de raad hierover geïnformeerd? In de loop van het jaar willen wij hierover een nadere rapportage ontvangen. Wij vinden het zorgelijk dat mensen die weggaan aangeven dat zij ontevreden zijn en stellen, dat hun leidinggevende niets heeft gedaan om hen voor de organisatie te behouden.

Inburgering. Wij hebben zorgen over de achterblijvende resultaten, een overschot van € 2,5 miljoen betekent een onderprestatie. Zeker gezien de landelijke discussies is het zaak dat wij in onze stad en regio een adequaat beleid voeren, dat wij elke nieuwkomer bereiken en bij inburgeringstrajecten betrekken. Welke extra acties worden in dit kader ondernomen?

De grote projecten zijn in de Kamers al uitvoerig besproken en ik ben van mening dat het niet noodzakelijk is daarop op dit moment nogmaals diepgaand in te gaan. Wij vragen wel extra aandacht voor het risicomanagement en de randvoorwaarden voor projecten. Wellicht is het goed daarbij een extra project – het Integraal Huisvestingsplan – op te nemen. Het zou mooi zijn als wij een totaaloverzicht van de risico's zouden hebben, zowel structureel als incidenteel.

Een kleine koppeling met het Burgerjaarverslag, de ingediende bezwaren en de communicatie met de bevolking. Wij zijn er blij om dat het vorige jaar is besloten de beroeps- en bezwaarcommissie in de toekomst onafhankelijk te maken. Wij vinden dat prima en verwachten in de loop van het jaar een voorstel daartoe. Tegen de OZB-heffing en de waardebepalingen is een groot aantal bezwaren ingediend en het is ons opgevallen dat meer dan de helft daarvan is gehonoreerd. Wat zegt dat over de zorgvuldigheid waarmee de waarde van woningen, van panden, is vastgesteld? Voor ons is dit een reden om daar nog eens kritisch naar te kijken.

Kijkend naar wat op financieel niveau aan de hand is, moeten wij vaststellen dat dit vaak gaat om abstracties, om grote getallen en grote plannen en al gauw over miljoenen wordt gesproken. Je wordt wel weer met je neus op de feiten gedrukt als je een mailtje van een van de bewoners van deze stad krijgt – anderen hebben dat mailtje ongetwijfeld ook

ontvangen –, waarin wordt gezegd: “Ik heb net voor de kredietcrisis een huis gekocht, ik raak mijn huidige huis niet kwijt en zit nu met driedubbele lasten: mijn huidige huis, mijn nieuwe huis en de overgangsfinanciering. Wat kan de gemeente voor mij doen? Ik ben een brave burger, betaal al mijn leven lang braaf belastingen, en heb werk.” Als raadslid sta je met je rug tegen de muur. Welk antwoord moet je hierop geven? Wij hebben in onze stad al het grote probleem van de fundering en er zijn mensen die individueel door de kredietcrisis worden getroffen. Dit is een van de schrijnende voorbeelden daarvan. Mijn vraag is: hoe reageert het college op een dergelijke vraag? Wij zijn er niet voor meteen de portemonnee te trekken en een noodfonds in te richten of wat dan ook, maar wellicht kunnen wij wel iets doen, bijvoorbeeld door mensen te waarschuwen en te benadrukken dat zij attent moeten zijn op de risico's die zij lopen. Misschien kan in gesprekken met makelaars en banken duidelijk worden aangegeven dat de lokale overheid zich zorgen maakt over de financiële positie van onze bevolking.

Ten slotte. Wij hebben in onze gemeente vaak te maken met allerlei onderzoeken, waarop wij ons beleid baseren. Dat geldt voor het jongerenbeleid, het huisvestingsbeleid, de woningbouw en dergelijke.

Naar aanleiding van de beantwoording door het college hebben wij vastgesteld dat regelmatig gebruik wordt gemaakt van loterijen om de deelname aan onderzoek te beïnvloeden. U zult zich kunnen voorstellen dat wij daarop in het kader van de regio zullen terugkomen - in het kader van de regio hebben wij aanvullende antwoorden gekregen -, maar dit speelt natuurlijk ook in Dordt. Ik zou het op prijs stellen als het college hierop een reactie zou geven. Gezien de reactie in eerste instantie van het college voel ik mij niet serieus genomen. Ik heb moeten vaststellen dat werd geweigerd nadere informatie te verstrekken. Ik wil de raad voorstellen dat de gemeente Dordrecht in het vervolg geen loterijen meer zal organiseren bij het uitvoeren van onderzoeken, met name publieks-onderzoeken. Wij vinden het ongewenst dat de lokale overheid betrokken is bij het stimuleren en organiseren van loterijen in welke vorm dan ook bij het uitvoeren van publieksonderzoeken en zijn van mening dat moet worden voorkomen dat daardoor twijfel kan ontstaan over de objectiviteit van de gegevens die dergelijke onderzoeken opleveren. Wij stellen voor in het vervolg geen opdrachten te verstrekken tot dan wel medewerking te verlenen aan dergelijke vormen van kansspelen in het kader van publieksonderzoeken. Ik leg u daartoe een motie voor.

De VOORZITTER: Door de fractie van BVD zijn de volgende moties ingediend:

De raad van de gemeente Dordrecht, in vergadering bijeen op 16 juni 2009 ter behandeling van de jaarrekening 2008;

kennis genomen hebbende van:

de informatiebrieven van het college inzake de kredietcrisis en het treasurybeleid en tevens van de uitkomst van het onderzoek naar de uitvoering van treasurybeleid, zoals dat in opdracht van Provinciale Staten van Noord-Holland is verricht;

constaterend dat:

de gemeente Dordrecht op dit moment nog een vordering heeft uitstaan ter grootte van en bedrag van € 8 miljoen bij Landsbanki in IJsland, waarbij het zeer onzeker is of dit bedrag nog beschikbaar komt voor de gemeente;

overwegende:

de regelgeving zoals vastgelegd in de Wet FIDO en de voorschriften uit het gemeentelijk Treasury Statuut, de mogelijke financiële gevolgen van de kredietcrisis voor de gemeente Dordrecht, de rol van de gemeenteraad als kaderstellend en controlerend orgaan;

besluit:

op grond van de artikelen 84 en 155a van de Gemeentewet een onafhankelijk onderzoek in te stellen, waarin de volgende vragen beantwoord dienen te worden:

1. Heeft het college van B&W zich vanaf april 2007 gehouden aan de regels zoals vastgelegd in de Wet FIDO, de voorschriften in het Treasury Statuut en het Financieringsstatuut?

2. Zijn er in de periode tussen april 2007 en oktober 2008 signalen geweest vanuit de relevante media en toezichthoudende organen? Heeft het college van B&W adequaat gereageerd op deze signalen, waaruit (mogelijk) bleek dat financieel risico kon worden gelopen met de uitgezette tijdelijk beschikbare middelen?
3. Wat is de exacte rol van de interne en externe adviseurs en toezichthouder geweest bij de besluitvorming om tijdelijk beschikbare middelen bij banken uit te zetten?
4. Op welke wijze is geborgd dat voldoende deskundigheid beschikbaar was en is bij de beoordeling van dergelijke transacties?;

besluit voorts:

uit zijn midden een gemeentelijke onderzoekscommissie ad hoc te benoemen die leiding geeft aan bovenstaand onderzoek;
deze onderzoekscommissie zal bestaan uit maximaal het aantal in de raad vertegenwoordigde fracties;
dat de onderzoekscommissie zich ten aanzien van de financiële aspecten van het onderzoek zal laten ondersteunen door bijvoorbeeld de auditcommissie en/of de gemeentelijke rekenkamer;
dat de onderzoekscommissie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voor 1 december 2009, verslag zal uitbrengen aan de gemeenteraad van Dordrecht;
en gaat over tot de orde van de dag." (1)

"De gemeenteraad van Dordrecht, in vergadering bijeen op 16 juni 2009;
constaterende dat:

- in de gemeente Dordrecht sprake is van een aantal van ongeveer 190 verkeersslachtoffers per jaar, waarbij het aantal jeugdige slachtoffers in het jaar 2008 intussen is opgelopen tot 46;
- in verschillende wijken in de stad sprake is van overlast door het verkeer, met name in verband met te hoge snelheden;

overwegende dat:

- uit de Leefbaarheidsmonitor in de wijken blijkt dat verkeersoverlast (waaronder parkeeroverlast) vaak wordt genoemd als een van de oorzaken van aantasting van de woonkwaliteit;
- elders in het land een meldpunt 'roekeloos rijgedrag' een succes blijkt te zijn;

verzoekt het college:

kennis te nemen van de positieve resultaten van het invoeren van een klachtenmeldpunt voor roekeloos rijgedrag en op basis daarvan het voorstel voor te bereiden om ook in onze gemeente een dergelijk klachtenmeldpunt in te voeren en de raad hierover in de tweede helft van 2009 te rapporteren;
en gaat over tot de orde van de dag." (2)

De gemeenteraad van Dordrecht, in vergadering bijeen op 16 juni 2009;

kennis genomen hebbend van:

de resultaten van diverse onderzoeken die in opdracht van zowel de gemeente Dordrecht als het Drechtstedenbestuur zijn uitgevoerd en van het feit dat hieraan kennelijk verschillende malen vormen van loterijen zijn verbonden die niet getoetst zijn aan de Wet op de Kansspelen;

overwegende dat:

het ongewenst is dat de lokale overheid betrokken is bij het stimuleren en organiseren van loterijen in welke vorm dan ook bij het uitvoeren van publieksonderzoeken en tevens dat voorkomen moet worden dat hierdoor twijfel kan ontstaan omtrent de objectiviteit van de gegevens die dergelijke onderzoeken opleveren;

stellen het college van B&W voor in het vervolg geen opdrachten meer te verstrekken c.q. medewerking te verlenen tot het organiseren van vormen van kansspelen in het kader van publieksonderzoeken;

en gaat over tot de orde van de dag." (3)

De moties kunnen mede onderwerp van beschouwing zijn.

De heer VAN DER KRUIJFF: Mijnheer de voorzitter. Het jaarverslag is wederom een goede, zeer prettig leesbare weergave – waarvoor onze complimenten – van een indrukwekkende hoeveelheid werk die verzet is. Een enorme hoeveelheid zogenaamde reguliere activiteiten, activiteiten die vaak gewoon worden gevonden maar waarover veel gedoe ontstaat als zij haperen. In het jaarverslag is ook een enorme hoeveelheid veranderprojecten in uitvoering vermeld. Wat gebeurt er veel in deze stad!

Dit college heeft gezegd een 'college van doeners' te willen zijn, een college dat uitvoert en doorpakt. Welnu, dat lukt – hier en daar weliswaar met onvoorziene tegenslag – behoorlijk goed: de herstructurering van Dordt-West waarvoor wij veel waardering hebben die wij ook in de stad beluisteren, de aanpak van het stationsgebied die de zeer gewenste verbetering van de entree van de stad zal opleveren, de zolang gewenste verbeterde doorstroming die de tunnel onder de Laan der Verenigde Naties heeft gebracht, waar voorheen de spoorwegovergang zo veel ergernis opleverde, het Leerpark, de bouwkransen op het Achterom en Bagijnhof, de Sportboulevard en het Gezondheidspark, het met kracht invulling geven aan het evenementenbeleid, hand in hand met een veel bredere doelgroep dan het voorheen aansprekende cultuurbeleid: van Calvijn tot Omsk, van koren en Bach Festival tot OSSO en Big Rivers. Het is zeer divers, dat is prima!

Wij kenden ook de time outs en de bijsturing waar dat nodig bleek: Stadswerven, Hofkwartier, het hostel en het verdwenen geld in IJsland brachten eigen problemen en teleurstellingen met zich mee. In 2008 hebben wij daarover uitvoerig gesproken, ik zal dat nu niet opnieuw doen. Wij hebben daarvan veel geleerd en wij rekenen erop dat we zullen merken, dat dit in raadsbreed en in het college eveneens het geval is.

De heer Sleeking heeft de raad zojuist uitgenodigd nog eens opnieuw naar het in IJsland verdwenen geld te kijken. Wij hebben daarover een uitgebreide en gedetailleerde raadsinformatiebrief ontvangen en een uitgebreide commissiebijeenkomst gehad, die raadsbreed als goed, inzichtelijk en transparant is gewaardeerd. Ik ben benieuwd welke informatie de heer Sleeking nog mist en op welke vragen het door hem voorgestelde brede onderzoek antwoord zal moeten geven. Of gelooft hij wellicht niet wat in de raadsinformatiebrief staat? Dat zou natuurlijk kunnen.

Als het om tegenvallers gaat, hebben wij snel de neiging daarop de schijnwerper te zetten. Daardoor kan de indruk worden gewekt dat er niets goed gaat en kan dat beeld in onze oordeelvorming gaan overheersen. In de zojuist door mij gegeven bloemlezing, mijn intro, hebt u wellicht al horen doorklinken dat het CDA zo niet in elkaar zit. Het geheel overziend vindt de CDA-fractie dat de gemeente een aantal mooie prestaties heeft neergezet en wil zij daarvoor bij dezen expliciet haar waardering uitspreken.

De conclusie van het CDA is niet alleen gebaseerd op het voorliggende jaarverslag, maar – dat is nog veel belangrijker – ook op wat wij horen als wij de mensen in de stad en in de regio spreken: ondernemers, bewoners en bezoekers. Met alle kanttekeningen die een ieder natuurlijk vanuit zijn eigen belang maakt, zien zij dat fors wordt geïnvesteerd en veel verbeteringen worden gerealiseerd. Zij zijn er blij om dat de handen uit de mouwen zijn gestoken.

Bij deze gelegenheid wil het CDA een aantal zaken specifiek aan de orde stellen: veiligheid, vernielingen en handhaving. Eerdere woordvoerders hebben daarvoor ook aandacht gevraagd.

De beoogde reductie van het aantal jeugdigen verdachten van 18+ wordt niet gehaald, terwijl in de afgelopen jaren wel sprake is geweest van extra inzet in de preventieve sfeer. Het CDA steunt die preventieve maatregelen, daarmee begint het. Ik noem de nazorg voor ex-gedetineerden, gezinscoaching, de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin, gedragsbeïnvloeding en inburgering. De heer Sleeking heeft daarvoor ook aandacht gevraagd, op die gebieden moet inderdaad een tandje worden bijgezet. Dit zijn goede initiatieven.

Met de PvdA zijn wij het eens dat deze initiatieven hand in hand moeten gaan met een strikte handhavingsaanpak, die twee kun je niet los van elkaar zien. Het begint met goede preventie en goede begeleiding en waar sprake is van ontsporing moet worden ingegrepen. Twee sporen dus, ook het spoor van de hardere maatregelen. Sommige daders moet je in

hun portemonnee treffen om hen hun gedrag af te leren. U weet dat het CDA daarvoor keer op keer aandacht heeft gevraagd. Wij hebben dat gedaan toen wij het hadden over de vernieling van bushokjes, bankjes, speeltoestellen, schoolgebouwen, verkeersborden, autospiegels en coniferen, waarover wij regelmatig mails van onze bewoners krijgen. Die vernielingen ergeren ons allemaal. De bewoners vragen om een wijkagent die frequent door de straten patrouilleert. Zij willen de wijkagent zien en de wijkagent moet mede op dit soort vernielingen letten. Blijkbaar ligt het schadeverhaal voor wat de bushokjes betreft lastig, omdat die niet het eigendom van de gemeente zijn. Is wel sprake van schadeverhaal als het gaat om vernieling van zaken waarvan de gemeente eigenaar is, zoals de speeltoestellen, de schoolgebouwen en verkeersborden? Wij hebben gelezen dat het aantal vernielingen tot ruim 2000 is gestegen. Dat moet echt anders, de doelstelling was 1000 en dat is nog veel.

Uit de Jongerenmonitor 2008 blijkt dat veel jongeren geweld en agressie normale verschijnselen vinden. Wij zijn van mening dat dit aandachtspunt ten onrechte in het bijbehorende actieprogramma ontbreekt en verwachten een veel steviger aanpak hiervan. Het CDA is er natuurlijk wel gelukkig mee dat de scores betreffende veiligheid zich voor wat de meeste indicatoren betreft positief ontwikkelen. Die ontwikkeling moet worden gecontinueerd, wij hebben daarvoor waardering.

Het is spijtig dat het aantal jeugdige verkeersslachtoffers in tegenstelling tot het aantal verkeersslachtoffers in andere leeftijdscategorieën is gestegen en wel met maar liefst 15%, dit ondanks de vele programma's die onder andere via de scholen worden aangeboden. Dat vraagt om extra aandacht voor deze kwetsbare groep.

Dat brengt mij bij de externe veiligheid en wel het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, over het water en via de Dordrecht omringende snelwegen. Wij lopen ernstige risico's. Op bladzijde 21 hebben wij gelezen dat dit een van de grootste gemeentelijke lobbydossiers is geweest en de Dordtse problematiek steeds prominenter op de rijksagenda's komt te staan. Dat is goed nieuws, maar dit is wel in abstracte, bestuurlijke termen vermeld. Wij willen graag weten wat dit concreet betekent. Wat gaat het rijk wanneer doen? Wat levert dit concreet op en wanneer zullen wij dat zien?

Een ander punt waarvoor ik aandacht wil vragen is het aantal mensen in de bijstand. Het vorige jaar daalde dat aantal fors, met maar liefst 19%. Dat was te danken aan knap samenspel van de Sociale Dienst Drechtsteden met de betrokken partners, die de landelijke benchmark in positieve zin hebben weten te verslaan. Heel goed!

Wij zien nu, in 2009, mede of misschien wel vooral door de slechte economische omstandigheden, het aantal uitkeringsgerechtigden sterk toenemen. Wat het CDA betreft moet geld noch moeite worden gespaard bij het creëren van perspectief, via school of via werk, voor een ieder, om te voorkomen dat wij straks dezelfde benchmark in negatieve zin zullen verslaan. Dat is wel een beetje het beeld dat vanuit de historie naar voren komen. Gaat het goed, dan doen wij het beter, en gaat het slecht, dan doen wij het slechter. Wij willen graag een duurzame verbetering zien en willen niet dat de benchmark in 2009 in negatieve zin wordt verslagen.

Evenals BVD maken wij ons zorgen over het verloop van de schuldhulpverlening. Specifieke gedetailleerde Dordtse cijfers zijn er inderdaad niet meer, omdat de schuldhulpverlening een taak is die op Drechtsteden-niveau wordt uitgevoerd. Wij verliezen daardoor het zicht op de stand van zaken in het Dordtse. Wel is duidelijk dat in Dordrecht minder trajecten lopen dan het vorige jaar: een daling van 28% naar 22%. Dat is niet gunstig, want de schuldproblematiek – met name onder jongeren – blijft stijgen. Dat blijkt uit de Jongerenmonitor 2008. De aanpak van deze problematiek vraagt om meer focus en meer aandacht. Voor het CDA is de MJP-ambitie het ondersteunen van kwetsbare groepen, zodat deze aan de samenleving kunnen deelnemen, essentieel. Daarover heb je het bij schuldhulpverlening en daarom moet de aanpak van deze problematiek verbeteren, maar wij doen het gelukkig ook vaak goed. Wij zijn erg tevreden over de wijze waarop in Drechtstedenverband de uitvoering van de Wmo wordt aangepakt: de kwaliteit van de zorg vooropstellend. Wij mogen er trots op zijn dat de aanpak in Drechtstedenverband in vele regio's in het land als voorbeeld wordt gehanteerd.

De aanbesteding van het welzijnswerk is in het afgelopen jaar tot onze tevredenheid van de grond gekomen. Wij hebben frisse impulsen van nieuwe partners gezien: de Twern en Youth for Christ. Dat leidt tot diversiteit en keuze in het aanbod en de gezonde concurrentie waarvoor het CDA geijverd heeft. Het is fijn te zien dat de inpassing van deze nieuwe partijen soepel en in goede samenwerking met de gevestigde namen gebeurt. Wij willen hiervoor niet alleen in de richting van het college, maar ook aan het adres van de DWO onze waardering uiten.

Waardering hebben wij ook voor de wethouder, die snel doorpakt op het vorige jaar beschikbaar gestelde extra geld voor speelplekken. Wij vinden het wel treurig dat de straat, die voor het CDA aanleiding was hierover een amendement in te dienen, de Waterman, buiten de boot is gevallen en rekenen erop dat de wethouder dat alsnog zal weten op te lossen.

In 2008 is de oplevering van veel schoolgebouwen helaas vertraagd. Wij constateren dat de realisering van veel bouwplannen ontzettend lang duurt en de scholen, die in de eerste ronde van het Integraal Huisvestingsplan niet zijn meegenomen en in de tweede ronde aan bod zouden komen, voorlopig uit beeld zijn. Het CDA rekent erop dat het college zich met net zoveel energie als het in het Leerpark steekt in de realisatie van het IHP zal vastbijten. Evenals de heer Sleeking zou ik mij kunnen voorstellen dat wij dit project via de grote projecten intensiever gaan volgen. Dit is een omvangrijke operatie.

Bij de behandeling van het jaarverslag 2007 heeft het CDA aangekaart dat men er in de stad niets van begrijpt dat er in Dordrecht geen bioscoop meer is. Wij zeiden toen: "Oostpoort, Waterschapsgebouw en binnenstad, alle ballen worden in de lucht gehouden. Durf eens een keuze te maken." Elk van die drie opties is beter dan niet kiezen. Wij vinden het teleurstellend dat wij voor wat de bioscoop betreft nog geen steek verder zijn gekomen. Wij zijn daarover ronduit ontevreden.

Het CDA heeft er vorig jaar op gewezen dat de tijdige afhandeling van brieven aan de gemeente al jaar op jaar een welhaast onmogelijke opgave blijft. De erkenning van het probleem is er, de aanpak in de vorm van een oorvijgbrigade ook, en wij hebben gezegd dat de tijd van blijven proberen voorbij is en dit probleem in 2008 echt moet worden opgelost. Welnu, in 2007 werd 66% van ongeveer 10.000 brieven op tijd, binnen zes weken, beantwoord, in 2008 is sprake van een verbetering van dat percentage tot 75% en op bladzijde 73 is vermeld, dat het percentage in de laatste maanden van het jaar tot 80% is gestegen. Dat roept natuurlijk de vraag op of nu aan de norm wordt voldaan en wat eigenlijk de norm is.

Het CDA vindt het niet voldoende dat nog steeds, ondanks alle aandacht, één op de vijf brieven na zes weken tot geen enkele reactie heeft geleid. Wij vragen het college vol gas te blijven geven bij de verdere verbetering van dit onuitstaanbare fenomeen en zich ten doel te stellen 100% te scoren, zeker waar nu, in 2009, een nieuw systeem in gebruik wordt genomen dat, zoals wij lezen, een betere sturing en monitoring mogelijk zal maken. Het vorige jaar hebben wij gezegd dat de tijd van blijven proberen voorbij is. Het CDA daagt het college uit ervoor zorg te dragen dat vanaf september 2009 100% van de binnenkomende brieven op tijd wordt beantwoord. Het CDA kan dat. Kan het college dat ook? Het CDA wil met u een weddenschap aangaan. De CDA-fractie zal in de periode van 1 september tot aan de begrotingsbehandeling in november haar eigen beantwoording van alle e-mails en brieven van Dordtse burgers, bedrijven en verenigingen filen om te bewijzen, dat het mogelijk is daarop tijdig te reageren. Wij geven het college tot 1 september de gelegenheid de processen op orde te brengen en vanaf dat moment is de strijd een feit. In november zullen wij de balans opmaken. Wie gaat winnen? Wie krijgt de afhandeling van binnenkomende brieven en e-mails op orde? Ik hoop dat de briefschrijvers als winnaars uit de bus zullen komen, omdat zij een tijdig antwoord op hun brieven zullen krijgen. U hoort het: het kan altijd beter, maar naar ons oordeel scoort het college gemiddeld goed. Daarop mag u trots zijn.

De heer Merx komt ter vergadering (15.16 uur)

De heer MOSTERT: Mijnheer de voorzitter. Ons wordt verslag gedaan van de in 2008 uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten. Onze fractie meent dat de gemeente goed op koers ligt bij de uitvoering van het MJP, inclusief de nodige intensivering en bijstellingen van ambities. In 2008 zijn diverse belangrijke mijlpalen bereikt en was sprake van goede vorderingen bij de grote projecten. Op een enkel groot project zal ik verder in mijn betoog terugkomen.

Het boekjaar 2008 is afgesloten met een positief resultaat: na bestemming € 6,4 miljoen en na technische bestemming is het resultaat € 700.000,-- negatief, te dekken uit de algemene reserve. Omdat de dividendinkomsten van Eneco hoger zijn uitgevallen dan gepland, kan de gemeente ook € 12,9 miljoen in de algemene reserve stoppen. Dit bedrag, dat als een spaarpot kan worden beschouwd, zal in de toekomst mede door de gevolgen van de kredietcrisis zeer hard nodig zijn. Financieel is 2008 goed verlopen.

Voor de jaarrekening 2008 is een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. Wel werden enkele rechtmatigheidsfouten bij de subsidies aangegeven, die in 2009 moeten worden hersteld. Wij constateren overigens met genoegen dat binnen de gemeente veel verbeteringen zijn aangebracht ter versterking van de financiële beheersing. Eind 2008 werd duidelijk dat de economische crisis in Nederland vergaande gevolgen zal hebben. Wethouder Van Steensel heeft in de commissievergadering gezegd dat een guur najaar te verwachten is. Is er nader inzicht in de gevolgen van de crisis voor de gemeentelijke kas en wat kunnen wij concreet verwachten?

De crisis heeft ook gevolgen voor de uitvoering van de grote projecten: de bouwactiviteiten vertragen, er is een scherpe daling van de bouwleges en de uitgifte van bedrijventerreinen vermindert. Wat betekent dit voor het strategisch aankoopbeleid? Is er inmiddels zicht op een toename van verliezen bij het grondbedrijf en welke maatregelen worden in dat kader genomen? Wij stellen dit aan de orde, omdat de accountant ons adviseert hieraan hoge prioriteit toe te kennen.

In het kader van de regio willen wij u een vraag stellen over het SCD, dat in 2008 een moeilijke start heeft gemaakt. Op een aantal punten zijn boekhoudkundige fouten gemaakt. Was men niet te positief bij de start en hoe is inmiddels de stand van zaken?

Op het punt van het terugdringen van de structurele werkloosheid heeft de SDD prima werk verricht. Zowel het aantal niet werkzoekenden als mensen met een WW-uitkering is in Dordrecht lager dan gemiddeld in de G27-gemeenten. Jammer is wel, dat de situatie als gevolg van de kredietcrisis drastisch is veranderd. Vooral de kansen van jongeren zijn in het geding. Graag een korte toelichting op het beleid in dat verband en de actuele stand van zaken.

Een tegenvaller is de terugbetaling aan het rijk in verband met de te veel ontvangen middelen in het kader van de algemene uitkering vanwege de forse daling van het aantal bijstandsccliënten vergeleken met de bevoorschotting. Over welk bedrag hebben wij het?

Naast de financiën en aspecten in verband met de economische crisis wil ik aandacht vragen voor een aantal beleidsinhoudelijke zaken.

De veiligheid is een kernwaarde voor een goede kwaliteit van leven en een voorwaarde voor een aantrekkelijke stad. Het bieden van veiligheid is een kerntaak van de overheid en gezegd kan worden dat het voor wat betreft de sociale veiligheid, fysieke veiligheid, verkeersveiligheid en integrale veiligheid beter gaat, hoewel wij moeten stellen dat wij dit niet voor alle thema's kunnen zeggen. Overlastgevende jeugd, criminaliteit en huiselijk geweld blijven ons zorgen geven. Voor wat betreft het onderstrepen van het beleid en de maatregelen in het actieplan: gewoon doen.

Tijdens de commissievergadering reageerde de wethouder min of meer badinerend toen ik mijn zorgen uitte over de kwaliteit van de asfaltwegen. Ik zie dat hij ook nu zijn wenkbrauwen frons. In de commissie heeft hij mij in dat kader aangesproken, zelfs willen

corrigeren. Ter geruststelling van de wethouder, ik heb zijn reactie niet als kwaad bedoeld beschouwd, maar wij hebben over dit dossier wel degelijk zorgen en zien dan ook met veel belangstelling uit naar de Integrale Wegennota. Wat kunnen wij verwachten voor wat betreft herstel en kosten in dit verband? Qua financiële effecten is dit namelijk aangemerkt als een "aanzienlijk risico, te betrekken bij de aanstaande Kadernota". Is de Kadernota voldoende op de Wegennota afgestemd en van welke beleidskeuzes is dit afhankelijk? Zullen wij daarover op tijd een standpunt kunnen bepalen? Graag al vast een toelichting. Dit ook omdat wij op bladzijde 99 hebben gelezen dat uit de laatste wegbeheer inspectie is gebleken, dat "de kwaliteit snel achteruit gaat en zorgwekkend is". Wij menen dat dit punt onze aandacht nodig heeft.

Over de verkeersregelinstallaties hebben wij eveneens zorgen. Wij hebben gelezen dat de kwaliteit daarvan tot onder het nationaal gehanteerde niveau is teruggelopen. Om die reden vragen wij ons af of de beoogde lagere beheerkosten inmiddels nog wel opwegen tegen het veel hogere aantal storingsen, de daarbij behorende werkzaamheden en dus kosten. Is op dit punt een bezinning op haar plaats, financieel en in het belang van de weggebruikers? De groene zone wil ik ook nog even aanhalen. Ik denk dat een groot aantal van de huidige raadsleden het begin van dat traject niet heeft meegemaakt, zo vlot zijn wij hiermee. Dat gaat echt niet goed, ik wil dit graag gezegd hebben.

Zorgen zijn er ook in het kader van de jeugdpreventie, die aan de regio Zuid-Holland Zuid is overgedragen en via het jeugdbeleid wordt aangestuurd. Functioneert dit naar tevredenheid?

Bijzondere aandacht vragen wij voor het Kindspoor, dat voorziet in een traject voor kinderen die het slachtoffer zijn geworden van kindermishandeling en/of voor kinderen uit gezinnen waarin sprake is van huiselijk geweld. Helaas lijkt het erop dat deze ontwikkelingen een grotere vlucht nemen. Leeft dit gevoel ook bij het college en zo ja, wat denkt u hieraan te doen?

De doelstelling 50% van de aanvragen voor schuldhulpverlening in behandeling te nemen en een regeling te treffen is niet geheel gerealiseerd. Onze collega's van BVD en het CDA hebben hierover ook gesproken. Wat wordt gedaan om de doelstelling in 2009 wel te halen? Gelet op de financiële crisis mogen wij ervan uitgaan, dat het aantal aanvragen zal toenemen.

In het kader van de Wmo wil ik het volgende opmerken. De Dordtse burger is gemiddeld gezien tevreden over het prestatieveld individuele voorzieningen. Wel wordt iets vermeld over de landelijke korting als gevolg van het zogenaamde AWBZ-pakket. Zie de door onze fractie bij de begrotingsbehandeling ingediende motie. Door de minister is wel enige compensatie toegezegd, maar de korting wordt niet geheel gecompenseerd.

In het accountantsverslag lezen wij overigens over onzekerheden over de facturen van zorgaanbieders en de geldigheid van indicaties. Het betreft een bedrag van ongeveer € 1,4 miljoen. Hoe denkt het college dit risico op te lossen?

Ten slotte een opmerking over de culturele voorzieningen. Voor wat betreft de investeringen springen vooral de projecten Hofkwartier, inclusief Dordts Museum, en het Energiehuis in het oog. Beide projecten hebben qua planvorming voortgang geboekt. Er ligt inmiddels een voorlopig ontwerp voor het Energiehuis. Lopende de uitvoering van het programma Hofkwartier dienden zich echter onvoorziene problemen aan. Zo bleek de fundering van de Berckespoort niet te voldoen aan de eisen die de geplande nieuwbouw voor Diep op deze plek stelt en werd duidelijk, dat de geraamde budgetten voor meerdere onderdelen in het programma tekortschieten. Wij vinden het van groot belang dat er zo spoedig mogelijk duidelijkheid komt over de verdere plannen voor het Hofkwartier. Wethouder Lagendijk heeft ons bij de bespreking van de grote projecten op zeer korte termijn een raadsinformatiebrief over het Hofkwartier toegezegd.

De heer TIEBOSCH: Mijnheer de voorzitter. De fractie van Eco-Dordt/D66 complimenteert het college voor de door de accountant goedgekeurde jaarrekening voor betrouwbaarheid en rechtmatigheid.

De financiële positie van de gemeente Dordrecht is nog steeds zeer goed en de totale reservepositie is absoluut gezien versterkt ten opzichte van 2007. Ook daarvoor onze waardering. Ook een pluim voor de geleverde informatie ten aanzien van de verbonden partijen. Positief is ook dat wij dit jaar wel in staat waren de grote projecten voor de behandeling van het stadsjaarverslag in de raad in de adviescommissie te bespreken.

In 2008 ging het Nederland en de Drechtsteden in economisch opzicht nog voor de wind. Het aantal werkzoekenden en ontvangers van bijstand ging verder omlaag en het aantal ondernemingen, arbeidsplaatsen en startende bedrijven bleef hoog. Wij sluiten ons aan bij hetgeen de heer Van der Kruijff daarover heeft gezegd. Wij moeten doen wat in ons vermogen ligt om ervoor te zorgen dat de bijstandontvangers kansen krijgen.

Volgens de outcome-doelstelling Wonen en Leefbaarheid heeft het college de streefwaarde van het aandeel woningen in de duurdere categorie ruimschoots gehaald. In 2008 bedroeg dat aandeel 15% tegenover 8,9% in 2007. Dit is zichtbaar in de gestegen gemiddelde Dordtse woningwaarde. De gemiddelde Dordtse woningwaarde ging in een jaar tijd van € 159.000,- naar € 179.000,--. De ambitie van licht die het college daarnaast heeft gezet kunnen wij begrijpen.

Een flinke impuls voor het onderwijs in Dordrecht was het in 2008 gereedkomen van een aantal onderwijsgebouwen. Nu nog een zichtbare en concretere invulling van de rol van het bedrijfsleven. Nieuwe gebouwen zijn positief, maar in het stadsjaarverslag wordt helaas niet ingegaan op de voortgang van het halen van de beoogde onderwijsdoelstellingen. De wethouder heeft de adviescommissie op verzoek van mevrouw De Smoker toegezegd de raad jaarlijks een brief te zullen doen toekomen, waarin de ontwikkelingen op het gebied van onderwijsvernieuwing en de inbreng van het bedrijfsleven zullen worden gemeld. De raad zal daarover vervolgens met het bedrijfsleven kunnen spreken.

Positief is ook, dat de gemeentelijke organisatie haar voorbeeldfunctie op het gebied van stageplaatsen en trainees in 2008 heeft doorgezet. Ook daarmee verdient je de waardering van de Dordtse samenleving en komt niveau 4 van het INK-model dichterbij.

Het niveau van de welvaart in 2008 kent helaas ook een andere kant: de toename van schulden bij jongeren onder de 23 jaar is schrikbarend hoog en ook de toename van schulden bij ouderen is problematisch te noemen. De vorige sprekers hebben er al op gewezen dat schuldhulpverlening op Drechtstedenniveau een terugkerend onderwerp zal moeten worden en de massieve inzet van colleges en raden nodig is.

Het aantal bezoekers van de Dordtse binnenstad is ten opzichte van 2007 verder gedaald. Onlangs is dit onderwerp in de adviescommissie uitvoerig besproken. Onze fractie reageert nog wel op de informatie in het jaarverslag over de verbonden partij Waterbus b.v. Uit onderzoek is duidelijk geworden dat er geen behoefte aan is waterbussen vaker en langer te laten varen, maar onze fractie heeft wel zorgen over de liquiditeit en de continuïteit van de Waterbus b.v. Wij zijn van mening dat het college hiervoor aandacht moet hebben.

Een jaar geleden werd het jaarverslag 2007 door deze raad behandeld. Op dat moment kon niemand vermoeden of voorzien dat een paar maanden later wereldwijd een crisis zou losbarsten. Het vorige jaar werd nog een positief resultaat van ruim € 30 miljoen ingeboekt, maar in 2008 zien wij een geheel ander beeld, zeker als wij het gerealiseerde resultaat tegen de negenmaandsrapportage afzetten. Dan zit het college er niet alleen 100% naast, maar is zelfs sprake van een klein verlies. Desondanks is de positie van Dordrecht nog steeds solide en heeft Dordrecht een fors eigen vermogen. Er zijn echter wel grote zorgen. Voor een deel zijn die zorgen het gevolg van de toenemende economische dynamiek en de daarbij behorende onvoorspelbaarheid, maar voor een substantieel deel ligt de verantwoordelijkheid voor de verslechtering van de resultaten in handen van Dordrecht zelf en de Drechtsteden. Het Service Centrum Drechtsteden heeft in 2008 veel meer geld gekost

dan tevoren was bedacht. Innovatie is nodig, maar geconstateerd wordt dat de mogelijke voordelen van deze omvangrijke organisatie – ruim 300 fte's van de gemeente Dordrecht zijn naar het SCD overgegaan – te vroeg in de begroting zijn opgenomen. Op dit onderdeel bleek 'in control zijn' ver te zoeken.

De accountant en de organisatie hebben alles uit de kast moeten halen om uiteindelijk de benodigde goedkeurende verklaring te kunnen realiseren. In de interim-nota werd over de invoering 'geen problemen' gemeld en in de negenmaandsrapportage werd een p.m.-post opgevoerd. Nog even ter herinnering: het verkrijgen van de rechtmatigheidsverklaring heeft onze gemeente in de afgelopen jaren veel energie en geld gekost. Die moeizaam verkregen kwaliteit mogen wij met innoveren niet verliezen.

Onze fractie heeft zorg over de opmerking van de accountant, dat de Drechtsteden een factuur van de gemeente Dordrecht van € 1,5 miljoen voor het in de lucht houden van systemen tot op heden nog niet heeft erkend. Gisteren hebben wij in antwoord op een vraag van de heer Nederpelt van de Drechtsteden vernomen, dat niet zeker is of alle vorderingen van iedereen in beeld zijn. Wij hopen van onze wethouder financiën snel het geruststellende bericht te zullen krijgen, dat deze kwestie naar behoren is opgelost. De Drechtsteden betalen sowieso niet vlot, de accountant heeft ons hierop gewezen. Onze fractie verzoekt het college hieraan in de komende tijd meer aandacht te besteden. Op die manier kan er wellicht voor worden gezorgd dat minder behoeft te worden geleend om op tijd over voldoende liquiditeiten te kunnen beschikken.

De behandeling van de grote projecten heeft ons duidelijk gemaakt dat risico's nog niet voldoende door het college in beeld zijn gebracht. Onze fractie maakt zich ook zorgen over de vraag of risicobeheersing wel dagelijks plaatsvindt, dit naar aanleiding van een opmerking van de projectleider bij de behandeling van het project Sportboulevard/Gezondheidspark. Hij gaf aan dat jaarlijks naar bepaalde risico's wordt gekeken. Het risico voor wat betreft de realisering van de brug bij Stadswerven, faillissementrisico's bij de Sportboulevard en het Gezondheidspark alsmede het aflopende parkeerbeleid voor vrijwilligers verdienen net zoals het middengebied op korte termijn alle aandacht. Ten aanzien van de realisatie en de voortgang van het project Achterom verwachten wij op korte termijn meer informatie van het college.

Dat brengt mij bij het project Belthurepark. U kent onze zienswijze over het realiseren van golf en wonen. Onteigenen dient naar de mening van onze fractie geen enkel maatschappelijk doel. Wat ons betreft dan ook geen plan B, zoals door de PvdA in de adviescommissie is gevraagd.

De heer SLEEKING: Ook u bent geen voorstander van het Belthurepark. Zou het voor uw fractie niet interessant kunnen zijn toch eens naar een plan B te kijken? Plan B kan door onszelf worden ingevuld.

De heer TIEBOSCH: Onze fractie stelt zich op het standpunt dat de meerderheid van de raad hierover een besluit heeft genomen, waarbij zij zich aansluit. Er is een eindtermijn vastgesteld en wij zijn van mening dat moet worden bewezen, dat het mogelijk is dit plan te realiseren. Zo niet, dan zal het plan moeten worden afgeblazen.

De heer SLEEKING: Dat is ook een optie, maar daarmee anticipeer je niet op hetgeen nu zeer waarschijnlijk gaat worden. Voor dit gebied zijn wellicht aantrekkelijke alternatieven mogelijk.

De heer TIEBOSCH: In de adviescommissie is plan B op ons overgekomen als een mogelijkheid om de daar te realiseren woningen aan te passen. Wij willen niet dat daar meer woningen worden gebouwd.

De heer SLEEKING: Als de plannen zich eenzijdig daarop richten ben ik het met u eens.

Mevrouw HEIJMANS: Ik veronderstel dat een misverstand is ontstaan. Wat de PvdA betreft is er geen plan B. De wethouder heeft in de adviescommissie klip en klaar aangegeven hoe hij met het risico van vertraging wil omgaan en voor ons is dat duidelijk genoeg.

De heer TIEBOSCH: Dat is mooi.

Onze fractie is van mening dat voor het voor onze stad beeldbepalende project Hofkwartier een extra risicoreservering zal moeten worden geregeld. Onze ambities op dit project zijn groot en zijn verder versterkt door het bezoek aan Utrecht van zaterdag jongstleden.

Voor wat betreft de uniformiteit van de templates over alle grote projecten ziet onze fractie een rol weggelegd voor de auditcommissie. Ik heb het dan over de risico's van de factsheets, die onvoldoende zijn ingevuld, risico's die slecht zijn geformuleerd en de volledigheid van de risico-inventarisatie.

Ten aanzien van de risicobeheersing merken wij nog op dat de wethouder en de ambtenaren de raad hebben voorgehouden, dat voor wat betreft de beleggingen op IJsland geen voorziening hoefde te worden getroffen. Het is opmerkelijk dat dit uiteindelijk wel is gebeurd. Wij zijn wel van mening dat het college ons goed over de gang van zaken heeft geïnformeerd en zien op dit moment geen aanknopingspunten om een onderzoekscommissie voor dit dossier in te stellen.

Het risico van de balanspost grondvoorraden is in de auditcommissie door de accountant groot genoemd. Is het bedrag van € 118,2 miljoen nog terug te verdienen? Wij zullen daarover een meer inhoudelijke discussie voeren bij de bespreking van de prognose grondbedrijf bij de behandeling van de Kadernota 2010. Ook het weerstandsvermogen en de hoogte van de algemene reserve zullen wij bij de behandeling van de Kadernota uitvoerig bespreken.

Collega Van der Kruijff sprak het vorige jaar en zojuist weer over een college dat tracht alle ballen in de lucht te houden. Ook in 2008 geen bioscoop, geen voortgang Oostpoort of een Waterschapsgebouw. Ook onze fractie roept het college op te durven kiezen. Dat zal risico's beperken. De juiste keuzes maken en besluiten wanneer je aan iets begint wordt in deze tijd van crisis nog belangrijker. Risico's moeten vooraf goed benoemd zijn en het moet één keer goed. Ook bij keuzes maken moet je nadenken over de vraag of je een voorziening als stad kunt onderhouden. Wat ons betreft moeten het beheer en het onderhoud van de stad altijd op orde zijn. Geconstateerd wordt, dat dit op dit moment nog niet voor alle kapitaalgoederen het geval is. Vooruit is niet altijd rechtdoor. Met goed beheer en onderhoud haal je bijna nooit de krant. Voor een wethouder is dat ook veel saaiër dan het openen van bijvoorbeeld een nieuwe parkeergarage of het binnenhalen van de Mediamarkt. Bij de behandeling van de Kadernota komen wij hierover te spreken.

Tot slot. De fractie van ECO-Dordt/D66 stemt in met het stadsjaarverslag, rekeninghoudend met de door de wethouder van financiën gemaakte opmerkingen over het Admiraalsplein, en dankt het college en de ambtenaren voor de beantwoording van de vele vragen die voorafgaand aan deze raadsbehandeling gesteld zijn.

Mevrouw VAN DEN BERG-PUPOVIC: Mijnheer de voorzitter. Vandaag brengen wij het jaarlijkse ritueel rond de rekening tot een afronding. Ook de GroenLinks-fractie is tevreden over de steeds beter wordende rekening en wil de portefeuillehouder financiën en zijn hard werkende ambtenaren complimenteren voor deze vele bladzijden noeste arbeid. Wij willen u echter ook een aantal accenten en zorgen meegeven.

De bedrijventerreinen. De balans tussen nieuw ontwikkelen en herstructureren is naar de mening van GroenLinks te veel doorgeslagen naar nieuwe ontwikkeling. Het bedrag dat wij aan de herstructurering van bedrijventerreinen uitgeven, is slechts een fractie van het bedrag dat aan nieuwe ontwikkeling besteed wordt.

De maatschappelijke opvang voor vrouwen en dak- en thuislozen. GroenLinks vindt de ambitie die de gemeente op dit gebied heeft onvoldoende. De gemeente fungeert als

doorgeefluik voor geld, er wordt onvoldoende vanuit de aanpak van het probleem gedacht en gehandeld. Ik begrijp dat de PvdA daarop bij de behandeling van de Kadernota zal terugkomen. Wij zijn daar blij mee.

De vele reële risico's bij de grote projecten, de vertragingen en overschrijdingen geven ons zorgen, evenals de vele miljoenen die aan de grote projecten moeten worden toegevoegd. De lijst van de zorgen van de PvdA wordt door ons onderschreven.

Ik vrees dat u nog niets verrassends hebt gehoord. Normaal gesproken is dat niet erg, maar wij bevinden ons nu in een specifieke situatie. Ik doel op de economische vooruitzichten en het aflopen van het MJP 2006-2010.

Naar de mening van GroenLinks staat de belangrijkste passage van de rekening op bladzijde 9 van het bijlagenboek. Het college geeft daar aan te verwachten, dat de recessie gevolgen zal hebben voor de uitvoering van de grote projecten. Het is de verwachting dat bouwactiviteiten als gevolg van de teruglopende vraag naar koopwoningen en de verminderde uitgifte van bedrijventerreinen zullen vertragen. Ik denk dat het college nu met ons kan constateren dat die verwachting werkelijkheid is geworden.

Als iets kenmerkend is voor deze crisis, is het dat iedereen daardoor is verrast en de crisis zich elke dag verdiept en langer gaat duren. De verwachtingen van gisteren zijn vandaag realiteit. Dit leidt tot een achterblijvende woningbouwproductie en gronduitgifte en toenemende financiële druk op het Grondbedrijf. Het college heeft ons voorgerekend dat een vertraging van één jaar bij de afzet van grondbedrijfprojecten tot gevolg zal hebben dat het vermogen met € 2 miljoen per jaar zal afnemen. Er zijn kansen omdat marktprijzen dalen, maar de bouwleges blijven daardoor achter. De heer Mostert heeft daarop ook gewezen. In de rekening wordt gemeld dat een verkenning van de mogelijke consequenties voor de grote projecten heeft plaatsgevonden en worden mogelijke kansen en bedreigingen aangegeven. Dat is het punt waar GroenLinks verder wil gaan. De economie zal er na deze recessie voorgoed anders uitzien. Wij hebben niet alleen te maken met een economische crisis, maar ook met een klimaatcrisis en een energiecrisis. Wij zullen anders tegen deze crises moeten aankijken en met andere maatregelen moeten komen.

De reactie met betrekking tot de grote projecten is vooral op het korte termijneffect gericht. Wij proberen het plan bij te stellen en de gang van zaken bij de projecten op die manier te verbeteren. Voor wat betreft de daarachter liggende structurele noodzaak zouden wij verder willen gaan. Het bijstellen van plannen en het opplussen van geld zijn korte termijnacties. Wat kunnen wij doen om een antwoord te geven op de structurele gevolgen van de recessie? Wat betekent de recessie voor onze nieuwe verkiezingsprogramma's, het nieuwe coalitieakkoord en het nieuwe Meerjarenbeleidsplan? Betekent dit wellicht dat het aantal grote projecten moet worden teruggebracht of moeten wij onze projecten herstructureren? Moeten wij op bepaalde projecten inzetten en een strategie voor de toekomst ontwikkelen? De aanpak bij het project Maasterras spreekt ons aan, maar ook die aanpak moet naar de mening van GroenLinks fundamenteeler worden. Als de Torenlaan niet meer bij de ontwikkeling van de kantorenmarkt past, moeten wij onze strategie bijstellen.

Mijn fractie vindt het jammer dat in de Structuurvisie een visie ontbreekt. In feite is de Structuurvisie een aan elkaar geschreven projectenplan. "Elk nadeel heb een voordeel" en ik zou zeggen: gebruik dat voordeel. Ik zou alle partijen willen oproepen over de gevolgen van de recessie voor Dordrecht na te denken. Is hetgeen wij voorstaan nog wel met de huidige plannen te bereiken? De PvdA heeft twijfels uitgesproken over de toekomst van het Belthurepark. Ik meende te hebben begrepen dat die twijfels waren weggenomen. Wij waren daar blij om, maar inmiddels zijn wij minder blij. Er zijn veel meer projecten waarover wij twijfels kunnen hebben. Wij beogen met de projecten bepaalde doelen te realiseren en het is de vraag of wij daarin zullen slagen. Wat is het antwoord? Verdient onze stad niet dat wij dat antwoord in samenhang proberen te formuleren?

Wij verwachten niet dat wij straks op de oude voet verder kunnen. Wij worden geconfronteerd met teruglopende middelen voor lokale overheden, de oplopende collectieve uitgaven, de AWBZ, de krimpende beroepsbevolking, maar ook de bevolking in het algemeen. Misschien moeten wij in gemeenteland een andere weg inslaan. Ik hoop dat Dordrecht op dat gebied koploper zal willen zijn. De gemeente Dordrecht zit financieel in

een relatief rante positie, wat ons de tijd geeft om verschillende scenario's te bedenken en te bespreken. GroenLinks wil het college vragen eventueel in relatie met de Dordtse Dialogen, een initiatief waarvoor wij grote waardering hebben, een aantal scenario's voor te bereiden. Straks zal echt gekozen moeten worden. Dat wordt politiek interessant en het debat kan aan kwaliteit winnen als de raad in staat wordt gesteld de gevolgen van verschillende scenario's te doordenken.

Mevrouw WEMMERS-WANROOIJ: Mijnheer de voorzitter. Ik sluit mij aan bij de woorden van de vorige sprekers over hun zorgen over het IHP, de kamerverhuur, SCD en de schuldhelpverlening aan ouderen.

Ter voorbereiding van de behandeling van deze jaarstukken kreeg ik het advies "Kies wat je belangrijk vindt". Hardware, software, alles is toch belangrijk? Zonder mensen geen huizen, zonder huizen geen leefbaarheid en zonder ontwikkelaars geen grote en ambitieuze bouwplannen. Heb je wel genoeg grond, maar geen verwerving? Zonder verwerving geen Belthurepark.

De demografische cijfers liegen er niet om. Er is sprake van een afname van de bevolkingsgroei, maar in de huidige woningbouwprogramma's blijft de bevolking gelijk. Er is sprake van vergrijzing en zelfs van een enorme toename van het aantal 75-plussers en alleenstaanden. Er komt een mix van woningen voor ouderenhuisvesting en inwoners met een zwakkere sociaaleconomische positie. Deze bevolkingsgroepen, die in omvang toenemen, zien wij niet wonen in woningen van meer dan € 700.000,-- in het Belthurepark dan wel in de Zuidpolder, afgelegen van voorzieningen, winkels en scholen. De deelname aan de maatschappij wordt dan lastiger en degenen, die in deze nu nog Dordtse natuurlijke omgeving en straks een uithoek van Dordrecht zullen gaan wonen, zullen hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen.

Beleid gemaakt en doelen gesteld, gebaseerd op een solide theorie en rekening houdend met beïnvloedbare factoren. Deze factoren komen regelmatig terug onder de noemer 'kredietcrisis'. Misschien moeten wij rekening houden met twee scenario's: voorspoed en tegenspoed.

Als gevolg van de aanpassingen in het winkelhart van Dordrecht, waardoor het centrum slecht bereikbaar is – zelfs Dordtenaren weten niet of de weg opgebroken is, laat staan de toeristen –, dalen de bezoekersaantallen. Gelukkig trekt Calvijn een nieuwe stroom bezoekers naar Dordrecht. Dat is echter geen bevestiging dat bedrijven zich in Dordrecht willen vestigen. In de zijstraten van het centrum en op de bedrijventerreinen blijven panden leeg.

De krachtwijk Crabbehof moest zijn gezondheid positief ervaren. Het is jammer dat nu is aangetoond dat sprake is van een gezondheidsachterstand, dit ondanks de extra impuls van het Actieplan Krachtwijken. Wijkwoonservicezones zijn in het beleid opgenomen en er zou nu al sprake zijn van een wachtlijst voor de ouderenhuisvesting. Daarover heb ik in de stukken echter niets teruggevonden.

Metten is weten. U bent vergeten de culturele en muzikale educatie te meten. Nu worden oorspronkelijke cijfers van ToBe aangehouden. Betekent dit dat ToBe min of meer een monopolie heeft op dit gebied? Dat zou geen goede zaak zijn voor de voorzieningestructuur. Er moet concurrentie zijn qua prijsklasse en er moeten deelnamemogelijkheden zijn voor iedereen.

De SDD heeft hogere uitgaven door de stijging van het aantal klanten en voorzieningen. Toch blijft u bij het gegeven, dat slechts 5% van de Dordtenaren mantelzorg ontvangt. Hebt u een verhoging van het aantal klanten niet voorzien? Leggen de AWBZ-veranderingen geen druk op de verantwoordelijkheden die moeten worden genomen om financiële tegenslagen het hoofd te kunnen bieden? Het kan niet zo zijn dat de tegenslagen straks op de klanten van de SDD worden verhaald.

Dat het leerlingenvervoer opnieuw zal worden aanbesteed is al langere tijd bekend. De tijd gaat dringen als nog verordeningen moeten worden nagekeken en Wmo-overleg moet

worden gevoerd. De indicatienorm mag niet kort voor de vakantie worden veranderd door het afstandcriterium te overwegen. Het kan niet zo zijn dat ouders en leerlingen op zo'n korte termijn met een gewijzigde norm worden geconfronteerd, terwijl deze stap al lang tevoren bekend was.

Aan het Aanvalsplan Laaggeletterden hebben 231 anderstaligen deelgenomen. Wij missen de autochtonen en vragen u deze groep in het komende jaar ook te stimuleren tot het deelnemen aan dit project.

Nog steeds zijn veel arbeidsmigranten niet op de hoogte van de GBA. Is de modernisering van de GBA wel de juiste stap om deze arbeidsmigranten te bereiken?

Het is de vraag of alle projecten en het beleid voldoende zijn ondersteund en gemaximaliseerd en alle verantwoordelijkheden genomen zijn. Is sprake van financiële tegenslagen, halen wij de tijd in door nieuw, conflicterend beleid? Of waren er te veel veranderingen als gevolg van sociaaleconomische ontwikkelingen? Cijfers die nog geleverd moeten worden, bijvoorbeeld over de inburgering, zijn vergeten en voor wat betreft het chauffeursonderkomen en de informatieruimte in het stationsgebied zijn er ook vraagtekens.

Met betrekking tot het voorontwerp Energiehuis vragen wij ons af of de verdeling wel draagkrachtig genoeg is voor de invulling. Er is ook sprake van budgetoverschrijdingen, zoals bij de vergadervleugel van de griffie en bij een aantal grote projecten.

Wij moeten constateren dat veel processen moeizaam verlopen, maar het college aan de hoofdlijnen vasthoudt. Specifiek was deze informatie over 2007 en 2008. Vele vragen, monitoren en raadsinformatiebrieven zullen dit jaar nog voorgelezen worden. Het afronden van deze raadsperiode is begonnen.

De heer KARAPINAR: Mijnheer de voorzitter. Ook van mijn kant complimenten voor de wethouders en de ambtenaren. Ik wil echter wel één kanttekening maken: ik zou graag zien dat de bijlagen het volgende jaar in een iets groter lettertype worden afgedrukt. Mijn ogen zijn goed en ik heb nog geen bril nodig, maar ik vond het af en toe toch moeilijk de tekst te lezen.

De VOORZITTER: Dat geldt ook voor mij. Ik sluit mij graag bij uw woorden aan.

De heer KARAPINAR: Mijn beeld van de jaarrekening is, dat wij als gemeente flink bezig zijn de in het MJP verwoorde doelstellingen te realiseren. In mijn woordvoering zal ik ingaan op de punten waarop naar mijn mening verbetering mogelijk is.

De gevolgen van de economische crisis beginnen ook in Dordrecht zichtbaar te worden. De voorgaande sprekers hebben daaraan al vele woorden gewijd en ik wil niet in herhalingen vervallen. Ook mij baren de gevolgen van de economische crisis voor Dordrecht zorgen. Bij de bespreking van de grote projecten in de Dordtse Kamers hebben wij hierbij uitvoerig stilgestaan. Sommige grote projecten lopen vertraging op en bij sommige projecten is sprake van financiële risico's. Bij het Gezondheidspark zal mogelijk sprake zijn van een verandering van de middenzone. De wethouder had het over een spanningsveld. In Dordt-West is sprake van een vertraging bij de bouw van sociale woningen in de regio, wat negatieve gevolgen zal hebben voor de doorstroming van mensen met een lager inkomen die door de herstructurering van Dordt-West elders een woning moeten zoeken. Ik wil de wethouder vragen of de nieuwe situatie tot nieuwe afspraken met de regio zal leiden.

Ook mijn fractie maakt zich zorgen over de onzekerheid over de subsidiestromen. De wethouder heeft in de commissievergadering aangegeven dat tot 2012 geld is gevonden in de middelen voor Strategische Investerings. Ik wil de wethouder vragen aan te geven hoe hij denkt geld te vinden voor de periode tussen 2012 en 2014.

Voor wat betreft Dordt-West ben ik benieuwd naar de uitkomsten van het verkennend onderzoek van het college naar het selectieve toewijzingsbeleid in een aantal complexen in Crabbefhof om sociale problemen te verminderen dan wel te voorkomen.

Ik wil nu kort op een aantal thema's ingaan.

In de afgelopen jaren is veel geïnvesteerd en veel gedaan om de sociale veiligheid te verbeteren.

Mij is in positieve zin opgevallen dat in drie gebieden de BEKE-aanpak, gericht op hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen, is toegepast en het aantal overlastmeldingen in die gebieden met 30 tot 40% is gedaald. Mijn waardering daarvoor. Mijn vraag is of deze aanpak naar andere gebieden in Dordrecht zal worden uitgebreid.

De sociale en culturele infrastructuur. Ook ik vind het jammer te moeten constateren dat het percentage geslaagde schuldhulpverleningstrajecten onder jongeren in Dordrecht niet exact is weergegeven. Dat geldt ook voor de ouderen. Andere fracties hebben hierover eveneens opmerkingen gemaakt.

De toename van het aantal ouderen met schulden vraagt om een beleid. Wat stelt het college voor hieraan te doen?

Verder wil ik graag van de wethouder vernemen of de daling van het aantal bezoekers aan de zwembaden met 47.000 alleen aan het slechte weer te wijten valt. Zijn er wellicht ook andere oorzaken?

Over het Actieprogramma Integratie heb ik niets nieuws gelezen. De tekst in het verslag is volgens mij een kopie van de tekst in de begroting van het afgelopen jaar. Ik wil hierover graag recente informatie ontvangen en wil beide wethouders ook vragen naar de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de motie over allochtone vrouwen en de motie over het diversiteitbeleid. Ook wil ik graag weten hoe het staat met het inlopen van de achterstand op het gebied van de inburgering die in 2007 is ontstaan. In het jaarverslag is dat niet duidelijk weergegeven.

Mijn fractie is er blij om dat in het afgelopen jaar meer gezinnen gebruik hebben gemaakt van het SMS Kinderfonds. Uiteraard moeten wij proberen daarbij steeds meer kinderen te betrekken. Ik meen dat ongeveer 5000 kinderen voor ondersteuning door middel van dit fonds in aanmerking komen. Wij moeten daaraan nog hard werken. Ik ondersteun de acties die erop zijn gericht ook kinderen van geïsoleerde gezinnen te bereiken. Dat is hard nodig.

Wonen en leefbaarheid. De cijfers van de monitor Leefbaarheid dateren van 2007, de nieuwe monitor zal dit jaar uitkomen. Ik vind het jammer dat wij nu nog niet over recente cijfers beschikken. Wij zullen hierop later terugkomen.

In het verslag staat dat de woningen in Dordt-West veelal klein en van matige kwaliteit zijn en niet meer aan de huidige eisen voldoen. Ik wil u hierover twee vragen stellen. Is er een overzicht van de woningen die niet meer aan de huidige eisen voldoen en welk beleid wil het college voeren om de kwaliteit van de overblijvende sociale woningvoorraad te verbeteren?

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder van financiën, die meteen de op zijn andere portefeuille betrekking hebbende vragen zal beantwoorden.

Wethouder VAN STEENSEL: Mijnheer de voorzitter. Allereerst wil ik dankzeggen voor de uitgesproken complimenten voor de kwaliteit van het jaarverslag, waarmee wij een politiek debat over de resultaten van 2008 maximaal hebben willen faciliteren.

Ik zal eerst een aantal vragen van financiële aard beantwoorden en vervolgens zal ik enkele opmerkingen maken over de onderwerpen externe veiligheid, onderwijs en het Leerpark. Daarna zal ik iets uitvoeriger op het Integraal Huisvestingsplan ingaan en afsluitend zal ik de actuele stand van zaken met betrekking tot de uitzetting in IJsland toelichten en de daarover door de fractie van BVD gestelde vragen beantwoorden.

De heer Rakhorst heeft terecht opgemerkt dat bij een aantal beleidsvelden sprake is van grote overschotten, wat de indruk zou kunnen wekken dat niets is uitgevoerd. Voor de bodemsaneringen, die hij als voorbeeld noemde, hebben wij voor een meerjarige periode ISV-middelen toegewezen gekregen. Omdat het niet de bedoeling is die middelen in één jaar uit te geven, schuiven wij de middelen van jaar tot jaar door. Men kan dat terugvinden bij de technische resultaatbestemming. Naar mijn mening hebben alle genoemde voorbeelden betrekking op dit type budgetten.

Ik ben het eens met de sprekers die gezegd hebben dat de gemeente Dordrecht er in financiële zin goed voor staat, zeker in vergelijking met andere gemeenten, maar het in de opmaat richting de begroting noodzakelijk is de vinger aan de pols te houden. In de inmiddels aan de raad toegezonden Kadernota hebben wij daarover een aantal opmerkingen gemaakt. Ik verwacht dat wij daarbij in het debat over de Kadernota, dat wij over een paar weken zullen voeren, uitvoerig zullen stilstaan.

In de richting van de heer Mostert merk ik op om die reden nu niet te willen ingaan op zijn vragen over het gemeentefonds voor het volgende jaar en een aantal uitgaven. Ik stel voor de discussie daarover bij het debat over de Kadernota te voeren.

Op het gebied van de externe veiligheid is er in het afgelopen jaar veel personele inzet geweest. In antwoord op de vraag van de fractie van het CDA welke concrete resultaten zijn geboekt, wil ik een paar voorbeelden noemen.

In aanvulling op de investering die het rijk in zeven ATBvv's rondom Dordrecht doet – dat zijn wissels die ook veilig zijn als treinen langzaam rijden – heeft het college vanmorgen besloten uit eigen middelen in de resterende zeven ATBvv's te investeren. Wij hebben een herschikking doen plaatsvinden in de pot van € 15 miljoen die wij destijds van Van Geel hebben gekregen. Op deze manier is het mogelijk alle rondom en op ons eiland relevante seinen en wissels van een ATBvv te voorzien.

Eén van de belangrijke oorzaken van het grote externe veiligheidvraagstuk waarmee wij in Dordrecht te kampen hebben zijn de zogenaamde bonte treinen. In bonte treinen worden benzines en LPG's tezamen in één wagon vervoerd. Die combinatie kan de meest spectaculaire explosies veroorzaken en ervoor zorgen dat ...

De heer TIEBOSCH: Ik wil de wethouder een vraag stellen. Waarom betalen wij de wissels en de seinen? Waarom doet ProRail dat niet?

Wethouder VAN STEENSEL: Uiteraard zullen wij proberen deze investering op ProRail te verhalen. Wij hebben € 15 miljoen ontvangen voor het doen van investeringen ter bevordering van de externe veiligheid. Wij hebben naar de prioriteitenvolgorde van de verdeling van die € 15 miljoen gekeken en daarin ruimte gevonden voor het dekken van de benodigde € 350.000,--. Naar het rijk toe presenteren wij dit als een voorfinanciering.

De heer TIEBOSCH: U hebt mijn vraag waarom de kosten van deze seinen en wissels niet door ProRail of de NS worden betaald nog niet beantwoord.

Wethouder VAN STEENSEL: Wij zijn continu aan het bekijken hoe wij er, door zelf een stap te zetten, voor kunnen zorgen dat schijnwerpers op ons gebied komen te staan, teneinde anderen ertoe te brengen een nog grotere stap te zetten.

Toen wij aangaven dat wij van plan zijn deze investering te doen, heeft de rijksoverheid ons medegedeeld dat men in een vergevorderd stadium is voor wat betreft het sluiten van een convenant met het bedrijfsleven met als doel de zogenaamde bonte treinen tegen te gaan. Wij kunnen dat niet verifiëren, maar de rijksoverheid heeft dat aangegeven. Dit zal betekenen dat treinen alleen benzine of alleen LPG zullen gaan vervoeren, waardoor de zogenaamde warme bleve niet zal kunnen optreden. De rijksoverheid zal dit in haar modellen doorrekenen. Om een beeld te schetsen: als deze twee maatregelen zullen zijn getroffen, zullen wij teruggaan van een overschrijding van de afstanden ten opzichte van het spoor van een kleine honderd meter tot dertig meter en van de huidige overschrijding van de oriënterende waarde van boven de 50 naar onder de 10. Wij zijn er dan nog steeds

niet, maar dit betekent wel dat een substantiële veiligheidswinst wordt geboekt, wat uiteraard een positieve uitwerking zal hebben op onze mogelijkheden op het gebied van de ruimtelijke ordening en ruimtelijke ontwikkeling rondom het spoor. Ik wil niet te vroeg juichen, omdat ik mij realiseer dat het allemaal nog moet gaan gebeuren, maar de rijksoverheid heeft aangegeven, dat zowel voor wat betreft het basisnet voor het spoor en het convenant met het bedrijfsleven als voor wat betreft de ATBvv's nog voor het einde van het jaar doorbraken zijn te verwachten.

In de commissie hebben wij al uitvoerig over het onderwijs en het Leerpark gesproken. BVD kan ik antwoorden dat inmiddels een overeenkomst is gesloten met Van Pelt, de kapsalon, maar Van Pelt nog niet tevreden is over de locatie in een school. Het is de bedoeling dat Van Pelt naar een zichtlocatie in De Plint gaat. Er is ook sprake van een functionerend leerbedrijf bij Océ Van der Grinten in combinatie met de repro die Océ voor de school doet. Voorts zijn overeenkomsten gesloten met Gourmet, de cateraar, met de kinderopvang en met de brandweer. Ook de brandweer zal zich op dat punt vestigen. Dat neemt niet weg dat er nog steeds belemmeringen zijn voor het vestigen van commerciële bedrijven op het Leerpark. Om die reden heeft het college twee weken geleden besloten een verandering in het bestemmingsplan te willen doorvoeren. De raad zal daarvoor een voorstel ontvangen.

De heer SLEEKING: Ik maak mij zorgen over het feit dat aan het begin van zo'n traject extra wordt geïnvesteerd en extra faciliteiten worden geboden. Wellicht stelt de gemeente ook extra middelen beschikbaar om dergelijke leerbedrijven mogelijk te maken. Wij moeten van continuïteit verzekerd zijn en het mag niet gebeuren dat zo'n bedrijf er na verloop van tijd achterkomt dat het leerbedrijf niet rendeert en zich vervolgens terugtrekt. Als dat gebeurt, zullen wij met gaten in de voorzieningen komen te zitten. Op welke manier wordt geborgd dat wij voor een langere periode – ik denk aan vijf tot tien jaar – op zo'n leerbedrijf kunnen rekenen?

Wethouder VAN STEENSEL: Omdat hetgeen op het Leerpark gebeurt innovatief is, zal sprake kunnen zijn van formules die niet slagen. De grond wordt echter door de bedrijven afgenomen en als zij daar vanaf willen, zullen zij hun grond aan een ander bedrijf moeten verkopen. Het welslagen hangt af van de bereidheid en de cultuur van de bedrijven, maar ook van de desbetreffende mensen in het onderwijs. Zij moeten bereid zijn langdurig in elkaar te investeren en elkaars werelden alsmede de systemen waarin zij functioneren te leren kennen. Inmiddels hebben wij een aantal succesvolle leerbedrijven, maar ik moet eerlijk toegeven dat wij ook met teleurstellingen zijn geconfronteerd. Als de bereidheid er is in elkaar te investeren, zullen wij op het Leerpark mooie dingen zien ontstaan. Het onderwijs en het bedrijfsleven zijn met vallen en opstaan aan het leren. Over de belemmeringen in het bestemmingsplan komen wij binnenkort met elkaar te spreken.

Het IHP. In het jaarverslag staat een lijst van doelstellingen voor het jaar 2008, die wij niet hebben gerealiseerd. Het vorige jaar hebben wij daarover al voor de zomervakantie met de onderwijswoordvoerders uitvoerig overlegd. Wij zagen toen al dat de realisering van de projecten te traag verloopt. De raad heeft vervolgens extra middelen beschikbaar gesteld om de organisatie aan de kant van de gemeente uit te breiden en verder op te tuigen. Dat is inmiddels gelukt en wij moeten ervan uitgaan dat de vertragingen waarmee wij het vorige jaar gekampt hebben zich dit jaar niet wederom voordoen zullen voordoen. Ik wil er nog wel op wijzen dat de gemeente in de meeste gevallen niet de bouwheer van de school is en nog steeds vertragingen kunnen optreden. Vaak zitten de scholen zelf aan het stuur en is de gemeente de financier en de kwaliteitsbewaker.

Over een aantal concrete projecten zijn vragen gesteld. Het project Reeweg hebben wij inmiddels in de risico's bij de Kadernota opgenomen. Ik zou mij kunnen voorstellen dat wij daarover bij de behandeling van de Kadernota van gedachten wisselen. Bij School Vest zal de gemeente het bouwheerschap van het schoolbestuur overnemen. De vorige week heb ik vernomen dat de eerste paal in de zomer zal worden geslagen. De palen zijn besteld en het is nog niet helemaal duidelijk of zij voor of na de zomervakantie zullen worden geleverd.

Verder hebben wij voor dit jaar een lange lijst: De Meridiaan, de Kennedyschool, de Blijde Gaarde – die inmiddels De Stroom is geworden - en de tijdelijke huisvesting van de Beatrix School en de Juliana School, die bijna gereed is. Er zijn twee complete schoolgebouwen uit de grond gestampt, die rond de zomervakantie zullen worden opgeleverd zodat deze scholen in het nieuwe schooljaar van start kunnen gaan. Verder verwachten wij dit jaar De Bever, de Johan Friso School, het sportgebouw op het Leerpark en aanpassingen aan de Geert Grote School en Het Tij. Het ziet ernaar uit dat wij de planning voor dit jaar zullen halen.

Binnen het IHP zijn wij bezig met een verandering van exploitatiemiddelen naar de afzonderlijke projecten, die wij individueel kunnen aansturen. Of het IHP zich als dertiende grote project leent waag ik te betwijfelen, omdat het IHP een groot aantal op zichzelf staande projecten omvat. Ik heb begrip voor de wens beter op de voortgang van de projecten en op de middelen te kunnen sturen en stel voor, dat wij daarvoor in overleg met elkaar een manier proberen te vinden. Mijns inziens zou het niet verstandig zijn een projectenboek met veertig projecten aan de grote projecten toe te voegen.

De heer SLEEKING: Ik kan mij voorstellen dat wij nagenoeg afgeronde grote projecten op een gegeven moment van de lijst schrappen. Ik denk bijvoorbeeld aan de tunnel in de Laan der Verenigde Naties. Daar zit nog wel een staartje aan, maar goed...

Wethouder VAN STEENSEL: Ik ben graag bereid te bezien hoe wij de informatievoorziening aan de raad over het IHP kunnen verbeteren, maar ik herhaal dat het IHP uit een veertigtal op zichzelf staande projecten bestaat, waarbij een aantal met relatief kleine aanpassingen maar ook een aantal waarbij wij risico's lopen zoals de Reeweg en een half jaar geleden de School Vest. Ik kan mij goed voorstellen dat wij de informatievoorziening daarover aan de raad versterken en met elkaar van gedachten wisselen over de vraag wat daarvoor de beste manier zou zijn.

Over de kwestie-IJsland heb ik de commissie al een aantal malen bijgepraat, maar het is wellicht goed dat ook in deze raadsvergadering te doen.

Wij waren voornemens de door ons op de bezittingen van Landsbanki gelegde beslagen in te vorderen, maar dat besluit is door de Kroon vernietigd. Vervolgens zijn wij bij de Raad van State in bezwaar gegaan en zijn wij als mede-overheden in het gelijk gesteld. Dat is voor ons een titel om hierover met de rijksoverheid verder te praten om te bezien of dat munten oplevert. Wij hebben afgesproken over de actuele stand van dat overleg naar buiten toe geen mededelingen te doen, maar op voorhand heb ik er geen hoge verwachtingen van. Zodra de uitkomst van het overleg bekend is, zal ik de raad dat laten weten.

Omdat de eis is gesteld dat dit op een uniforme manier zal gebeuren, hebben de accountants van de verschillende overheden met elkaar en met een aantal advocaten overlegd over de beste wijze om deze claim in de rekeningen van de overheden te verwerken. Uit dat overleg is voortgekomen dat alle overheden een voorziening van 20% treffen, wat erop duidt dat wij een gerede kans maken 80% van het bedrag retour te ontvangen. Met de rijksoverheid overleggen wij over de vraag of die 80% niet al vast aan ons kan worden uitgekeerd, waarna zij zich met het terugvorderen daarvan zal bezighouden, dit uiteraard onder de voorwaarde dat wij het verschil zullen terugbetalen dan wel bijgestort zullen krijgen als een ander percentage uit de bus komt.

De heer POLS: Hebt u echt het idee dat de overheid zal instemmen met het voorstel al vast 80% uit te keren?

Wethouder VAN STEENSEL: Ja. Mij wordt vaker naïviteit verweten – dat zeg ik er eerlijkheidshalve bij -, maar ik denk dat wij een sterke zaak en redelijke argumenten hebben. Dit zou niet alleen voor ons, maar ook voor de rijksoverheid goed zijn.

Dat brengt mij bij de door de heer Sleeking namens de fractie van BVD gestelde vragen. Uiteraard zal ik niet ingaan op de vraag of een raadsonderzoek nodig is.

Mijns inziens is het relevant op te merken dat de eerste drie in de motie gestelde onderzoeksvragen ook in Noord-Holland de kern van het onderzoek vormden. Om verwarring te voorkomen wil ik erop wijzen dat de provincie Noord-Holland een Financieringsstatuut en een Treasury Statuut heeft en wij alleen een Treasury Statuut hebben. Het antwoord op de vraag of wij ons aan de voorschriften in het Treasury Statuut en aan de Wet FIDO hebben gehouden, is volmondig 'ja'. Voor wat betreft de gemeentelijke uitzettingen, ook die bij de IJslandse banken, zijn de gestelde prudentiecriteria relevant, de creditratings waarover wij het al meerdere malen met elkaar hebben gehad. Ik heb er al eerder op gewezen dat de voorwaarden die wij aan de kwaliteit van de uitzettingen stellen nog net iets strenger zijn dan de voorwaarden in de Wet FIDO. Nogmaals: wij hebben ons daaraan op alle manieren gehouden zowel waar het gaat om de kwaliteit van de uitzettingen, het resultaat daarvan, als de procedure waarlangs wij tot de uitzettingen zijn gekomen. Wij hebben daarnaar intern een audit laten doen, die wij door de accountant hebben laten beoordelen. In de accountantscontrole bij het jaarverslag is daarover een opmerking gemaakt. Die audit heeft uitgewezen dat een juist en nauwgezet en dus getrouw beeld is gegeven van de wijze waarop de transacties tot stand zijn gekomen.

Voorts is de vraag gesteld of er in de periode van april 2007 tot oktober 2008 signalen zijn geweest in de relevante media en de toezichthoudende organen. Die periode is een Noord-Hollandse periode, wij hebben al in een eerder stadium gelden in IJsland uitgezet. Als een onderzoek zal worden gestart, is het mijns inziens beter naar een langere periode te kijken. Voor wat betreft onze uitzettingen hebben wij met drie toezichthoudende organen te maken: de Nederlandsche Bank, het ministerie van Financiën en de provincie Zuid-Holland. De Nederlandsche Bank heeft een geheimhoudingsplicht, het is de Nederlandsche Bank niet toegestaan met de buitenwereld over vertrouwelijke gegevens te communiceren en de Nederlandsche Bank heeft dat tot op de dag van vandaag niet gedaan, niet over IJsland en niet over andere uitzettingen, en ook het ministerie van Financiën heeft geen signalen afgegeven. Terzijde wil ik overigens opmerken dat het ministerie van Financiën als aandeelhouder in de BNG ook zelf, zij het voor een bescheiden bedrag, gelden in IJsland heeft uitgezet. Ook de provincie Zuid-Holland, die in het kader van de Wet FIDO als toezichthouder fungeert, heeft geen enkel signaal afgegeven.

Voor wat betreft de signalen in de relevante media verwijs ik naar het gestelde in de raadsinformatiebrief die wij de raad eerder hebben doen toekomen. Er worden vijf niveaus onderscheiden: de toezichthouder, de ratingbureaus, de financiële experts, 'de verstandige belegger' en 'de man in de straat'. In de raadsinformatiebrief is aangegeven dat op het niveau van de financiële experts geen enkel signaal is afgegeven dat erop duidde, dat er iets aan de hand zou kunnen zijn met de uitzettingen in IJsland. In enkele media zijn daarover wel incidenteel opmerkingen gemaakt, maar die signalen waren niet van dien aard dat zij door collega-journalisten en collega-analisten zijn overgenomen. In de breed gelezen financiële pagina's zijn de lezers niet gewaarschuwd voor risico's van de situatie in IJsland c.q. van uitzettingen de IJslandse banken.

Op welke wijze is geborgd dat voldoende deskundigheid beschikbaar is en was bij de beoordeling van dergelijke transacties? In onze ogen is de deskundigheid geborgd. Drie jaar geleden, dus voordat er iets aan de hand was, hebben wij met de raad besproken dat de treasuryfunctie van de gemeente versterking behoeft en die versterking is toen ook doorgevoerd. Onze uitzettingen worden gedaan door onze eigen mensen, die daarvoor in voldoende mate geëquipeerd zijn. Bij de overgang naar het SCD is daarin geen verandering gekomen. De uitzettingen worden nog steeds door dezelfde mensen gedaan, met dien verstande dat de formatie is uitgebreid. Al eerder heb ik aangegeven mij te kunnen voorstellen dat wij deze mensen in de gelegenheid stellen in een raadscommissie toe te lichten hoe zij met de uitzettingen bezig zijn, opdat de raad zich daarvan een beeld zal kunnen vormen en zal kunnen beoordelen of dit mensen zijn die met gezag kunnen spreken.

De heer TIEBOSCH: De vragen over het SCD en de onderlinge vordering zijn nog niet beantwoord.

Wethouder VAN STEENSEL: Over de onderlinge vordering kan ik iets zeggen. Vanmorgen hebben wij in het college een voorstel aan de gemeenteraad inzake wensen en bedenkingen voor de begroting en de rekening van de Drechtsteden vastgesteld. In dat voorstel staat een passage over het beëindigen van de discussie over de middelen die nog moeten worden afgerekend. Voorts heb ik daarin aangegeven, dat het mijns inziens belangrijk is dat wij daarover bij de begrotingsbehandeling helderheid hebben.

Nog één opmerking. De fractie van BVD heeft zich afgevraagd of wij de Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid, waarin wij een groot financieel belang hebben, niet explicieter in de P&C-cyclus moeten gaan volgen. Dat lijkt mij een uitstekend voorstel.

Wethouder SPIGT: Mijnheer de voorzitter. Door diverse sprekers zijn opmerkingen gemaakt over het toenemende aantal verzoeken voor het gebruik kunnen maken van de schuldhulpverlening en het feit dat wij er minder goed in slagen dan ons voornemen was minnelijke regelingen tot een goed einde te brengen. Een en ander heeft ertoe geleid, dat de Drechttraad in december heeft besloten extra middelen te investeren in de opzet van een stabilisatietraject, een traject waarin mensen tijdelijk worden geholpen door het op nul zetten van hun schuldenproblematiek om rust en ruimte te creëren en de druk van de schulden te verlichten. Dat traject is inmiddels geëffectueerd. Minstens zo belangrijk is, dat het rijk in het kader van de crisismaatregelen heeft besloten extra middelen voor schuldhulpverlening vrij te maken. Die middelen zijn nog niet vrijgegeven, het is de verwachting dat uit de septembercirculaire zal blijken om hoeveel middelen het gaat. Zodra die middelen beschikbaar zijn, zullen wij extra investeringen in de schuldhulpverlening kunnen doen.

Staatssecretaris Klijnsma heeft inmiddels een nieuwe wetgeving aan de Tweede Kamer toegezonden, waarin de positie van de gemeenten bij het regelen van schulden van mensen die een beroep op de schuldhulpverlening doen wordt versterkt. De gemeente kan een voorliggende voorziening creëren voor het WSNP-traject, dat een juridisch karakter heeft en bij de rechtbank moet worden aangevraagd.

Ik ga ervan uit dat wij daarmee extra inzet zullen kunnen plegen voor alle mensen in deze regio met een schuldenproblematiek, maar dat wil niet zeggen dat wij in staat zullen zijn alle schulden weg te nemen. De schulden zijn over het algemeen niet alleen ontstaan door de economische problematiek waarin mensen zijn terechtgekomen, maar zijn ook vaak door hun eigen gedrag veroorzaakt.

Ook in de preventieve kant blijven wij investeren. Op de scholen doen wij dat met intermediairs, die op allerlei manieren met mensen te maken krijgen en waarbij het gaat om vragen als: hoe ga je om met geld, hoe ga je om met een krap budget en hoe zorg je ervoor dat je uit de schulden blijft.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: De wethouder heeft erop gewezen dat niet alle schulden aan de economische crisis te wijten zijn. Zoals gezegd zijn wij geschrokken van de toename van de problematische schulden bij ouderen. Heeft de wethouder daarvoor een verklaring?

Wethouder SPIGT: Ja. Wij komen veel meer bij de mensen thuis en vragen of mensen een beroep willen doen op regelingen in het kader van de bijzondere bijstand dan wel andere regelingen waarop zij recht hebben, maar waarvan zij nog geen gebruik maken. Bij die gesprekken wordt ook de vraag gesteld of wellicht problematische schulden aan de orde zijn. Als je probeert mensen proactief te helpen, haal je problemen naar je toe. Wij vinden het gerechtvaardigd dat deze vraag wordt gesteld, omdat wij mensen die mogelijk anderszins aan de rand van de samenleving proberen het hoofd boven water te houden op die manier een perspectief bieden. De doelstelling, het vergroten van de participatie, blijft altijd staan.

Op de preventieve kant terugkomend wil ik erop wijzen, dat wij afspraken hebben gemaakt met woningbouwcorporaties en energiebedrijven om het mogelijk te maken dat problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en snel kan worden ingegrepen. Eén maand huurachterstand is nog te overzien, maar twee maanden huurachterstand is een groot

probleem. Daarnaast is informatie belangrijk. Als mensen bijvoorbeeld geen huurtoeslag aanvragen, kunnen zij het risico lopen dat zij snel grote schulden maken. Achteraf huurtoeslag aanvragen is niet aan de orde. Ik blijf ervoor pleiten dat wij veel informatie blijven verstrekken.

De heer KARAPINAR: Hebben wij genoeg capaciteit om de toename van het aantal aanvragen het hoofd te kunnen bieden?

Wethouder SPIGT: De extra middelen die het rijk beschikbaar stelt, zullen wij inzetten voor het aanstellen van extra mensen. Het in december door de Drechttraad genomen besluit wordt thans geëffectueerd, wat ook inhoudt dat extra formatieplaatsen beschikbaar komen. Er worden dus wel degelijk extra mensen ingezet om de dienstverlening in het kader van de schuldhulpverlening op orde te krijgen.

De heer KARAPINAR: Dank u zeer. Het was mij niet duidelijk dat de extra middelen ook daarvoor zullen worden ingezet.

Mevrouw LAMBRECHTS: Ik meen dat u nog geen antwoord hebt gegeven op de vraag waarom juist bij ouderen sprake is van een toename van het aantal problematische schulden.

Wethouder SPIGT: Die vraag heb ik wel beantwoord. Ik heb gezegd dat wij bij de mensen thuis komen en hen vragen of zij wellicht problematische schulden hebben. Als mensen bijvoorbeeld in het kader van Wmo-indicaties thuis worden bezocht, wordt ook over de schuldenproblematiek gesproken. Als die problematiek aanwezig is, ontstaat een toeloop naar de schuldhulpverlening.

Mevrouw LAMBRECHTS: Die problematiek komt dus naar voren doordat meer bezoeken aan ouderen worden afgelegd.

Wethouder SPIGT: Onder andere.

Het SMS Kinderfonds loopt steeds beter. Alle scholen in de regio zijn bij het SMS Kinderfonds aangesloten. Uitkering uit het SMS Kinderfonds verloopt via aanmelding van ofwel het Bureau Jeugdzorg, onderwijs of andere instellingen en organisaties. De Stichting Leergeld weten veel mensen zelf te vinden en ik ben zeer tevreden over de werking van dit fonds.

Eerder hebben wij afgesproken dat we naar het minimabeleid in den brede zullen kijken en dan zal ook de vraag aan de orde komen of bijvoorbeeld participatieregelingen moeten worden verruimd. Drempels van financiële aard voor deelname aan activiteiten zullen dan eveneens ter sprake kunnen komen.

In de richting van de heer Sleeking, die een vraag stelde over de Dordtpas, wil ik opmerken dat de instellingen die het betreft zelf kortingsregelingen hebben voor het vergroten van de deelname aan activiteiten. Het is ook een verantwoordelijkheid van deze instellingen daarvoor regelingen te treffen. Waar het gaat om de vraag hoe ervoor kan worden gezorgd dat mensen met een krappe beurs aan activiteiten kunnen deelnemen, moeten wij ook naar de instellingen zelf kijken. Ik blijf van mening dat wij vanuit de Sociale Dienst participatieverhogende maatregelen moeten nemen in het kader van de bijzondere bijstand. Dit is een onderwerp dat in de brede afweging van het minimabeleid zeker aan de orde zal komen.

De heer SLEEKING: Ik begrijp de argumentatie van de wethouder, mijn vraag was of de effecten van het verlopen van de overgangstermijn zullen worden gemonitord. Het is belangrijk daarin inzicht te krijgen. Als wij daarin inzicht hebben, zullen wij kunnen ingrijpen als blijkt dat de bezoekersaantallen afnemen. Wij kunnen wel naar de kortingsregelingen van de culturele en sportieve instellingen zelf kijken, maar die bestaan al. De Dordtpas was een aanvullende en voor een veel bredere groep toegankelijke voorziening en ik vrees dat het wegvallen van de kortingspas een negatief effect zal hebben.

Wethouder SPIGT: Op basis van veronderstellingen kan ik het gemakkelijk met u eens zijn, maar ik ken de cijfers niet. Ik weet dat wij een aantal andere mogelijkheden hebben om deelname aan activiteiten mogelijk te maken, zoals bijvoorbeeld het SMS Kinderfonds. Ik ben benieuwd of de instellingen het zullen merken als zich problemen van financiële aard voordoen, als blijkt dat mensen deelname aan activiteiten niet kunnen betalen. Ik zou mij kunnen voorstellen dat wij het OCD vragen in de omnibus-enquête de vraag op te nemen of mensen om financiële redenen bijvoorbeeld hun abonnement op de bibliotheek hebben opgezegd of niet meer gaan zwemmen. Dat is de enige manier die ik kan bedenken om daarover gegevens boven tafel te krijgen, wij zijn afhankelijk van de eigen registratie van de instellingen. De gemeente houdt die gegevens niet bij.

De heer SLEEKING: Het laatste vind ik jammer, ik ben van mening dat wij de gevolgen van het gemeentelijke beleid moeten monitoren. De door u gedane suggestie is wellicht een eerste aanzet. Het gaat mij erom dat wij voldoende tijd moeten hebben om in te grijpen als dat noodzakelijk blijkt te zijn, zeker met het oog op de nieuwe raadsperiode. Wij moeten ervoor waken een jaar verloren te laten gaan.

Wethouder SPIGT: Ik pleit er wel voor een en ander in het brede perspectief te bekijken en niet alleen op deelname aan activiteiten te focussen. Laten wij bezien op welke manier wij participatiebevorderende maatregelen kunnen nemen om ervoor te zorgen dat de financiën niet als drempel werken.

De toename van de werkloosheid begint een probleem te worden. Onze Sociale Dienst heeft in 2008 van alle sociale diensten de op één na grootste daling weten te realiseren, maar die daling was in drie maanden tijd volledig weg. Dat heeft alles te maken met het feit dat de toeloop naar de uitkeringen snel oploopt. Als in de tussenliggende tijd geen maatregelen worden genomen, zullen wij aan het einde van dit jaar beduidend hoger uitkomen. Met de heer Van der Kruijff ben ik het eens dat wij, waar wij in goede tijden beduidend beter presteren dan de rest van Nederland, in slechte tijden beduidend slechter presenteren. Dat heeft met onze arbeidsmarkt te maken. Ik ben erg blij met bijvoorbeeld activiteiten voor leerlingen na hun examen. Wij moeten ervoor zorgen dat wij scholieren nog een jaar extra op school houden. De arbeidsmarkt wordt uitermate krap, ook voor mensen die een diploma hebben. In die zin gaan wij extra dingen doen. Het Actieplan Jeugdwerkloosheid van het ministerie en het rijk moet ons de financiële mogelijkheid bieden met werkgevers in de regio betere afspraken over stageplekken en eventueel crisis-BBO-banen te maken.

Wij hebben de regionale intensiveringsagenda op het gebied van de inburgering vastgesteld en vastgelegd is dat de Sociale Dienst zich aan de met het rijk gemaakte afspraken moet houden. Dat betekent dat wij 2100 mensen een inburgeringsexamen moeten laten doen en dat doel zal eind 2010 in beeld moeten zijn. Wij lopen achter op het schema, maar zijn wel hard bezig met een inhaalslag. Daarnaast wil ik erop wijzen dat een aanbesteding met betrekking tot de inburgering heeft plaatsgevonden. Ook op dit gebied zijn allerlei nieuwe initiatieven van partijen te verwachten, wat ertoe zal moeten leiden dat wij de inburgeringdoelstellingen zullen halen. Ik kan mij voorstellen dat de raad het verloop van dit proces wil volgen. Wij zullen daarover aan de commissie WZI van de Drechtraad rapporteren en ervoor zorgen, dat de rapportages bij de vertegenwoordigers van Dordrecht terecht komen.

Ik meen dat wij in september 2008 hebben afgesproken, dat wij een programma voor de participatie van allochtone vrouwen zullen realiseren en het verloop tussentijds zullen evalueren. Die evaluatie is vanmorgen door het college vastgesteld. Ik zeg toe dat de evaluatie naar de raad toe komt, zodat wij daarover in september zullen kunnen praten.

De heer WAGEMAKERS: Ik verzoek u op de visie op het re-integratiebeleid in te gaan. De evaluatie van het minimabeleid is ons al eerder toegezegd. Mogen wij die nog steeds rond september verwachten?

Wethouder SPIGT: Het antwoord op de laatste vraag is 'ja'. De evaluatie zal eind september beschikbaar zijn en wij kunnen daarover in het najaar met elkaar spreken, waarna een nieuw minimabeleid vanaf 2010 zal kunnen worden vastgesteld. Omdat op dit moment naar een nieuwe aanbesteding wordt gekeken, denk ik dat het beter is op een ander moment op het re-integratiebeleid in te gaan. Een deel van de re-integratieactiviteiten zal beoordeeld worden en wij gaan een nieuw aanbestedingstraject in. Wij gaan meer op maatwerk inzetten, wat betekent dat wij in de doelstellingen nauwkeuriger zullen moeten formuleren wat de aard en de kwaliteit van de re-integratieactiviteiten zal moeten zijn. Mijns inziens zou het goed zijn als wij daarover in de commissie WZI met elkaar praten. Dat lijkt mij daarvoor de juiste plek.

De heer WAGEMAKERS: Ik heb begrepen dat de laatste twee vergaderingen van de commissie WZI niet zijn doorgegaan omdat het quorum niet aanwezig was. Om die reden pleit ik ervoor dit onderwerp ook in de Dordtse commissie te behandelen.

Wethouder SPIGT: Ik meen dat de Drechtraad morgen vergadert en stel voor dat de Drechtraadleden in die vergadering aan de orde stellen dat de commissies niet voor niets zijn ingesteld. De bestuurscommissie was aanwezig om een toelichting op de plannen van de Sociale Dienst te geven. Ik zal heel eerlijk zijn: ik heb er ook behoefte aan daarover met de raadsleden van de Drechtsteden te praten. Dit is een belangrijk onderwerp.

De heer WAGEMAKERS: Wij hebben er behoefte aan daarover ook in Dordrecht te praten.

Mevrouw RUISCH: Als lid van de Werkgroep Zorg en Inkomen voel ik mij aangesproken. Dat vergaderingen niet zijn doorgegaan omdat geen quorum aanwezig was is natuurlijk een slechte zaak, maar ik wil erop wijzen dat de leden van de commissie WZI het gehele jaar hard hebben gewerkt. Ik veronderstel dat sprake is geweest van een samenloop van omstandigheden.

Wethouder VAN DEN OEVER: Ik zal proberen de gestelde vragen kort te beantwoorden, mijnheer de voorzitter.

De heer Rakhorst heeft er terecht op gewezen dat in de output-gegevens cijfers ontbreken. Wij kunnen dat blijven constateren, volgens mij zullen wij dit in de volgende periode anders moeten inrichten. Een voorbeeld is het aantal bezoekers aan de binnenstad. De uitkomsten van het continu vakantieonderzoek, het CVO, zijn pas deze maand bekend geworden en konden daarom niet in het jaarverslag worden meegenomen, maar het lijkt erop dat een aantal van onze inspanningen in het kader van het urgentieprogramma vruchten begint af te werpen. Het onderzoek heeft namelijk uitgewezen dat het aantal toeristische bezoekers aan Dordrecht met 7% is toegenomen, terwijl het aantal toeristische bezoekers aan de andere 22 middelgrote steden is gedaald. Ik denk dat het goed zou zijn bij de vaststelling van het volgende MJP na te denken over de vraag waar wij de verschillende cijfers vandaan halen.

De heer Wagemakers verlaat de vergadering (16.35 uur)

Mevrouw Van den Bergh heeft de stellige uitspraak gedaan dat ondernemers afhaken. Kijkend naar het jaarverslag 2008 is dat...

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Ik heb niet gezegd dat ondernemers afhaken. Ik heb gezegd dat met de in de motie geformuleerde ondersteuning wellicht meer kan worden bereikt. Dat is een andere benadering.

Wethouder VAN DEN OEVER: In 2008 was er absoluut geen sprake van dat ondernemers afhaakten, maar in 2009 hebben wij gesignaleerd dat ondernemers voorzichtiger worden en investeringen uitstellen of investeringen uitstellen omdat zij financieringen niet rond krijgen. Dat blijft een punt van zorg.

De opmerking van mevrouw Van den Berg van GroenLinks over de relatie tussen nieuw te ontwikkelen en te herstructureren bedrijventerreinen kan ik niet duiden. Ik verwijs naar de bedragen die wij investeren in Dordtse Kil I en II en in het Zeehavengebied en naar de voorstellen die wij in het kader van de westelijke Dordtse Oever hebben gedaan. De totale opbrengst van Dordtse Kil IV plus € 35 miljoen cofinanciering van het rijk wordt één op één teruggeploegd naar herstructurering in de rest van het gebied. Mijns inziens blinkt Dordrecht juist uit voor wat betreft de herstructurering van bedrijventerreinen.

Voor de positie van het Grondbedrijf is aandacht gevraagd door de heer Mostert en ook enkele andere sprekers. Mevrouw Van den Bergh signaleerde dat sprake is van verminderde opbrengsten en de heer Rakhorst heeft de suggestie gedaan een verliesvoorziening voor Stadswerven op te nemen. In de rekening kan men zien dat het in 2004 na consultatie van de accountant op € 14 miljoen vastgestelde weerstandsvermogen op peil is. In de Kadernota is het voorstel gedaan het weerstandsvermogen van het Grondbedrijf met het oog op de kredietcrisis en de financiële risico's te laten herijken en ik zeg toe daarop te zullen terugkomen.

Wij hebben afgesproken dat wij de raad een nieuwe beleidsnota Grondbedrijf zullen voorleggen. De huidige nota is in 2003 door de raad vastgesteld en toen is besloten een actief grondverwervingsbeleid te hanteren. Kijkend naar de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening met daarin de Grondexploitatiewet en de mogelijkheden van kostenverhaal, zowel bovenwijks als bovenplans, kan ik mij voorstellen dat wij het instrument strategische actieve verwerving niet meer nodig zullen hebben omdat de nieuwe wet ons een aantal andere instrumenten aanreikt. Daarover zullen wij nog te spreken komen.

De prognose Grondbedrijf hebben wij de raad als onderdeel van de Kadernota doen toekomen. Daarin kan men zien dat voor 2009 een marginale stijging van de opbrengsten is geraamd, namelijk 0%. De kostenstijgingen zijn wel doorgerekend, de € 2 miljoen hebben wij bijvoorbeeld volledig in de prognose 2009 verwerkt. Ik denk dat het goed is met elkaar te bespreken of wij ook in de volgende jaren een terughoudend beleid willen gaan voeren. Als de grondexploitatie Stadswerven op basis van het stedenbouwkundig plan zal worden vastgesteld, zullen in ieder geval risicovoorzieningen en mogelijk verliesvoorzieningen aan de orde komen. Om die reden is in de prognose een mogelijk in de toekomst af te storten bedrag van € 15 miljoen gereserveerd. Wij hebben dat gedaan om de grondexploitatie Stadswerven volgens de BBV-maatregelen mogelijk te maken.

Verkeer en vervoer. Ik kan de raad mededelen dat deze week in het Drechtstedenbestuur een voorstel zal worden besproken dat erop is gericht de bijdrage van de Drechtsteden vanaf 2010 enigszins te verhogen. De provincie heeft besloten een aanzienlijk deel van haar middelen in de exploitatie van de waterbus te stoppen en ik verwacht, dat een nieuwe aanbesteding de deur uit kan gaan waar een vergoeding tegenover staat die de exploitatie degelijk en rendabel zal kunnen maken. Dit betekent een aanpassing van naar schatting € 80.000,- voor de gemeente Dordrecht.

De heer Mostert, die een opmerking heeft gemaakt over de groene golf, wil ik adviseren tijdens de spitsuren eens met de auto te gaan rijden. Op een groot deel van de Laan der Verenigde Naties zal hij dan een oplichtend bord met een groen golfje zien, wat betekent dat de groene golf in werking is. Als er nauwelijks verkeersaanbod is, heeft dat geen zin. Als de groene golf in werking is op momenten waarop er nauwelijks verkeersaanbod is, zal het openbaar vervoer – de kruisende bussen – enorm worden gehinderd. Wij hebben een voorstel gedaan voor uitbreiding van de groene golf, onder andere bij het Sportplein, maar vooralsnog hebben wij daarvoor geen middelen beschikbaar.

Dat brengt mij bij de gemaakte opmerkingen over de verkeersregelinstanties. De raad heeft zelf de nieuwe VRI-nota 'Doordacht Geregeld' vastgesteld, waarin wij voorstellen op een behoorlijk groot aantal kruispunten de VRI te vervangen door...

De heer MOSTERT: Bij interruptie: het is niet voor het eerst dat wij hierover spreken. In het verleden hebben wij hiervoor ook aandacht gevraagd. De situatie is soms echt gevaarlijk en

wij krijgen daarover klachten en vragen van burgers. Vandaar dat ik daarover een opmerking heb gemaakt. Nogmaals: het is niet de eerste keer dat wij deze zaak aan de orde hebben gesteld.

Wethouder VAN DEN OEVER: Ik wijs erop dat de raad onlangs de nota 'Doordacht Geregeld' heeft vastgesteld, waarin ervoor is gekozen een aantal verkeersregelininstallaties niet te vervangen en in plaats daarvan een kapitaalsinvestering in de vorm van de aanleg van een rotonde te doen, omdat beheer en onderhoud daarvan op termijn veel goedkoper zijn.

De heer MOSTERT: Ik wil erop wijzen dat de aanleg van rotondes, hoewel dat goedkoper is, niet ten koste mag gaan van de veiligheid. Ik ben geen verkeersdeskundige, maar het valt mij mee dat niet veel meer ongelukken gebeuren.

Wethouder VAN DEN OEVER: Het voordeel is dat een rotonde het altijd doet en verkeersregelininstallaties niet.

De heer MOSTERT: Vandaar mijn vraag over de verkeersregelininstallaties. De wethouder spreekt zichzelf tegen.

Wethouder VAN DEN OEVER: In de nota is aangegeven dat wij bepaalde installaties compleet zullen vernieuwen en op andere punten voor een structurele oplossing in de vorm van de aanleg van een rotonde kiezen.

De verkeersveiligheid blijft een punt van zorg. Ik ben er blij om dat de raad kennis heeft genomen van de enorme intensivering op het gebied van de verkeersveiligheid, zowel gericht op oudere verkeersdeelnemers als op de jeugd. Samen met de scholen zijn tal van projecten opgezet en in het kader van de fysieke veiligheid lopen enkele projecten, die erop zijn gericht de schoolroutes voor voetgangers en fietsende schoolkinderen te verbeteren. Die trajecten worden in het kader van 'School op safe' in samenwerking met de politie en met justitie uitgevoerd.

De motie meldpunt roekeloos gedrag is natuurlijk enorm sympathiek. Een meldpunt beoogt te bundelen op welke plekken sprake is van roekeloos gedrag en gevoelens van verkeersonveiligheid, maar vooralsnog heb ik niet het idee dat signalen daarover bij ons niet goed doorkomen. Als voorbeeld noem ik de mobiele snelheidsmeters die worden ingezet. Wij kijken met name naar de signalen die bij de politie, bij de wijklijn en in de wijkoverleggen ter sprake komen. Ik vind het interessant te bezien of het instellen van een dergelijk meldpunt tot een verbetering van de verkeersveiligheid kan leiden, maar het zal dan wel een meldpunt zijn waar klachten centraal zullen worden ingenomen waarna zal worden bekeken of instrumenten zoals bijvoorbeeld de mobiele snelheidsmeter kunnen worden ingezet. Omdat mij geen signalen hebben bereikt die erop duiden dat de behandeling van klachten niet goed loopt, zou ik het met het instellen van een meldpunt gemoeide geld liever in maatregelen ter versterking van de gedragsbeïnvloeding willen investeren. Als de fractie van BVD dergelijke signalen wel heeft ontvangen...

De heer SOY: Ons hebben die signalen wel degelijk bereikt. De mensen hebben het gevoel niet serieus te worden genomen. Ik ben benaderd door bewoners die hun klacht telefonisch bij een wijklijn hebben gemeld en aan wie is gevraagd hun klacht per e-mail in te dienen. Ik vraag mij af waarom wij een telefonische klachtenlijn hebben.

Wethouder VAN DEN OEVER: Volgens mij is dat een ander probleem.

De heer SOY: U hebt aan de wijklijn gerefereerd.

Wethouder VAN DEN OEVER: Hebt u signalen gekregen die erop duiden dat er geen goed vangnet is voor klachten die over verkeersonveilige situaties worden ingediend? Mij hebben dergelijke signalen niet bereikt en ik wil ervoor waken dat een meldpunt wordt gecreëerd, terwijl dat eigenlijk niet nodig is. Zoals gezegd zou ik de daarmee gemoeide middelen liever in extra maatregelen op het gebied van gedragsbeïnvloeding willen investeren.

De heer SOY: Het meldpunt is een maatregel die erop is gericht verkeersgedrag positief te beïnvloeden.

Wethouder VAN DEN OEVER: Wilt u zeggen dat de wijklijn niet goed functioneert?

De heer SOY: Nee, ik heb gezegd dat het meldpunt een extra maatregel is om het gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.

Wethouder VAN DEN OEVER: Ik laat het oordeel over de motie aan de raad over. Mij hebben nogmaals gezegd geen signalen bereikt, die erop duiden dat klachten niet adequaat worden vertaald.

Over de speelplek aan de Waterman, die vergeten zou zijn, heb ik contact gehad met de heer Bruggeman. Ik wil precies weten hoe dat is gegaan. In de eerste tranche hebben wij geprobeerd zo veel mogelijk op verzoeken van bewoners in te zoomen en de kwestie van de speelplaats aan de Waterman zal ook worden opgelost.

Wethouder KAMSTEEG: Mijnheer de voorzitter. Op de vraag van mevrouw Van den Bergh van de PvdA, of de handhaving op het gebied van de huisvesting van arbeidsmigranten voldoende effectief is, heb ik in de commissie het duidelijke antwoord gegeven, dat ik in algemene zin niet tevreden ben over de uitvoering van dat project. In de afgelopen maanden hebben wij daarover intern stevig gesproken en wij hebben een projectleider toegevoegd, die naar de coördinatie van het geheel kijkt en probeert tot een betere, een efficiëntere aanpak te komen.

Evenals de heer Sleeking ben ik ontevreden over de handhaving en ik ben ook van mening dat wij snel tot verbeteringen moeten komen. Ik wil benadrukken dat veel tijd in handhaving wordt gestoken. De handhaving is zeer arbeidsintensief: vier avonden per week gaan vier mensen op pad om hun werk te doen. De tot nu toe gevolgde aanpak heeft tot resultaten geleid, maar wij zijn daarmee nog steeds bezig. In het najaar zullen wij tot actieve sluiting van een aantal kamerverhuurinrichtingen overgaan en...

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Ik begrijp uit uw woorden dat u over voldoende instrumenten beschikt om een effectief beleid te kunnen voeren, maar het beleid steviger moet worden uitgevoerd. Heb ik dat goed begrepen?

Wethouder KAMSTEEG: Nee, wij voeren al een stevig beleid. Wij zijn al een aantal malen in het bijzijn van de politie met een machtiging van de burgemeester binnengetroten. Wij kunnen pas effectief handhaven als wij overtredingen waarnemen, maar daarvoor moeten wij wel binnen gelaten worden. Als het nodig is, zullen wij met deze aanpak verder gaan. Als wij aan het einde van het traject zijn gekomen en er geen mogelijkheden voor bezwaar en beroep zijn, zullen wij tot daadwerkelijke sluiting overgaan. Dat is de consequentie van handhaving. Als men de overtreding niet zelf beëindigt, moeten wij doorpakken.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Dat begrijp ik. Hebt u daarvoor wettelijke mogelijkheden?

Wethouder KAMSTEEG: Jazeker.

In het kader van de door BVD en de PvdA bij de algemene beschouwingen ingediende motie wordt door ons bezien of aanvullende instrumenten zijn te bedenken die wij daarnaast kunnen inzetten, zoals bijvoorbeeld het weigeren van een vergunning als sprake is van aantoonbaar ontoelaatbare overlast. Wellicht zijn aanvullende instrumenten te bedenken, die het mogelijk maken bij de vergunningverlening strenger te zijn dan tot nu toe het geval is geweest.

De heer NEDERPELT: Ik heb u over repressie en het naleven van maatregelen horen spreken, maar niets gehoord over de eveneens door de raad aanvaarde motie die op het voorkomen van deze problematiek is gericht.

Wethouder KAMSTEEG: Ik heb antwoord gegeven op de vraag over het handhavingsbeleid. Ik wil evenals de vorig week best een beschouwing geven over de vraag die als eerste aan de orde zal moeten komen: hoe huisvesten wij de arbeidsmigranten?. Ik heb daarover vrij veel gezegd. Hoe geven wij deze mensen voorlichting? Hoe geven wij huisvesters voorlichting? Hoe maken wij afspraken met corporaties, met woningbemiddelaars, beheerders et cetera? Mijns inziens zijn dat de vragen die moeten worden beantwoord in hoofdstuk 1 van een nota over de huisvesting van arbeidsmigranten en moet pas in hoofdstuk 2 op de aanpak van illegale situaties worden ingegaan. Preventie en normale regulering zijn stap 1 en van repressie moet alleen sprake zijn als het niet anders kan. Helaas is repressie nodig, dit is een wereld waarin veel geld is te verdienen.

De heer SLEEKING: Wat staat op nummer 1? De handhaving van de leefbaarheid in de wijken of de huisvesting van de arbeidsmigranten?

Wethouder KAMSTEEG: Ik zou daartussen geen onderscheid willen maken. Als stad en als regio dienen wij de arbeidsmigranten die wij nodig hebben fatsoenlijk te huisvesten en wij moeten dat op zodanige wijze doen, dat de leefbaarheid in brede zin in de wijken en buurten daardoor niet wordt aangetast. Dat is de inzet van dit dossier.

De heer Sleeking heeft ervoor gepleit de vergunningverlening in de vakantie op te schorten. Ik ben geen jurist, maar juridisch gezien lijkt mij dat ingewikkeld. Wij moeten daarvoor een argument hebben. Bovendien moet ik nagaan wie daarover gaat: het college of de raad. Ook vraag ik mij af of wij wel daadwerkelijk kunnen handhaven als wij geen titel hebben voor het verlenen van vergunningen. Ik zou niet graag zien dat ook de handhaving wordt opgeschort.

De heer SLEEKING: Ik kan mij voorstellen dat dit een lastige kwestie is en eerst enig nazoekwerk noodzakelijk is. Het gaat mij erom dat de mensen niet overvallen moeten worden en rekening wordt gehouden met een bezwarenprocedure en met de vakantieperiode.

Wethouder KAMSTEEG: Het lijkt mij vanzelfsprekend dat wij voldoende gelegenheid moeten geven om omwonenden bij bezwarenprocedures te betrekken. Dat is een belangrijk punt.

De heer Sleeking heeft ook een opmerking gemaakt over het ten onrechte verlenen van een vergunning in straat X. Dat is zo goed als komen vast te staan. Ik ben het met hem eens dat wij moeten proberen dat als gemeente zelf te doen. De vraag of dat mogelijk is, is uitgezet en ik hoop dat dit het antwoord zal zijn en wij niet op een bezwaarprocedure zullen behoeven te wachten. Overigens zal het te nemen besluit vatbaar zijn voor bezwaar en beroep door de vergunninghouder. Wij zullen dat zorgvuldig moeten doen. Mijn inzet in deze procedure is dat de vergunning wordt ingetrokken, wat zodanig zal moeten gebeuren dat de rechter daar geen vinger achter kan krijgen. Dat zal 100% safe moeten gebeuren.

De vijf overlast gevende panden zijn in het jaarverslag van 2008 vermeld. Het is een klein aantal, ik meen dat de raad daarover in het voorjaar van 2008 een aparte rapportage heeft gekregen. Dit aantal is zo laag, omdat dit een apart project is. Het gaat hierbij om de zogenaamde OOV-achtige overlast gevende panden, waar sprake is van ernstige overtredingen van de wet, zoals bijvoorbeeld bij drugspanden. De zogenaamde gewone overlast gevende panden...

De heer SLEEKING: Door het feit dat deze cijfers zijn opgenomen kan een vertekend beeld ontstaan.

Ik denk dat wij deze vijf panden in een ander kader moeten plaatsen.

Wethouder KAMSTEEG: Ik begrijp dat hierdoor een misverstand kan ontstaan. De heer Rakhorst merkte op dat voor wat het Admiraalsplein betreft sprake zou zijn van een 'open eind-regeling'. Met betrekking tot het Admiraalsplein is ongeveer tien jaar geleden met de woningcorporatie een 50/50-regeling overeengekomen. Het grootste deel van het vastgoed aan het Admiraalsplein was in handen van de gemeente: de twee flats, de

sporthal en het buurthuis in het middengebied. Destijds is voor die regeling gekozen. Het is lastig dat de lead van de vastgoedontwikkeling bij WoonBron zit. Wij zitten samen aan het stuur, maar WoonBron was de eerste die aan het stuur zat. Bij andere projecten zijn dergelijke afspraken niet gemaakt en bij de verdere ontwikkeling van Wielwijk zullen wij deze afspraak zeker niet meer maken, maar zullen gewoon prestatieafspraken worden gemaakt, in de zin van "jullie doen dit voor eigen rekening en risico en wij doen dat voor eigen rekening en risico". Daarnaast zullen wij afspraken maken over de tijd en over de financiën. Ik moet eerlijk zeggen dat wij voor het maken van deze afspraak leergeld hebben betaald, zowel financieel als qua tempo. Ik meen dat hieraan een aparte Kamer zal worden gewijd en het lijkt mij nuttig hierover bij die gelegenheid nog eens door te praten. Wij zijn ook ontevreden over de gang van zaken voor wat betreft de procedures en de financiën.

Hulp bij het huishouden. Over de vervangingsregeling bij ziekte en verlof zijn inderdaad klachten ontvangen. Dergelijke klachten worden stevig naar de betrokken thuiszorginstellingen teruggekoppeld. De instellingen zijn in de rapportages zelfs met name genoemd, wat niet leuk is voor de betrokken partijen. Na de terugkoppeling heb ik niet gehoord of er nog steeds veel klachten zijn, maar wij houden dat natuurlijk zorgvuldig bij.

De heer Mostert heeft een vraag gesteld over het mogelijk te veel betaalde geld op basis van declaraties die niet konden worden getraceerd. Als niet kan worden aangetoond dat diensten zijn verricht, zal de Sociale Dienst het geld terugvorderen.

De heer Karapinar heeft een aantal vragen over Dorcht-West gesteld. Omdat wij daaraan de vorige week in de Kamer uitvoerig aandacht hebben besteed, zal ik deze vragen kort beantwoorden.

De herstructurering loopt geen vertraging op wegens herhuisvestingsproblemen, dergelijke problemen doen zich niet voor. In de regio, en ook in Dorcht, zijn voldoende woningen beschikbaar. De uitvoering van het project verloopt sneller dan verwacht. De desbetreffende formulering in de rapportage grote projecten is tamelijk ongelukkig en ik heb toegezegd de raad te zullen laten weten hoe die informatie daarin is terechtgekomen. De tekst in de rapportage heeft iedereen op het verkeerde been gezet.

Selectief toelatingsbeleid Crabbehof. Omdat wij willen voorkomen dat Crabbehof het putje van Dorcht-West wordt, wordt bezien of het mogelijk is enigszins sturing te geven aan de mensen die daar komen te wonen. Crabbehof is een wijk met veel goedkope sociale woningen, die pas in 2015 uit de exploitatietermijn lopen, wat betekent dat daar veel mensen naartoe gaan die wij liever over de stad zouden willen verspreiden. Wat er zal moeten gebeuren met de woningen, die niet aan de huidige eisen voldoen, moet worden bekeken. Het is de vraag of we deze woningen zullen renoveren of sloop en nieuwbouw zullen toepassen. In veel gevallen zal sloop en nieuwbouw aan de orde zijn, omdat veel woningen zodanig verouderd zijn dat wij met renovatie niet ver komen. Wij hebben deze woningen niet kwantitatief in beeld, maar de corporaties ongetwijfeld wel. In Wielwijk hebben wij voor 'onze flat' wel voor renovatie gekozen. Dat project, met een horizontale en verticale verbinding, is echter zodanig kostbaar dat ik niet verwacht dat dit nog een keer zal worden gedaan.

De heer SLEEKING: Over welk concreet instrument beschikt u om de ongewenste tendens in Crabbehof te keren of te voorkomen?

Wethouder KAMSTEEG: In de rapportage grote projecten is aangegeven dat wij bekijken of de wet mogelijkheden biedt voor het inzetten van transparante instrumenten, die het ons mogelijk maken te regelen en te sturen. Dit is een lastig vraagstuk. Ik ben van mening dat de transparantie van de in te zetten instrumenten een belangrijk criterium is.

Het optimisme van de heer Tiebosch moet ik enigszins temperen. De percentages waarover hij heeft gesproken – 8% en 15% – hebben geen betrekking op een stijging in één jaar. Uit mijn hoofd zeg ik dat 8% het percentage per 1 januari 2005 is. De WOZ-waarde is daarna een aantal malen vrij fors verhoogd, wat een forse sprong van 8% naar ik veronderstel ruim 10% verklaart. Dat het percentage woningen boven de € 250.000,-- nu 15% bedraagt,

heeft met de toevoeging van duurdere woningen te maken, maar een groot deel van de stijging is veroorzaakt door het feit dat de WOZ-waarde een aantal jaren is verhoogd. Het gaat om hetzelfde nominale bedrag van € 250.000,--. De stijging is dus niet geheel aan het toevoegen van duurdere woningen toe te rekenen.

De heer TIEBOSCH: In het Stadsjaarverslag is vermeld dat de ambitie voor wat betreft het verder omhoog krijgen van dat percentage licht is.

Wethouder KAMSTEEG: Het landelijke percentage is twee maal zo hoog, namelijk 30%. Om die reden zeggen wij dat de Dordtse woningvoorraad zodanig armoedig is, zeker in brede zin, dat het zeker noodzakelijk zal zijn de inhaalslag in de komende jaren door te zetten. Omdat wij in de regio nog maar weinig mogelijkheden hebben voor het toevoegen van woningen zullen wij de 30% in de verste verten niet halen.

Dat brengt mij bij de motie van de heer Sleeking over loterijen. Ik gebruik consequent het woord 'verloting', omdat mijns inziens geen sprake is van loterijen. Ik heb het nu niet over de termen die in de Wet op de Kansspelen staan. Misschien staat het woord 'loterij' daar wel in.

De door de heer Sleeking gestelde artikel 40-vragen over de Structuurvisie en de onderbouwing van de grote woontest over de behoefte aan duurdere woningen zijn beantwoord. Kort voor de raadsvergadering - ik meen dat die vragen op zondagavond of maandagmorgen bij ons binnenkwamen – heeft de heer Sleeking nog enkele aanvullende vragen gesteld, die nog voor de raadsvergadering zijn beantwoord. Ik ben van mening dat wij de vragen van de heer Sleeking wel degelijk serieus hebben genomen. Het gebeurt zelden dat een fractie vlak voor een raadsvergadering vragen stelt, die op stel en sprong worden beantwoord. Wij hebben laten merken dat wij dat genoeg vonden. Op dat moment lag het voorstel aan de raad voor met de Structuurvisie in te stemmen en de voorzitter heeft toen namens het college gezegd, dat wij geen behoefte hebben aan een verdere studie naar vragen over de verloting die met deze enquête gepaard ging. Dat de heer Sleeking daarover chagrijnig was, is zijn keuze.

De heer SLEEKING: Of ik daarover chagrijnig was of niet is niet relevant, als raadslid heb ik recht op informatie. Naar mijn mening was het volkomen misplaatst dat u aan het begin van uw betoog aan de voorzitter van de raad de vraag stelde of het wel nodig was op mijn vragen in te gaan. Mijns inziens hebt u er daardoor blijk van gegeven geen respect te hebben voor de inbreng van een raadslid en voor de positie waarin een raadslid verkeert. Ik ben van mening dat mijn vragen een relevant onderdeel betreffen van de onderzoeken die aan de Structuurvisie ten grondslag liggen. U ontkent dat, maar ik houd vol dat het niet mogelijk is een objectief onderzoek met een loterij of een verloting te combineren. Een dergelijke aanpak leidt ertoe dat mensen meedoen, omdat zij kans hebben op het winnen van een prijsje en niet omdat zij een waardevolle bijdrage aan een objectief onderzoek willen leveren.

Wethouder KAMSTEEG: Voor alle duidelijkheid: u had uw oordeel al klaar en de motie lag ook al klaar. U bent van mening dat sprake is geweest van een illegale loterij, quod non. U hebt de beantwoording door het college niet afgewacht en bent gaan lopen voordat ik de gelegenheid had uw vragen te beantwoorden.

De heer SLEEKING: Ik had al te horen gekregen dat het college niet bereid was mij nadere informatie te geven. Toen hield het voor mij echt op. Ik geef eerlijk toe dat ik in het debat hierover min of meer geëmotioneerd ben geraakt en mij heb laten verleiden tot het te snel indienen van een motie van afkeuring, maar de nu ter tafel liggende feiten doen niets af aan de door mij gedane uitspraken en ik wil daarvan dan ook niets terugnemen. Daarover wil ik helder zijn.

Wethouder KAMSTEEG: Misschien komen wij hierover morgenavond nog te spreken. U hebt een aantal extra vragen gesteld, die door de Drechtsteden zijn beantwoord. Het is aan u te beoordelen of de beantwoording naar tevredenheid is. Uit de beantwoording van

uw vragen blijkt dat sprake is van andere feiten dan door u is gesteld, laat dat duidelijk zijn. Om die reden vind ik het eerlijk gezegd belachelijk dat de suggestie is gewekt dat sprake zou zijn geweest van een illegale loterij. Dat die suggestie is gewekt is niet uw schuld, dat bericht is in een dagblad verschenen, maar noch het een noch het ander is aan de orde. Ik wil dit graag kwijt.

De heer SLEEKING: Neemt u mij niet kwalijk: uit de beantwoording door het Drechtstedenbestuur blijkt dat de verloting c.q. loterij niet aan de Wet op de Kansspelen is getoetst. Er is wel degelijk sprake geweest van een illegale verloting, omdat niet aan de Wet op de Kansspelen is voldaan. Dat u daaraan een actieve bijdrage hebt geleverd door de prijzen te bepalen maakt uw positie duidelijk. U had zich niet in die positie moeten laten brengen.

Wethouder KAMSTEEG: Ik geloof niet dat wij hierop nu verder moeten ingaan. Het is duidelijk dat wij hierover van mening verschillen.

De VOORZITTER: Als de motie wordt gehandhaafd, zal de raad hierover een oordeel uitspreken. Dat oordeel betreft dan niet het handelen van de wethouder, maar het besluit niet langer loterijen aan onderzoeken te koppelen.

Wethouder KAMSTEEG: Over de motie wil ik nog een laatste opmerking maken. Zoals wij ook al in de richting van de Drechttraad hebben geantwoord, kunnen wij ons niet vinden in het argument van de heer Sleeking, dat de objectiviteit van onderzoeken in het geding zou zijn door het daaraan verbinden van een verloting. Om die reden zien wij geen enkele reden loterijen op voorhand uit te sluiten. Waar dat zinvol is, zullen wij loterijen aan enquêtes en onderzoeken blijven koppelen om de deelname te bevorderen.

Wethouder LAGENDIJK: Mijnheer de voorzitter. Ik wil met het meest gevoelige punt beginnen: de open dag van de Nudistenvereniging Goed Af. Uiteraard ben ik daar geweest, als je zo'n strak en afgetraind lijf hebt als ik wil je dat graag laten zien. Dat snapt u natuurlijk wel. Ik meen de heer Sleeking daar enthousiast te hebben zien volleyballen. Ik herkende hem aan zijn bril!

De heer SLEEKING: Bij volleybal heb ik geen bril nodig!

Wethouder LAGENDIJK: Dan was het iemand anders, dat zou kunnen. Wij zijn al geruime tijd met Goed Af in gesprek. De vereniging heeft een tijdelijke locatie toegewezen gekregen met de mededeling dat zij, als zij daar weg zal moeten, primair zelf naar een andere locatie zal moeten zoeken. In de loop der jaren is de vereniging vaak van locatie gewisseld, ook laatst weer. De gemeente heeft geen herhuisvestingsplicht, wat betekent dat deze operatie veel van de organisatie zelf vraagt. Misschien is een oriëntatie op de regio mogelijk. Wij werken zoveel als mogelijk is mee en de vereniging zal uiteraard pas verplaatst worden als wij haar huidige locatie nodig hebben. Primair is het niet de verantwoordelijkheid van de gemeente een andere locatie te zoeken, maar wij proberen de vereniging te helpen.

Collega Kamsteeg heeft al het een en ander over de aanpak van de overlast rondom de kamerverhuur aan arbeidsmigranten gezegd. Meerdere leden van de raad hebben hierover met het oog op de leefbaarheid opmerkingen gemaakt. In het kader van het Actieprogramma Gewoon Doen wordt door ons gezien welke mogelijkheden er zijn om de score, die met name op het gebied van verloedering in de monitor Leefbaarheid en Veiligheid zit, te verhogen. Dat actieplan is voor ons leidend bij de aanpak van de overlastgevende panden en bij de aanpak van de overlast door verslaafden in de openbare ruimte. Wij reageren elke keer op wat er gebeurt en boeken succes op de korte termijn, maar over het geheel genomen hebben wij het gevoel achter de feiten aan te lopen. Naar aanleiding van de recent door de PvdA ingediende motie over overlast in de openbare ruimte zullen wij over dit onderwerp een discussie voeren. De problemen die wij op deze gebieden hebben, kunnen wij niet door uitsluitend meer toezicht goed beheersbaar krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat wij het moeten zoeken in een evenwicht tussen preventie, hulp

en woonalternatieven, het aanspreken van mensen op straat en hen helpen om dat aanspreken mogelijk te maken, gecombineerd met handhaving en op sommige plekken een zero tolerance-achtige aanpak. De uiteindelijke aanpak zal een combinatie van de verschillende interventies moeten zijn. Dit is een moeilijke materie en ik ga ervan uit dat wij daarover in de komende tijd nog indringend met elkaar zullen spreken.

Mevrouw Van den Bergh heeft vandaag de meeste fundamentele strategische noties afgescheiden. Zij deed mij denken aan Joop den Uyl, die mij nog levendig voor de geest staat. Toen de benzine op de bon was en wij de eerste autoloze zondag hadden gehad verscheen hij op de buis en zei: "Mensen, het wordt nooit meer zoals het was." Hij had de Club van Rome achter zich, het klimaat was toen ook al een probleem. Inderdaad is sindsdien veel veranderd op technologisch gebied, op het gebied van beleid en op het gebied van het milieubewust zijn van mensen. Ik veronderstel echter dat hij destijds op andere veranderingen doelde. Onlangs was ik op een bijeenkomst van aannemers in de regio, waar Arnold Heertje sprak. Ook hij stelde dat het nooit meer zal worden zoals het was. Zijns inziens moeten wij de economie in termen van kwaliteit van leven gaan definiëren, wat betekent dat veel meer in duurzaamheid en in kwaliteit van leven en van werk zal moeten worden geïnvesteerd. De klant en de werkers moeten centraal komen te staan. Hij hield daarvoor een prachtig pleidooi. De in de zaal aanwezige ondernemers vroegen zich echter af of de crisis tot 30 augustus van dit jaar of tot 15 juli van het volgende jaar zal duren. Zij zitten er heel anders in. Ik hoop dat het nooit meer zal worden zoals het was, maar vrees dat dit wel weer het geval zal zijn. In september zullen wij hierover in het kader van de Dordtse Dialogen een debat voeren. Wij hebben duurzaamheid en binding aan de stad besproken en ik meen, dat het debat over de economie voor 23 september staat geagendeerd. Het motto van die bijeenkomst is "Wordt het nooit meer zoals het was of wordt het toch allemaal weer hetzelfde straks?". Ik veronderstel dat mevrouw Van den Bergh in die bijeenkomst op haar wenken zal worden bediend.

Over het personeel zijn diverse opmerkingen gemaakt. De aanleiding daartoe is de in het verslag vermelde enquête over het door ons gedane onderzoek onder degenen die zijn uitgestroomd. De redenen daarvoor nemen wij uiteraard serieus. Het vorige jaar was de regiovorming actueel, die veel herplaatsingen tot gevolg heeft gehad, en daarnaast was er de beweging bij Stadsbeheer van het naar de markt brengen van het werk en van de mensen. Die ontwikkelingen hebben de uitslag van de enquête gekleurd. Aan de andere kant moeten wij vaststellen dat de uitkomsten van de enquête geen onzin zijn. Inmiddels hebben wij ook een medewerkerstevredenheidsonderzoek gedaan over de volle breedte van wat mensen wel en niet motiveert om bij de gemeente Dordrecht te werken en uit dat onderzoek zijn veel indicaties naar voren gekomen over aspecten die verbetering behoeven. De inhoud van het werk waarmee de gemeente bezig is, de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid die medewerkers krijgen om hun werk uit te voeren en de relaties die zij met collega's en het maatschappelijk middenveld mogen, moeten en kunnen leggen, worden door velen als het mooie van het werken bij de gemeente Dordrecht ervaren. Het is bekend dat de grootste bedreiging voor het welzijn van een werknemer zijn of haar baas is en dat is in Dordrecht tot op zekere hoogte ook het geval. Naar het medewerkerstevredenheidsonderzoek kijkend, zien wij echter dat het oordeel over de directe leidinggevende milder is dan het oordeel dat uit het uitstroomonderzoek naar voren is gekomen. Daarbij kun je je iets voorstellen. Wij kunnen vaststellen dat de gemeente Dordrecht als stad met meer dan 100.000 inwoners in dat opzicht gemiddeld scoort. Wel is er relatief veel kritiek op de loopbaanmogelijkheden en de secundaire arbeidsvoorwaarden, bijvoorbeeld voor wat betreft de werkplek en de werkomstandigheden, de stress die mensen voelen, hoe resultaatgericht de organisatie is en de wijze waarop het topmanagement en het politiek bestuur de organisatie sturen.

Omdat wij de ambitie hebben een populaire werkgever te worden, hebben wij een programma gemaakt waarmee wij willen proberen het beleid op deze punten bij te sturen. Wij denken dat de kwaliteit van de uitvoering in de stad daardoor zal kunnen verbeteren. Dat programma, dat nu in uitvoering is, heeft twee belangrijke accenten. Enerzijds stellen wij het thema 'leiderschap' centraal. Dat betekent dat het systeem van het beoordelen van leidinggevendens is aangescherpt en investeringen zijn gedaan in wat de organisatie van

leidinggevend en vraagt en hoe zij zich daarin hebben te manifesteren. Het onderzoek wijst uit dat de problemen over de organisatie verdeeld zijn. Bepaalde organisatieonderdelen hebben veel meer kritiek op de aspecten a, b en c. In die zin proberen wij maatwerk te leveren. Ik heb het gevoel dat wij hiermee goed bezig zijn. Het volgende medewerkerstevredenheidsonderzoek zal daarover uitsluitsel moeten geven.

De Sportmonitor is voor de eerste helft van dit jaar aangekondigd. Ik heb daarnaar navraag gedaan. Het is de planning dat de Sportmonitor nog voor de vakantie door het college zal worden vastgesteld.

De heer KARAPINAR: Voordat de wethouder naar de sport overgaat, wil ik hem nog een vraag stellen over het diversiteitbeleid.

Wethouder LAGENDIJK: Daarop zal ik nog ingaan.

De heer KARAPINAR: Ik dacht dat u het onderdeel personeelsbeleid had afgerond.

Wethouder LAGENDIJK: U doelt op het diversiteitbeleid voor wat het personeel betreft. Hoe het daarmee staat weet ik niet. Ik weet wel dat wij een discussie hebben gehad over de vraag hoe de werving kan worden verbeterd. Als u belooft bij de behandeling van de begroting op uw vraag te zullen terugkomen, beloof ik uw vraag dan adequaat te zullen beantwoorden, maar als u eerder antwoord wilt hebben kan dat natuurlijk ook.

De heer KARAPINAR: De periode tot de begroting vind ik eerlijk gezegd te lang.

Wethouder LAGENDIJK: Het was maar een sympathieke suggestie. Als mijn suggestie op u niet sympathiek is overgekomen, stel ik voor uw vraag bij de behandeling van de Kadernota te beantwoorden.

De heer KARAPINAR: Ik zal u een nog sympathieker voorstel doen. Ik wil graag nog voor de zomervakantie een plan van aanpak zien.

Wethouder LAGENDIJK: Ik zal u voor de zomervakantie informeren over waar wij op dit moment staan.

De heer KARAPINAR: Akkoord.

Wethouder LAGENDIJK: Dat brengt mij bij de vraag over de zwembaden. De Sportmonitor zal ons van actuele informatie voorzien. De cijfers in het voorliggende stuk zijn een combinatie van Aquapulca, het overdekte zwembad, en de twee buitenbaden die wij hebben. De twee buitenbaden hebben aantoonbaar te lijden gehad van de laatste twee slechte zomers. Het bezoek aan Aquapulca volgt de landelijke trend. In januari van dit jaar hebben wij een stijging van het aantal gasten gezien, maar dat wisselt nogal. De Sportmonitor zal ons een goed inzicht geven in het gebruik van de sportvoorzieningen en de beoordeling daarvan door de gebruikers. Ik denk dat de behandeling van de Sportmonitor een mooie gelegenheid zal zijn om daar nog eens kritisch naar te kijken.

Over de grote projecten zijn vele algemene opmerkingen gemaakt. In de commissie hebben wij daarover al uitvoerig met elkaar van gedachten gewisseld. Wat ik heb aangekondigd komt eraan.

Over het Belthurepark zijn diverse opmerkingen gemaakt en ik heb geconstateerd, overigens niet voor het eerst, dat er veel hoop is op mislukking van dat project. Ik probeer mij aan het contract te houden en toets of alles conform gebeurt. Zolang dat het geval is, ben ik van mening dat wij moeten blijven proberen het Belthurepark te realiseren.

De heer SLEEKING: Mijnheer de voorzitter. Volgens mij staat in de jaarrekening een fout met betrekking tot de procedure Belthurepark en de procedure Copernicusweg. Mijns inziens zijn de procedures nog niet afgerond.

Wethouder LAGENDIJK: Dat klopt. Wij hebben daarover een besluit genomen, maar er loopt inderdaad nog een procedure. Ik meen dat die zaak in augustus door de Raad van State zal worden behandeld, maar ik weet niet hoe lang het zal duren voordat de uitkomst daarvan bekend zal zijn.

De SCD is een serieus punt, maar ik heb eerlijk gezegd niet de indruk dat sprake is van een volledig onbeheersbare situatie. De voordelen die wij hebben berekend zitten vanaf 2008 voor € 1,2 à € 1,3 miljoen in de begroting. Elke keer als wij een zogenaamde incidentele tegenvaller van € 1,3 miljoen hebben gaat de teller pas een jaar later weer lopen. Wij zijn begonnen met een terugverdiensijd van een paar jaar en wij staan nu op een terugverdiensijd van vier of vijf jaar.

De heer MOSTERT: Bij het optuigen van de SCD hebben wij een termijn gesteld en een bedrag ingebracht. Ik vraag mij af of die termijn en dat bedrag nog van toepassing zijn.

Wethouder LAGENDIJK: Het bedrag is meteen ingeboekt, structureel zit € 1,3 miljoen in de begroting.

Het punt is alleen dat wij nog transitie- en andere incidentele kosten maken. Als die kosten bijvoorbeeld € 2,6 miljoen bedragen – ik noem maar een zijstraat – is de terugverdiensijd twee jaar en wordt pas in het derde jaar voordeel geboekt. Het vorig jaar hadden wij te maken met uitstelkosten. Het feit dat de daadwerkelijke omslag niet per 1 januari maar per 1 april is gemaakt, heeft veel extra kosten voor de gemeentelijke organisatie met zich meegebracht. Bijna alle vacatures hebben wij toen tijdelijk moeten invullen. Dat was een tegenvaller.

De continuïteitskosten bij het SCD zijn eveneens een factor. Het feit dat veel mensen bij elkaar zijn gevoegd, heeft tijdelijk een enorm effect op de productiviteit van mensen gehad en dat effect moest worden opgevangen. Voor een deel was daarin voorzien. Verder is er de ruim € 1 miljoen aan arbitraire kwesties. Wij meenden dat wij alles hadden overgedragen, maar gebleken is dat werd verondersteld dat wijzelf nog een aantal zaken voor onze rekening zouden nemen. Ook de kosten daarvan lopen flink op.

De ICT is het moeilijkste punt. In mijn ogen is een inschattingfout gemaakt voor wat betreft het tempo waarin de verbeteringen en vernieuwingen van de ICT-infrastructuur konden worden gerealiseerd. Als dat traject achter de rug zal zijn, zullen wij veel op de beheerkosten kunnen besparen. In een situatie waarin dat nog niet het geval is, waarin wij - zoals in de afgelopen periode – acht of negen verschillende systemen in de lucht moeten houden, maken wij veel meer beheerkosten dan voor een vernieuwd systeem. In dat opzicht zijn taxatiefouten gemaakt.

Het SCD is in het tweede kwartaal van het vorige jaar van start gegaan en de door mij genoemde aspecten zijn aan het einde van het vorige jaar c.q. aan het begin van dit jaar in een vrij uitputtende analyse van het SCD aan de orde gesteld. Daarop zijn verbeteracties gezet en er zijn optimalisaties bedacht en beschreven. Ik kijk daar deels op afstand naar, maar ik heb de indruk dat het SCD adequate maatregelen heeft genomen. Het SCD moet nu door het probleem heen, dat de ontwikkelingen bij de start te optimistisch zijn ingeschat.

Ik meen hiermee alle vragen te hebben beantwoord.

De VOORZITTER: Ik zal de over mijn portefeuilles gestelde vragen beantwoorden. Met de heer Sleeking, die in het kader van het programma Veiligheid nadrukkelijk om blijvende aandacht voor de jeugd heeft gevraagd, ben ik het eens.

De heer Van der Kruijff heeft er terecht op gewezen dat de beoogde reductie van het aantal jeugdige veelplegers niet is gerealiseerd. Dat betekent dat wij in de totale brede jeugdaanpak constant alert moeten zijn en moeten bezien hoe wij de beoogde reductie kunnen bereiken.

Ik ben blij met het de vorige week genomen besluit de APV te wijzigen. Wij moeten kijken naar de juridische termijnen die daarvoor staan, maar wat mij betreft zal het alcoholverbod op straat in de Dordtse binnenstad en in delen van de 19^e eeuwse schil zo spoedig mogelijk van kracht worden.

Het verhaal van schade. In het kader van oud en nieuw zijn wij heel vroeg begonnen met acties die erop waren gericht de schade te beperken. Toch lukte het niet te voorkomen dat in Stadspolders een school in brand op ging. De daders daarvan zijn bekend en zullen zich binnenkort voor de rechter moeten verantwoorden. Met gebruikmaking van het civiel recht zullen wij alles doen wat in ons vermogen ligt om de schade op de daders te verhalen, dit temeer daar veel ouders verzekeringen tegen wettelijke aansprakelijkheid hebben. Dit is een mooi voorbeeld van het door ons gevoerde lik op stuk-beleid. Dat geldt ook voor graffiti met bekende daders, wij voegen ons in dat opzicht in het proces. Dat kan bij kleinere schadebedragen gemakkelijk, voor grotere bedragen geldt het civiel recht. Wij besteden daaraan zeer veel aandacht.

Ik ben er teleurgesteld over dat het CDA er tot nu toe niet in is geslaagd 100% van de ontvangen brieven binnen zes weken te beantwoorden. Het voornemen van het CDA dat op korte termijn wel te waar te maken, maakt mij buitengewoon gelukkig. Om vragen te voorkomen over de prijzen die met de weddenschap zijn te winnen, zie ik daarover van het beantwoorden van vragen af. Ik heb geen zin over de prijs te praten.

De heer SLEEKING: Ik heb in het verleden wel eens een buitengewoon goede weddenschap met wethouder Sas gesloten. Die weddenschap heeft tot de aanleg van een mooi fietspad geleid.

De VOORZITTER: Zeker gelet op het geautomatiseerde brievenregistratiesysteem bij het SCD – gegeven de beantwoording van wethouder Lagendijk bak ik een excuus in – zeg ik toe mijn best te zullen doen om de publieksdiensten te motiveren de 100%-score in de loop van dit jaar te halen. Wacht dus niet op het volgende Burgerjaarverslag, dat ik ongetwijfeld in januari zal uitbrengen. Ik hoop bij de begroting betere cijfers te kunnen geven. Het is nodig dat wij de 100% bereiken.

De Dordtse Dialogen worden echt leuk, zeker gelet op de thema's die wij in de komende tijd aan de orde zullen hebben. Ik wil iedereen oproepen daaraan deel te nemen.

Mevrouw Wemmers, die een vraag stelde over de GBA en de administratie van arbeidsmigranten, deel ik mede dat dit een onderwerp is van landelijk beraad en de gemeente geen enkele vrijheid heeft om daaraan te peuten. Ik heb de neiging het standpunt van mevrouw Wemmers in dezen te volgen. De GBA is inderdaad ouderwets, er is geen rekening gehouden met een toevloed van mensen die tijdelijk in ons land verblijven. Voor de betrokken migranten, die vaak moeten terugkomen omdat wij dit in dit land niet eenduidig met één loket hebben geregeld, is dit ook vervelend.

De aanpak reductie overlast gevende groepen, waarover de heer Karapinar een opmerking maakte, zullen wij naar de overige delen van Dordt overbrengen. Uit de beantwoording door wethouder Lagendijk hebt u kunnen opmaken dat wij proberen preventie en repressie hand in hand te laten gaan en tot een goede mix te komen om ervoor te zorgen dat de leefbaarheid in de wijken wordt bevorderd. Wij doen dat niet vanuit een eenzijdige benadering, maar met een brede aanpak.

Tot zo ver wat mijn portefeuilles betreft. Ik heb de indruk dat de beantwoording van de in eerste termijn gestelde vragen zo uitvoerig is geweest, dat het mogelijk moet zijn rond zes uur klaar te zijn. Ik stel voor dat wij even doorzetten.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Ik verzoek u de vergadering kort voor overleg over de moties te schorsen, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

Schorsing.

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Mijnheer de voorzitter. Dank voor de beantwoording.

Ik heb te snel gereageerd op de opmerking van wethouder Van den Oever dat ik heb gezegd dat ondernemers het laten afweten. Sprekend over de Zeehaven en het Leerpark heb ik dat inderdaad gezegd.

Het is goed te horen dat het voor wat de waterbus betreft de goede kant op gaat en met de provincie en de Drechtsteden goede financiële afspraken zijn gemaakt.

Wij vinden het een goede zaak dat de Drechtraad een commissie ZWI – Zorg, Werk en Inkomen – heeft, maar dat neemt niet weg dat aspecten van het sociale bedrijf ook in de raad en in de adviescommissie moeten kunnen worden besproken.

Zoals gezegd zijn wij geschrokken van de toename van de problematische schulden onder ouderen. Wij hebben begrepen dat het aantal nog verder kan toenemen, omdat daarover nu actief met ouderen wordt gesproken.

Ik zal nu de moties behandelen, maar ik zal dat niet doen in de volgorde waarin zij zijn ingediend.

De motie over roekeloos rijgedrag vinden wij sympathiek, maar wij hebben uit de daarover gevoerde discussie begrepen dat sprake is van onduidelijkheid over de effectiviteit van een dergelijk meldpunt. Daarom zijn wij er voorstanders van dat eerst wordt onderzocht of wij onze doelstelling door middel van het instellen van een meldpunt kunnen bereiken. Als dat de bedoeling van de motie is, kunnen wij met de motie instemmen. Wij zeggen dus niet dat wij nu al met het instellen van een meldpunt instemmen. Wij willen eerst de resultaten van het onderzoek afwachten.

De heer SOY: Wij hebben gelezen dat elders in het land positieve resultaten zijn behaald. Het is inderdaad de bedoeling dat daarnaar eerst een onderzoek wordt gedaan.

De VOORZITTER: Ik stel voor de tekst van de motie als volgt te lezen: "onderzoek te doen of ook in deze gemeente een dergelijk klachtenmeldpunt kan worden ingevoerd." De conclusie van het onderzoek kan zijn dat het niet zinvol is een klachtenmeldpunt in te voeren. Ik begrijp dat de PvdA de motie met deze aanpassing kan steunen.

De heer SOY: Mijns inziens zou het vreemd zijn als uit het onderzoek zou blijken dat het instellen van een klachtenmeldpunt in Dordrecht niet haalbaar of niet effectief is.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de tekst van de motie inzake het klachtenmeldpunt is gewijzigd.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Met de motie over het stoppen met loterijen bij het uitvoeren van onderzoeken gaan wij niet mee, omdat wij hebben begrepen dat dit in de onderzoekswereld geen vreemd verschijnsel is en de uitkomsten van onderzoeken waaraan een dergelijke compensatie is gekoppeld niet in twijfel behoeven te worden getrokken.

Dat brengt mij bij de motie over het onafhankelijk onderzoek inzake het financieel beleid. In januari hebben wij in de adviescommissie op basis van een raadsinformatiebrief met de wethouder over de in IJsland uitgezette gelden gesproken. De beantwoording door de wethouder was voor ons helder en duidelijk en wij hebben toen gezegd, dat wij geen behoefte hadden aan een nader onderzoek. De door het college ondernomen activiteiten voor het terughalen van de gelden steunen wij van harte. Wij zijn het ermee eens dat die activiteiten worden doorgezet. De toezichthouders, de officiële organen die hadden moeten piepen, hebben geen waarschuwendes signalen afgegeven. Ook de provincie heeft geen enkel signaal afgegeven dat erop duidde dat er iets aan de hand was. Wij zijn van mening dat er geen nieuwe feiten zijn en zien geen reden een onderzoek in te stellen. Wij steunen de motie daarom niet.

De heer SLEEKING: In mijn tweede termijn zal ik bij de motivatie in de motie nog enkele kanttekeningen plaatsen en aangeven dat de uitkomsten van het door de provincie Noord-Holland gedane onderzoek wel degelijk relevant zijn voor de Dordtse situatie.

De heer RAKHORST: Mijnheer de voorzitter. Ook ik wil dankzeggen voor de beantwoording van de gestelde vragen.

Over de grondexploitatie zullen wij in het licht van de kredietcrisis ongetwijfeld nog te spreken komen.

Motie 1 over het instellen van een onafhankelijk onderzoek inzake het gevoerde financiële beleid nemen wij niet over. De wethouder heeft transparant gehandeld en ons voorzien van alle informatie waarover hij beschikt.

Met motie 2 kunnen wij instemmen als eerst een onderzoek wordt gedaan. Wij denken dat het belangrijk is bij dat onderzoek de afhandeling van via de wijklijn binnen komende klachten te betrekken.

Wat de wethouder over de loterijen heeft gezegd vinden wij duidelijk en motie 3 zullen wij dan ook niet steunen. Als de deelname aan een enquête kan worden bevorderd door daaraan een verloting te koppelen, willen wij dat niet tegenhouden.

De heer SLEEKING: Mijnheer de voorzitter. Allereerst dank voor de uitvoerige beantwoording van de gestelde vragen. De gedane toezeggingen zullen in het verslag worden opgenomen en behoef ik niet te herhalen. In deze termijn zal ik mij tot de moties beperken.

Allereerst wil ik op de motie inzake het instellen van een onafhankelijk onderzoek financieel beleid ingaan. Het zal u niet verbazen dat ik kennis heb genomen van de rapportage die naar aanleiding van het in de provincie Noord-Holland gedane onderzoek is verschenen. Ik weet niet of de andere fracties daarvan eveneens kennis hebben genomen. Het is een uitvoerige rapportage van ruim 170 pagina's plus bijlagen en ik moet zeggen dat de rapportage zich als een spannende roman laat lezen en de lezer een plezierige middag kan bezorgen. De rapportage geeft een ontluisterend beeld van de wijze waarop de overheid opereert en welke steken men in het traject heeft laten vallen. Ervan uitgaande dat de organisatie van Provinciale Staten professioneler moet zijn dan de organisatie van een lokale overheid, vind ik het ongelooflijk te constateren wat in Noord-Holland met zulke gigantische bedragen is misgegaan. In het rapport is aangegeven dat er in januari en april 2008 al indicaties waren. De treasurer van de provincie Noord-Holland heeft op 31 januari 2008 een expliciete waarschuwing met betrekking tot uitzettingen uitgegeven, welke waarschuwing hij in april 2008 heeft herhaald. De brokers hebben aan de treasury gerapporteerd over de rating van Lehman. Omdat de rating van Lehman een downgrade had ondergaan is een deposito bij Lehman niet verlengd. In mei 2008 was duidelijk dat het uitzetten van geld in IJsland extreem grote risico's met zich meebracht, daarover is gerapporteerd. In Noord-Holland is de expertise die met betrekking tot de treasury in huis moet zijn zeer nauwkeurig beschreven. In januari 2008 plaatste Moody's Landsbanki...

De VOORZITTER: Bent u voornemens in uw tweede termijn de rapportage over de gang van zaken in de provincie Noord-Holland voor te lezen?

De heer SLEEKING: Nee, mijnheer de voorzitter. Ik wil alleen aangeven dat wel degelijk informatie beschikbaar was.

De VOORZITTER: Iedereen kan de rapportage downloaden.

De heer SLEEKING: Ik hoop dat dit zal gebeuren. Het feit dat wij deze informatie niet gekregen hebben, zegt natuurlijk ook iets.

Wij hebben alle respect en waardering voor de snelle wijze waarop de wethouder aan de raad heeft gerapporteerd en ook tussendoor gerapporteerd heeft. Ook de vragen van Provinciale Staten van Noord-Holland zijn per brief beantwoord en Provinciale Staten

hebben op basis daarvan aanleiding gezien tot een volledig feitenrelaas te komen. Zo'n rapportage kan op enig moment tot aanvullende informatie en conclusies leiden. De raad is bijvoorbeeld ook niet tevreden over de informatiebrief over Drechtwerk en wil dat een volledig onderzoek wordt gedaan. Nogmaals: het feit dat niet alle gegevens bij ons bekend waren, zegt ook iets.

De VOORZITTER: Het gaat mij erom dat u uw motie in eerste termijn hebt toegelicht en de fracties hun oordeel daarover in hun tweede termijn naar voren kunnen brengen. Mijns inziens is uw voorstel klip en klaar.

De heer SLEEKING: Ik wil graag toelichten waaruit onze motie is voortgekomen. De motie loopt parallel met gebeurtenissen elders.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: Uit de rapportage van de provincie Noord-Holland is ook naar voren gekomen dat de officiële toezichthouders – de Nederlandsche Bank, het ministerie van Financiën en de Autoriteit Financiële Markten – niet hebben gesignaleerd dat er iets aan de hand was.

De heer SLEEKING: Ik heb de toezichthouders niet geciteerd.

Mevrouw VAN DEN BERGH-WAPPEROM: U hebt dat inderdaad niet gedaan, maar dat zijn wel belangrijke organen.

De heer SLEEKING: Het zijn niet de enige organen. Wij hebben deskundigheid ingehuurd om dergelijke grote bedragen aan gemeenschapsgeld op een verantwoordelijke wijze te kunnen uitzetten en wij moeten ervan kunnen uitgaan, dat alert wordt gereageerd op signalen die binnenkomen. Op zijn minst moet door deze mensen de Financial Times worden gelezen, waarin al in februari 2008 over de slechte stand van het IJslandse bankwezen is gerapporteerd. Daar gaat het ons om. Als de raad zou hebben gezegd 'laten wij daar nog eens met elkaar naar kijken', zou ik hebben voorgesteld de motie aan te houden, maar dat zal ik nu niet doen. Ik stel vast dat de raad in dezen een duidelijk standpunt inneemt. In november hebben wij een motie aangehouden en wij hebben zojuist geconcludeerd, dat wij niet te snel moeten besluiten moties aan te houden. Omdat wij graag willen dat de raad in deze vergadering uitspreekt of hij het wel of niet nuttig acht een aanvullend onderzoek te doen, zullen wij de motie handhaven.

Motie 2 is nader toegelicht. Ik denk dat het goed is dat eerst een onderzoek wordt gedaan. Laten wij de resultaten elders inventariseren en op basis van die inventarisatie beslissen of een meldpunt ook voor onze gemeente effectief kan zijn.

De motie over het stopzetten van loterijen bij het uitvoeren van onderzoeken zullen wij handhaven, omdat wij daar volledig achter staan. Wij zijn van mening dat de lokale overheid niet bij het organiseren van loterijen moet zijn betrokken. Wij betreuren het dat andere fracties in hetgeen gebeurd is onvoldoende aanleiding zien verandering in het beleid te brengen.

De heer VAN DER KRUIJFF: Mijnheer de voorzitter. Ook wij zeggen het college dank voor de zeer uitvoerige beantwoording. Ik denk dat wij eens moeten bekijken of de beantwoording in het vervolg niet korter kan zijn. Ik ben een voorstander van 'uitvoerig', maar 'zeer uitvoerig' had niet gehoeven.

Uw antwoord op onze vraag hoe het met het schadeverhaal zit was niet helemaal helder. Misschien moeten wij meer informatie met elkaar delen. Uit één van de rapportages die op de themavond over veiligheid en handhaving aan de orde zijn gekomen, komt naar voren dat het aantal vernielingen tot ruim 2000 is gestegen. Wat de gemeentelijke eigendommen betreft - ook de kleine eigendommen zoals speeltoestellen, verkeersborden en dat soort zaken - lijkt het mij goed te bezien in hoeverre het ons lukt de schade te verhalen en welke normen wij daarvoor willen hanteren. Op die manier zullen wij weten naar welk percentage wij streven en of dat percentage wordt gehaald. Wij hebben het gevoel dat het mogelijk

moet zijn de door gemeente geleden schade vaker te verhalen, maar misschien is dat niet het geval.

De VOORZITTER: Bij veel vernielingen is de dader onbekend. Als de dader bekend is, wordt gevoegd in het proces. Ik zal bekijken of het mogelijk is de raad een beter inzicht in de cijfers te verschaffen.

De heer VAN DER KRUIJFF: Heel graag, mijnheer de voorzitter.

Het is ons bekend dat wethouder Van den Oever en de heer Bruggeman met elkaar in gesprek zijn over de speelplek waarvoor ik aandacht heb gevraagd, maar ik wilde onze zorg daarover graag met de raad delen. Ik dank de wethouder voor zijn toezegging dat een oplossing zal worden gevonden. Zo ver waren wij namelijk nog niet.

Wij kunnen ons vinden in het voorstel van de wethouder om te bezien hoe de control op het IHP kan worden verbeterd. Het zou ideaal zijn als dat via een projectblad zou kunnen, want dan blijven wij in één template zitten en houden wij een uniforme werkwijze. Als dat niet adequaat is, moeten wij dat echter niet doen. Laten wij daarover nog maar eens met elkaar praten.

Wellicht heb ik iets gemist, maar ik meen dat niet is gereageerd op onze opmerking dat wij over één punt ronduit ontevreden zijn. Ik doel op het feit dat wij het vorige jaar al over de bioscoop hebben gesproken en ten aanzien daarvan nog steeds niets is gebeurd. Eerlijk gezegd weet ik niet aan wie ik de vraag hierover moet stellen, de bioscoop kan onder de binnenstad of onder cultuur vallen. Mijns inziens is niemand hierop ingegaan. Komt de bioscoop in de Oostpoort? Wij weten dat niet en willen graag weten wat er gaat gebeuren.

Ik heb er begrip voor dat u met ons geen weddenschap wilt aangaan, maar het gaat natuurlijk niet om de vraag wie de weddenschap gaat winnen. Het gaat erom dat de brieven van de burgers op tijd worden beantwoord. Ik heb begrepen dat u het voornemen hebt dit vanaf september te regelen en de raad daarover zal worden gerapporteerd. Wij proberen altijd brieven op tijd te beantwoorden, maar voor ons is nieuw dat wij de afhandeling van brieven zullen gaan registreren. Ik stel voor in november bij de behandeling van de begroting te bezien waar wij in dit opzicht staan. Ik weet dat de tijdige beantwoording van binnenkomende brieven u zeer aan het hart gaat en ga ervan uit dat u daarop druk zult zetten.

De aanleiding tot het indienen van de motie over het onafhankelijk onderzoek financieel beleid is ons niet duidelijk. Wij vragen ons af wat de fractie van BVD van de door de wethouder gegeven antwoorden vindt. Gelooft BVD dat de wethouder volledig en transparant is geweest of gelooft BVD de wethouder niet? De vraagstelling in de motie is inderdaad één op één van de Noord-Hollandse vraagstelling overgenomen, maar wij zijn hier niet in Noord-Holland en wij hebben met andere bestuurders te maken. Ik ben van mening dat ons oordeel over de gang van zaken veel te maken heeft met ons oordeel over de bestuurders die hier aan tafel zitten en de vraag of wij hun rapportage vertrouwen.

De heer SLEEKING: Op dit moment heb ik geen enkele aanleiding de door de wethouder gegeven toelichting in twijfel te trekken, maar ik heb benadrukt dat ook niet in de rapportages genoemde feiten aan de orde kunnen zijn. Het is mogelijk dat in een aanvullend onderzoek alsnog feiten boven tafel komen die relevant zijn voor de wijze waarop het bestuur in zo'n ingewikkelde materie wel of niet ingrijpt.

De heer VAN DER KRUIJFF: Ik zou u willen voorstellen de expliciete vragen waarop u antwoord wilt hebben aan het college te stellen en vervolgens te beoordelen of de gegeven antwoorden voldoende zijn. Wij zien geen reden het door u voorgestelde onderzoek te steunen.

De tweede motie vinden wij sympathiek, maar wij hebben daarin wel een tegenstelling gesignaleerd. De motie gaat enerzijds over roekeloos rijgedrag. Ook ons hebben daarover

signalen bereikt en wij zouden het plezierig vinden als daarover helderheid zou ontstaan. Uit de wijkbeheeroverleggen waarbij wij regelmatig aanwezig zijn, hebben wij begrepen dat men aan de wijk- en politieagenten een kenteken kan doorgeven en zij de klacht vervolgens verder behandelen. Volgens mij bestaat dat systeem al en is het alleen noodzakelijk die mogelijkheid bekend te maken. De motie gaat ook over parkeeroverlast, wat natuurlijk iets heel anders is dan roekeloos rijgedrag. Misschien moeten wij eerst eens breder bekijken over welke overlast wij het hebben. Voor roekeloos rijgedrag is naar mijn mening een ander meldpunt noodzakelijk dan voor parkeeroverlast. Met deze uitleg steunen wij de motie, wij zien de rapportage van het college graag tegemoet.

Dat brengt mij bij motie 3 over het stopzetten van loterijen. Wij hebben geen twijfel over de vraag of het aan een enquête verbinden van een loterij de objectiviteit zal schaden. Onzes inziens verhoogt een loterij de respons, wij hebben daarmee geen probleem.

De heer MOSTERT: Mijnheer de voorzitter. In deze termijn wil ik het college graag een compliment maken voor het duidelijke jaarverslag en voor de kwaliteit daarvan en dankzeggen voor de uitvoerige beantwoording van de gestelde vragen.

Wethouder Van Steensel is uitvoerig op de financiële situatie van de gemeente Dordrecht ingegaan. Wethouder Spigt heeft de vragen over de schuldhulpverlening duidelijk beantwoord en ik ben ook van mening dat hij een goed antwoord heeft gegeven op de gemaakte opmerkingen over het terugdringen van de structurele werkloosheid. Wij hebben begrepen dat hij daar bovenop zit. Wethouder Van den Oever zullen wij zeker nog een keer ontmoeten als het gaat over de groene golf. Ik ben tevreden over zijn antwoord op mijn vragen over de verkeersregelinstallaties en het Grondbedrijf, maar op de groene golf zal ik nog een keer terugkomen.

Motie 1. Wij hebben na de vorige motie van BVD een uitvoerige uiteenzetting van het college gekregen. Wij hebben vertrouwen in het college en zien geen enkele aanleiding voor het doen van een onafhankelijk onderzoek.

Met motie 2 hebben wij geen probleem. Dat mag van ons wel, maar ik wil mij wel aansluiten bij de daarbij door collega Van der Kruijff gemaakte kanttekeningen.

Ons standpunt over motie 3 zal naar ik veronderstel duidelijk zijn: wij zijn daar pertinent tegen.

Ik hoop echt dat het nu een keer afgelopen is.

De heer TIEBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Dank voor de beantwoording.

Motie 1. In eerste termijn heb ik aangegeven dat er naar onze mening geen nieuwe aanknopingspunten zijn. Wij durven de stelling aan dat ieder ander in de positie van wethouder Van Steensel waarschijnlijk tot dezelfde besluiten zou zijn gekomen. Ik denk dat het goed is aan te geven dat wij vertrouwen hebben in wethouder Van Steensel en hem en de treasuryclub een hart onder de riem willen steken. Motie 1 zullen wij niet steunen.

Motie 2. Wij zijn van mening dat voor een wildgroei van meldpunten moet worden gewaakt. Wat is daarvan het succes? Wij denken dat het beter zou zijn in snelheidsmonitoren te investeren. Gezien hetgeen hierover is gewisseld zullen wij de motie wel steunen.

Motie 3. De fractie van ECO-Dordt/D66 voelt zich door het indienen van een motie van wantrouwen over zo'n onderwerp niet serieus genomen. Kennelijk wil de heer Sleeking het spel verder spelen door nu wederom een motie over dit onderwerp in te dienen. Naar aanleiding daarvan zouden wij een opmerking kunnen maken over de door de heer Sleeking met wethouder Sas gesloten weddenschap, maar dat zou het niveau van de discussie in deze raad niet ten goede komen. Wij zullen deze motie niet steunen.

Mevrouw VAN DEN BERG-PUPOVIC: Mijnheer de voorzitter. Ook wij danken het college voor de beantwoording.

Voor wat betreft motie 1 kan ik mij bij de woordvoering van de heer Tiebosch aansluiten. Ook wij hebben het vertrouwen dat de wethouder ons een goed beeld van de gang van zaken heeft gegeven en hebben geen behoefte aan een nader onderzoek.

Motie 2. Wij vrezen eveneens voor een wildgroei van het aantal meldpunten, maar voor ons heeft de doorslag gegeven dat roekeloos rijgedrag en parkeeroverlast grote ergernissen zijn. Wij denken dat het zeker de moeite waard is te onderzoeken op welke manier deze vormen van overlast kunnen worden gemeld, zodat wij daarvan een beter beeld kunnen krijgen en naar oplossingen kunnen zoeken.

Motie 3. Wij zijn niet van mening dat een loterij de uitkomst van een onderzoek zal beïnvloeden en zullen daarom tegen de motie stemmen.

Mevrouw WEMMERS-WANROOIJ: Mijnheer de voorzitter. De wethouder heeft onze vraag over het leerlingenvervoer nog niet beantwoord. Ik wil van hem graag de toezegging krijgen dat de aanbesteding daarvan voor het volgende jaar geen gevolgen zal hebben voor de leerlingen en voor de ouders die daarvan gebruik maken.

Ik verzoek de wethouder ook nog even te willen ingaan op mijn opmerkingen over het Aanvalsplan Laaggeletterden. Dat plan is alleen op anderstaligen gericht, terwijl duidelijk is dat laaggeletterdheid ook bij de autochtone bevolking voorkomt. Ik verzoek de wethouder te willen toezeggen dat hij zich ook voor de autochtone bevolking zal inzetten.

Motie 1. Wij hebben vertrouwen in de bestuurders maar denken dat het voor de burgers, die de gang van zaken wellicht nog niet goed kunnen overzien, belangrijk is duidelijkheid te krijgen. Aangezien Noord-Holland veel in het nieuws is en mij duidelijk is geworden dat Dordtse burgers onzeker zijn geworden, stem ik met de motie in.

Met motie 2 over roekeloos rijgedrag stem ik ook in.

Motie 3. Ik ben van mening dat wij naar de toekomst moeten kijken. In het verleden is een motie van wantrouwen ingediend. Omdat ik hierover in de toekomst geen discussie meer wil hebben, stem ik met deze motie in.

De heer KARAPINAR: Mijnheer de voorzitter. Ook mijn dank voor de uitgebreide beantwoording door het college.

Ik ben blij met de toegezegde rapportage over de uitvoering van de motie allochtone vrouwen. Met betrekking tot de motie over het diversiteitsbeleid wil ik nog even kwijt dat het college, als het een motie overneemt, daarvan serieus werk moet maken en ik niet het gevoel heb dat dit bij deze motie het geval is. Ik wil niet met een grapje worden afgescheept. Ik zal hiervoor zeker aandacht blijven vragen, maar het gaat er natuurlijk om dat het college aandacht aan dit onderwerp schenkt.

De wethouder heeft mijns inziens een gedegen uitleg gegeven en ik zal daarom tegen motie 1 stemmen.

Bij de motie over het meldpunt roekeloos rijgedrag plaats ik vraagtekens. Mij is nog niet helder hoe zo'n meldpunt vorm zal moeten krijgen. Met een onderzoek kan ik echter wel instemmen.

Met loterijen heb ik niets. Ik heb nog nooit iets gewonnen, omdat ik daaraan nog nooit heb deelgenomen.

Volgens mij is motie 3 overbodig.

De heer SLEEKING: Ik stel u voor u voor een woonwensonderzoek aan te melden.

De heer Bruggeman en mevrouw Rusinovic verlaten de vergadering. (18.04 uur)

Wethouder SPIGT: Mijnheer de voorzitter. In antwoord op de vraag over de bioscoop kan ik mededelen, dat een namens Pathé optredende ontwikkelaar verschillende locaties in de stad heeft onderzocht op de mogelijkheden voor het daar realiseren van een bioscoop. Pathé blijft geïnteresseerd, maar een bioscoop in Dordrecht moet wel in de portefeuille passen. Overigens heb ik begrepen dat het aantal huisbioscopen in Dordrecht de laatste tijd enorm is toegenomen.

Wethouder VAN STEENSEL: Mijnheer de voorzitter. Inderdaad is sprake van een aanbesteding van het leerlingenvervoer, wat ertoe kan leiden dat het leerlingenvervoer door andere aanbieders zal worden verzorgd. Het is mogelijk dat veranderingen zullen optreden, maar wij zullen de regeling niet aanpassen als de prijs tegenvalt en ook geen stop op nieuwe aanmeldingen doorvoeren.

Wethouder LAGENDIJK: Mijnheer de voorzitter. Zoals u weet zijn wij met twee bioscopen bezig. Het Filmhuis is gepland in de Nieuwstraat 60-62, ik heb de raad daarover geïnformeerd. Planologisch, technisch en financieel moest nog het een en ander worden onderzocht, maar alle gegevens zijn nu in beeld, ook de discussie over de fundering, de archeologie en alles wat daarbij komt kijken. Voor zover ik het kan overzien, is het grootste risico dat een en ander zal doorgaan. Naar mijn mening is dat goed nieuws. Ik hoop het concrete voorstel na het reces aan de raad te kunnen voorleggen.

De VOORZITTER: Ik stel voor de beraadslagingen over dit agendapunt te beëindigen. Ik stel u voor in te stemmen met de gemelde afwijkingen ten opzichte van de begroting 2008, met de technische resultaatbestemming van € 7,1 miljoen, conform bijlage 1, met het voorstel het negatieve saldo van € 0,7 miljoen te dekken uit de algemene reserve, de jaarstukken vast te stellen en kennis te nemen van het rapport van bevindingen van de accountant.

Zonder hoofdelijke stemming wordt met algemene stemmen conform het voorstel van het college van burgemeester en wethouders besloten.

Motie 1 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen.

Voor stemmen: de fracties van BVD en VSP.

Tegen stemmen: de fracties van PvdA, CDA, VVD, ECO-Dordt/D66, CU/SGP, GL en de fractie-Karapinar.

De gewijzigde motie 2 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Motie 3 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en verworpen.

Voor stemmen: de fracties van BVD en VSP.

Tegen stemmen: de fracties van PvdA, CDA, VVD, Eco-Dordt/D66, CU/SGP, GL en de fractie Karapinar.

Hamerstukken

6. HERBENOEMEN VAN MEVROUW G.E.M. BOSDRIESZ EN DE HEER E.A. POLET TOT BESTUURSLID VAN DE STICHTING OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS DORDRECHT (188523)

7. BESCHIKBAAR STELLEN VAN EEN KREDIET T.B.V. ASBESTVERWIJDERING EN SLOOP GEBOUWEN OP KILKADE 7 (185239)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt achtereenvolgens conform de voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

Stukken ter kennisname

8. BURGERJAARVERSLAG 2008 (184451)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt met algemene stemmen besloten het stuk voor kennisgeving aan te nemen.

De VOORZITTER: De vergadering is gesloten. (18.05 uur)